

METODISKIE IETEIKUMI PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PAŠVĒRTĒŠANAI

Saturs

Anotācija	2
Ievads	4
1. daļa. Kvalitātes vērtēšana un kvalitātes kultūra izglītības iestādē	6
2. daļa. Izglītības iestādes darbības tiesiskums kā kvalitātes vērtēšanas priekšnoteikums	18
3. daļa. Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana	20
4. daļa. Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija	56
Izmantoto terminu skaidrojums	81
Izglītības iestādes darbību reglamentējošie normatīvie akti	89
Nobeigums	100
Izmantotā literatūra	102
Pielikumi	
1. pielikums Iespējamā esošās problēmas risināšanas shēma	104
2. pielikums Izglītības iestādes darbiniekiem noteikto ierobežojumu ievērošanas izvērtējums	105
3. pielikums Izglītojamo tiesību nodrošināšanas uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos izvērtējums	107
4. pielikums Rīcības shēma izglītības iestādes iekšējā normatīvā akta – izglītojamo vecākiem un citām personām saistošas uzturēšanās kārtības izglītības iestādē – izveidei un ievērošanai	112

Anotācija

Mūsdienu izglītībā arvien straujāk iezīmējas pārmaiņas, līdztekus aktualizējoties ar izglītības kvalitāti saistītiem jēdzieniem: kvalitātes sistēma, kvalitātes nodrošināšana, kvalitātes vērtēšana, kvalitātes monitorings un kvalitātes kultūra. Tādēļ valstis, attīstot savu nacionālo izglītības sistēmu, arvien lielāku uzmanību pievērš izglītības kvalitātei, kāda tiek nodrošināta izglītojamiem un citām izglītībā iesaistītām pusēm.

Šobrīd izglītības iestādēs mācās izglītojamie, kurus ir skāris straujšais pārmaiņu laiks. Pasaules ekonomiskā krīze, tās seku pārvarēšana – ekonomiskās atveseļošanās un izrāviena nodrošināšana, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju daudzveidība, izmaiņas demogrāfiskajā situācijā, dzīve multikulturālā sabiedrībā – tās ir tikai dažas mūsdienu pasaulei raksturīgākās iezīmes, kas tiešā veidā ietekmē izglītību. Tās izvirza prasību katrai izglītības iestādei elastīgi reaģēt uz apkārtējiem izaicinājumiem, ievērojot mērķauditorijas vajadzības individualizēt savu izglītības programmu piedāvājumu un uzņemt atbildību par sniegtās izglītības kvalitāti, lai spētu sagatavot konkurētspējīgu absolventu darbam izvēlētajā jomā vai studijām gan Latvijas, gan ārvalstu augstskolās, kurš prastu orientēties mainīgajās darba tirgus prasībās, kļūstot ne tikai par darba ņēmēju, bet arī par darba devēju, kā arī būtu gatavs pieņemt dažādus izaicinājumus.

Izglītības kvalitāti izglītības iestādē nodrošina pedagogs, vadības, izglītojamo, vecāku, iestādes dibinātāja, izglītības pārvaldes un citu iesaistīto partneru regulāra un mērķtiecīga sadarbība un sistemātiskas kvalitātes vērtēšanas procedūras.

Latvijā ir viena no Eiropas izglītības sistēmām, kur izglītības kvalitātes vērtēšana padarīta maksimāli demokrātiska un caurskatāma, ieviešot savstarpēji saistītu izglītības iestāžu darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes iekšējo (pašnovērtējums) un ārējo (akreditācija) novērtēšanas kompleksu.

Izglītības kvalitātes iekšējā vērtēšana jeb pašvērtējums ir izglītības iestādes pārskats par plānoto un izdarīto visās darbības jomās. Veicot pašvērtēšanu, izglītības iestādei ir iespēja objektīvi analizēt savu darbību, apzināties pozitīvos aspektus, pamanīt nepieciešamos uzlabojumus un savlaicīgi reaģēt uz jauniem izaicinājumiem, noteikt prioritātes, izvirzīt mērķus, plānot to īstenošanas laiku, iesaistīt un motivēt visu izglītības iestādes kolektīvu, izglītojamos, vecākus, izglītības iestādes dibinātāju un sadarbības partnerus uzņemt atbildību par iestādes darbības kvalitāti un nepārtrauktu attīstību. Vienlaikus izglītības iestāžu pašvērtēšana ir nozīmīgs veids, kā uzlabot savas darbības organizāciju un ikdienas darbu, kā arī pilnveidot izglītības nodrošinājuma kvalitāti, tādējādi uzlabojot izglītības kvalitāti valstī kopumā.

Izglītības kvalitātes pilnveidošana pastāvīgi ir politisko debašu lokā gan nacionālā, gan Eiropas līmenī. Tas ir viens no izglītības pamatuzdevumiem, kas noteikti Stratēģiskajā sistēmā Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā („ET 2020”).

Lai palīdzētu izglītības iestādēm veikt jēgpilnu, pamatotu pašvērtējumu un sagatavot pašnovērtējuma ziņojumu, Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – kvalitātes dienests) ir sagatavojis „Metodiskos ieteikumus profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestāžu pašvērtēšanai” (turpmāk – metodiskie ieteikumi). Metodiskie ieteikumi izstrādāti Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotā Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes projekta „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” (turpmāk – projekts) ietvaros.

Projekta sadarbības partneri ir Valsts izglītības satura centrs, Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un kvalitātes dienests, savukārt tā īstenošanā iesaistīti eksperti no visas Latvijas.

Kvalitātes dienesta darbības mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu un tiesisku izglītību, veicot izglītības kvalitātes monitoringu un sniedzot atbalstu izglītības procesa īstenošanā. Tas daļēji sasaucas ar vienu no projekta uzdevumiem – izveidot vienotus metodiskos ieteikumus profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestāžu pašvērtēšanas procesa veikšanai, radīt priekšnoteikumus Eiropas kvalitātes nodrošināšanas profesionālajā izglītībā un tālākizglītībā (turpmāk – EQAVET) un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešanai profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā, kā arī veicināt kvalitatīvas un mūsdienīgas profesionālās izglītības attīstību Latvijā.

Metodisko ieteikumu mērķis ir stiprināt vienotu, kvalitatīvu un pamatotu pieeju izglītības iestādes pašvērtēšanas procesam. Savukārt to mērķauditorija ir profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestādes, īpaši pašvērtēšanas procesā iesaistītas personas, kā arī ikviens interesents, kurš vēlas būt informēts par kvalitātes novērtēšanas norisi izglītības iestādē.

Metodiskie ieteikumi sastāv no četrām daļām, kurās ir iekļauti izglītības iestādei praktiski izmantojami atbalsta materiāli savas darbības vērtēšanai un pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanai, kā arī pielikumiem.

Pirmajā daļā raksturots pašvērtēšanas process izglītības iestādē, atklāts pašvērtējuma būtiskums un tā pamatprincipi.

Otrajā daļā ir piedāvāta izglītības iestādes ieteicamo darbību kontroljautājumu lapa, kas iezīmē tos izglītības iestādes darbības aspektus, kuri prasa regulāru aktualizāciju un uzmanību no izglītības iestādes vadības puses.

Trešajā daļā ir apkopoti jautājumi, kas ir nozīmīgi izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas novērtēšanai atbilstoši Latvijā noteiktiem četriem kvalitātes vērtējuma līmeņiem izglītības iestādes darbības jomās.

Ceturtajā daļā ir sniegti priekšlikumi pašnovērtējuma ziņojuma satura veidošanai atbilstoši noteiktajai struktūrai. Katra izglītības iestāde, no piedāvātajiem jautājumiem izvēloties tās darbības veidam atbilstošus, var izveidot vispusīgu un pamatotu savas darbības aprakstu. Metodiskajos ieteikumos iekļauta informācija par EQAVET un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešanu profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā, kā arī vispārējās izglītības kvalitātes indikatoriem un to ieviešanu vispārējās izglītības kvalitātes nodrošināšanā.

Metodiskajos ieteikumos iekļauts arī lietoto terminu skaidrojums, informācija par izglītības iestādes darbību un izglītības kvalitātes vērtēšanu reglamentējošiem Latvijas normatīvajiem aktiem.

Ievads

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam (turpmāk – pamatnostādnes) noteikts, ka 21. gadsimtā izglītība ir visa mūža garumā, un tā ir mūsu ikdienas sastāvdaļa – apzināta izvēle un gandarījums zināt un prast vairāk, ātrāk, precīzāk, mācīties un studēt ar sapratni un patīku, mācīties citam no cita neatkarīgi no sociālā, ekonomiskā vai veselības stāvokļa, mācīties individuālām prasībām piemērotā vidē, izmantojot modernus mācību līdzekļus. Visās Eiropas valstīs, tajā skaitā Latvijā, vērojama strauji mainīga tehnoloģiju attīstība un globālā konkurence, kas pieprasa tādu izglītību, kas nodrošinātu ikviena cilvēka spēju iekļauties mūsdienu mainīgajā, sarežģītajā un savstarpēji atkarīgajā pasaulē, kā arī izmantot savas zināšanas, iespējas un pieredzi, nodrošinot sev pilnvērtīgu dzīvi un labklājību. To paredz arī pamatnostādnes noteiktais izglītības attīstības politikas virsmērķis.

Arī Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam vienā no rīcības virzieniem norādīta nepieciešamība attīstīt tādas kompetences, kas sniegtu cilvēkam iespējas iegūt un strādāt darbu, kas sniedz gandarījumu un paver iespēju gādāt par sevi, saviem tuviniekiem un sniegt ieguldījumu valsts attīstībā.

Tādējādi izglītības iestādēm savās izglītības programmās jāpiedāvā 21. gadsimtam atbilstošas kompetences, kas veicinātu izglītojamo pilsonisko apziņu, radošumu, kritisko domāšanu, uzņēmējdarbību, efektīvu komunikāciju, mūsdienu tehnoloģiju izmantošanu, fleksibilitāti, saziņu dzimtajā valodā un svešvalodās. Jebkura pedagoga darbībai jābūt orientētai tā, lai nodrošinātu izglītojamo iekļaušanos sabiedrībā un paaugstinātu viņu konkurētspēju darba tirgū. Cilvēka dzīvē ne mazāk būtiska loma ir arī nacionālās identitātes veidošanai, kultūrvēsturiskā mantojuma apgūšanai un saglabāšanai, jaunu kultūras vērtību radīšanai, integrācijai un socializācijai.

Lai minēto īstenotu, izglītības iestādē ir jānodrošina kvalitatīva izglītība, kas veicinātu izglītojamo personības un sociālo attīstību. Piemēram, norvēģu pedagogs P. Kvists norāda: „Mums jātic, ka laba skola palīdz veidoties labai sabiedrībai. Mēs nedrīkstam sākt ar metodēm un tehniku. Mums jāšak ar to, ko mēs vēlamies sasniegt, par kādām vērtībām mēs iestājamies un kam strādājam. Mēs kļūstam par tādiem, kādas ir mūsu domas, un mēs nevaram dot citiem to, kā nav mūsos pašos”¹

Līdz ar to katram sev ir jāatbild, kas ir kvalitatīva izglītība, kas ir laba izglītības iestāde un kā to izmērīt.

Ņemot vērā, ka kvalitatīva izglītība paaugstina dzīves kvalitāti, tā nodrošina katras valsts ekonomisko izaugsmi, attīstību, labklājību un ilgtspēju. Eiropas valstis šobrīd meklē risinājumus kopīgai izpratnei par kvalitatīvas izglītības nodrošinājumu, iesaistot izglītības iestāžu attīstībā visas ieinteresētās puses. Tādēļ ir būtiska vienota izpratne par nosacījumiem, prasībām un citiem aspektiem, kas veido kvalitatīvu izglītību, kā arī priekšnoteikumiem, kas palīdz to sasniegt.

Pašlaik Eiropā tiek strādāts pie vienotas EQAVET ietvarstruktūras ieviešanas, pamatojoties uz vienotiem kritērijiem, lai tiktu veicināti un pārraudzīti nepārtraukti uzlabojumi profesionālajā izglītībā un tālākizglītībā, sekmējot izglītības kvalitātes kultūras ieviešanu un pilnveidi, politikas pasākumu pārredzamību un saskaņotību, tādējādi nodrošinot dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos, mācību rezultātu atzišanu, pedagogu un izglītojamo mobilitāti, kā arī mūžizglītību.

¹ Fjelds S. E. No parlamenta līdz klasei. Ceļš no likumdošanas līdz labai skolai. – Rīga, Rīgas pilsētas Skolu valde, 1998. – 58. lpp.

2015. gada jūnijā Latvijā notika EQAVET 6. ikgadējais forums, kurā tikās profesionālās izglītības eksperti no Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai izvērtētu paveikto, kā arī izvirzītu mērķus nākamajam darba posmam no 2016. līdz 2017. gadam. Forumā tika pārrunāta EQAVET kritērijiem atbilstošas profesionālās izglītības iestāžu kvalitātes novērtēšanas sistēmas ieviešanas gaita Eiropas valstīs. Dalībnieki diskutēja par darba devēju lomu profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas procesā un iespējām pilnveidot sadarbību ar darba devējiem, lai profesionālā izglītība spētu pielāgoties strauji mainīgā darba tirgus prasībām. Tāpat apsprieda iespējas, kā pilnvērtīgi un vispusīgi novērtēt tālmācības izglītības ieguves formā īstenoto izglītības programmu kvalitāti. Par EQAVET tālākas sadarbības atslēgas vārdiem ir kļuvuši izglītības sistēmu pārskatāmība, mācību rezultātu atzišana un pārnese, mācību ciešāka saikne ar darba tirgu (nozari) un kvalitātes kultūras attīstība.

EQAVET forums notika vienlaicīgi ar vēl vienu profesionālajai izglītībai nozīmīgu pasākumu. Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē Profesionālās izglītības un apmācības ministru, sociālo partneru un Eiropas Komisijas pārstāvju sanāksmē Rīgā 2015. gada 22. jūnijā tika izvērtēti darba tirgus izaicinājumi. Tās pirmajā daļā tika pieņemti „Rīgas Secinājumi” – deklarācija, kas nosaka vidēja termiņa mērķus Eiropas profesionālajā izglītībā un apmācībā līdz 2020. gadam. Šajā deklarācijā tika īpaši akcentēta prakses nozīme un darba vidē balstītas mācības, profesionālās izglītības pieejamība un kompetenču pieeja.

Šobrīd Latvijā daudz tiek strādāts, lai nodrošinātu izglītības kvalitāti, paaugstinātu profesionālās izglītības prestižu, tostarp veicinot izglītojamo proporciju 50/50 profesionālās vidējās izglītības un vispārējās vidējās izglītības programmās un vienādas tālākās izglītības iespējas augstākās izglītības pakāpē. Tādējādi arī izglītības kvalitātes vērtēšana profesionālajā izglītībā un vispārējā izglītībā tiek vērtēta, izmantojot vienotus kritērijus, lai veicinātu šo mērķu sasniegšanu.

Metodiskie ieteikumi ir atbalsta materiāls, lai profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestādes pamatoti un korekti varētu novērtēt savu darbību un izglītības programmu īstenošanas kvalitāti, identificējot sasniegumus un jomas, kur nepieciešami uzlabojumi, vērtējot savu darbību gan nacionālā, gan Eiropas izglītības attīstības prioritāšu kontekstā.

Izglītības iestādes pašvērtēšanas un ārējās vērtēšanas mērķi un uzdevumi

Latvijai ir vajadzīgi gudri, izglītoti un patstāvīgi domājoši cilvēki, kas nebaidās pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību. Tāpēc piedāvātajai un pieprasītajai izglītībai ir jābūt ar augstu kvalitāti. Savukārt, lai izglītības iestāde nodrošinātu kvalitatīvu izglītību, tai ir jābūt elastīgai un jātiecas pēc izcilības, nepārtraukti jāpilnveidojas un mērķtiecīgi jāuzlabo sava darbība, veicot regulāru iekšējo un ārējo vērtēšanu.

Būtiska ir visu izglītībā iesaistīto pušu vienota izpratne par to, kāda ir mūsdienīga, laba izglītības iestāde, kas tiek sagaidīts no tās, kas ir kvalitatīva izglītība, kas par to liecina un kā to noteikt. Visu izglītības procesā iesaistīto pušu tiesību ievērošana, noteiktu pienākumu pildīšana, vienlīdzīga attieksme, cieņpilna un koleģiāla sadarbība, godīgums un atbildīgums, kas raksturo mūsdienu izglītību, ir kvalitatīvas izglītības priekšnoteikumi.

Kvalitātes jēdziens tiek definēts dažādi. Piemēram, kvalitātes vadības klasiķis F. Krosbijs skaidro, ka kvalitāte ir produkta atbilstība noteiktām prasībām.² Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīcā norādīts, ka kvalitāte ir pazīme, īpašība vai to kopums, kas raksturo priekšmeta, parādības, procesa atbilstību noteiktām, iepriekš paredzētām (izvirzītām) prasībām. Pedagoģiskajā procesā būtiska nozīme ir secīgi saistīto procesu un to rezultātu (mācību process → zināšanas → izglītība → darbs) kvalitātei.³

Savukārt ekonomiste L. Paņina izglītības kvalitāti definē kā pazīmju un īpašību kopumu, kas raksturo izglītības kā procesa un izglītības kā rezultāta atbilstību sabiedrības un indivīda prasībām un vajadzībām, sociālajām normām un valsts izglītības standartiem. Izglītības kvalitāte ir sabiedriska produkts, kas izpaužas skolēna vai izglītības iestādes absolventa personīgajos sasniegumos un ir atkarīgs no visu izglītībā iesaistīto pušu pozīcijas un kopīgajiem pūliņiem.⁴

Norvēģu pedagogs S. E. Fjelds uzskata, ka izglītības iestādes varētu pieņemt šādu kvalitātes definīciju: „Kvalitāte ir pakāpe, kādā tiek apmierināti mērķi un cerības, kas ir noteikti procesam, aktivitātei vai produktam”.⁵ Tādējādi izglītības kvalitātes izpratnē ir svarīga gan izglītības iestādes līdzšinējā darbības pieredze, gan arī plānotie darbi, lai tā rastu labāku risinājumu savā piedāvājumā.

Lai gan pastāv dažādi izglītības kvalitātes skaidrojumi, tos vieno ideja par noteiktu kvalitātes kritēriju izvirzīšanu un regulāru mērījumu nepieciešamību.

Līdz 2010. gadam Latvijā pastāvēja divas izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas – vispārējā izglītībā un profesionālajā izglītībā, kas balstījās uz atšķirīgiem principiem, pieeju un attiecīgi liedza gūt vienotu priekšstatu par izglītības kvalitāti kopumā. Lai valsts varētu garantēt ne tikai izglītības sistēmas esamību un pieejamību, bet arī kvalitatīvas, laikmeta prasībām atbilstošas, salīdzināmas izglītības ieguvu, kā arī, lai izglītības kvalitāte vienā pilsētā vai novadā būtiski neatšķirtos no tās piedāvājuma citā pilsētā vai novadā, valstī tika izveidota vienota akreditācijas sistēma gan vispārējā izglītībā, gan profesionālajā izglītībā ar vienotiem vērtēšanas kritērijiem, sistēmisko un sistemātisko iekšējo un ārējo vērtēšanu. Iekšējā vērtēšana ir pašvērtēšana, savukārt ārējā vērtēšana var izpausties dažādi, bet visbiežāk tā ir akreditācija. Abi vērtēšanas procesi ir vērsti uz izglītības iestādes turpmāko attīstību, pilnveidi un izglītības kvalitātes uzlabošanu.

² Matīss I., Reinika V. Kvalitātes vadības pamati. – Rīga, Latvijas Zinātņu akadēmijas Sertifikācijas centrs, 2003. – 9. lpp.

³ Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca. – Rīga, Zvaigzne ABC, 2000. – 90. lpp.

⁴ Paņina L. Izglītības kvalitātes elementi izglītības sistēmā iesaistīto grupu vērtējumā.// Izglītība zināšanu sabiedrības attīstībai Latvijā. – Rīga, Zinātne, 2007. – 52. lpp.

⁵ Fjelds S. E. No parlamenta līdz klasei. Ceļš no likumdošanas līdz labai skolai. – Rīga, Rīgas pilsētas Skolu valde, 1998. – 56. lpp.

levērojot iekšējās vērtēšanas un ārējās vērtēšanas savstarpējo sasaisti, izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas uzdevums ir nodrošināt, lai izglītības iestādes, veicot pašvērtēšanu, un akreditācijas eksperti, veicot ārējo vērtēšanu, ievērotu vienotus vērtēšanas principus un kritērijus. Tieši vienotā izpratnē par izglītības kvalitātes vērtēšanas procesu, kritērijiem, prasībām nodrošina akreditācijas caurspīdīgumu, konsekventu, vienotu un pamatotu ekspertu un izglītības iestādes rīcību, kā arī ļauj savstarpēji salīdzināt izglītības iestāžu sniegumu un noteikt izglītības kvalitāti valstī. Tas arī veicina izglītības kvalitātes uzlabošanu, pašvērtējumam kā metodei iekļaujoties līdzsvarotā iekšējā un ārējā kvalitātes novērtējuma sistēmā.

Tādējādi par izglītības kvalitāti katrā izglītības iestādē atbildība ir jāuzņemas gan pašai izglītības iestādei, gan visām ieinteresētajām pusēm, jo citādi nav iespējams panākt kvalitatīvu izglītību pilsētā, novadā, reģionā, valstī.

Izglītības iestāde vērtē savu darbību un plāno attīstību, bet izglītības iestādes dibinātājs nodrošina atbalstu tās padotībā esošo izglītības iestāžu darbībai un akreditācijā konstatēto nepieciešamo uzlabojumu veikšanai. Kvalitātes dienests nodrošina kvalitatīvu un tiesisku izglītību valstī, organizējot izglītības iestāžu akreditāciju un kvalitātes monitoringu, kā arī sniedzot atbalstu ar izglītības procesa īstenošanu saistītu jautājumu risināšanā.

Akreditācijas eksperti veic ārējo vērtēšanu izglītības iestādē un sniedz ieteikumus tās darbības uzlabošanai, veicinot nepārtrauktu pilnveides procesu. Izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācija, kas ir būtisks izglītības iestādes attīstības un pašpilnveides elements, balstās uz akreditācijas ekspertu komisijas ziņojumu un priekšlikumu Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un izglītības programmu akreditācijas komisijai par akreditāciju vai tās atteikumu. Kompetenti, profesionāli eksperti, kuri veic ārējo vērtēšanu, norāda vai iezīmē izglītības kvalitātes pilnveides iespējas un virzienus, kuriem paši izglītības iestādes darbinieki nav pievērsuši pietiekamu uzmanību. Vērtēšanas gaitā ekspertiem jānodrošina pastāvīga atgriezeniskā saikne ar izglītības iestādes vadību.

Izglītības iestādei, tās dibinātājam, akreditācijas ekspertiem un kvalitātes dienestam sadarbojoties, tiek nodrošināta izglītības kvalitātes nepārtraukta uzlabošanās (1. attēls. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma).

1. attēls. Kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Gan iekšējās vērtēšanas, gan ārējās vērtēšanas pamatmērķis ir pilnveidot un paaugstināt izglītības kvalitāti izglītības iestādē.

Pašvērtēšanas procesa galvenie jautājumi

Pašvērtēšanas procesā jebkurai izglītības iestādei jāatbild uz šādiem jautājumiem:

**Kā mums veicas?
Kā mēs to zinām?
Ko mēs darīsim tālāk?**

Kā mums veicas?

Jebkurai izglītības iestādei ir jā rūpējas par mācību un audzināšanas darba kvalitāti un tās nodrošināšanu, veicot **kvalitatīvu** un **objektīvu** pašvērtēšanu. Tās procesā izglītības iestāde saņem atgriezenisko saiti no izglītojamiem, viņu vecākiem un pedagogiem, kā arī ieinteresētajām pusēm, iegūstot pamatotus vērtējumus un priekšlikumus turpmākajai izaugsmei. Izglītības iestādes kvalitāte ir svarīga visām izglītībā iesaistītajām pusēm, jo katra no tām vēlas redzēt izglītības iestādi, kuras galvenā vērtība ir izglītojama. Viņa attīstība tiek veicināta atbilstoši spējām, interesēm, vēlmēm un vajadzībām, lai palīdzētu sasniegt izvirzītos mērķus.

Kā mēs to zinām?

Pašvērtēšanas procesa nākamais jautājums – kā izglītības iestāde apzinās sava darba kvalitāti, kādi pierādījumi pamato izglītības iestādes darbības pašvērtējumu un kādas metodes tā izmanto sava snieguma vērtēšanai.

Vērtēšanai ir nozīme tikai tad, ja tā ir pamatota, visaptveroša, objektīva un ticama. Šis jautājums tiek saistīts ar attīstības novērtējuma posmu, kurā svarīgi izprast, vai izglītības iestāde ir veikusi visas iespējamās darbības, lai izvirzītos mērķus sasniegtu.

Pašvērtēšanas procesa organizēšanai, vadīšanai un īstenošanai ir iespējami dažādi risinājumi. Viens no tiem – tiek izveidota darba grupa, kuras sastāvā ir izglītības iestādes vadība, pedagogi, dažādu struktūrvienību pārstāvji. Šī darba grupa var strādāt, ievērojot neformālās sadarbības principus, vai arī var tikt institucionalizēta, izglītības iestādes vadītājam izdodot rīkojumu par šādas darba grupas izveidi, nosakot uzdevumus, termiņus u.c. Var izvēlēties arī citu pašvērtēšanas procesa organizēšanas variantu, tomēr ir svarīgi, lai pašvērtēšanas procesā piedalītos ne tikai izglītības iestādes vadība, bet arī citas izglītības iestādes darbībā iesaistītas puses: pedagogi, sadarbības partneri, izglītojamie un viņu vecāki.

Pašvērtēšanā darba grupai jānovērtē visas izglītības iestādes darbības jomas, vērtējot izglītības iestādes sniegumu četros kvalitātes vērtējuma līmeņos. Metodisko ieteikumu III daļā „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana” konkretizētas izglītības iestādes darbības jomas un vērtēšanas kritēriji.

Ko mēs darīsim tālāk?

Pats svarīgākais pašvērtēšanā ir, ko izglītības iestāde darīs tālāk vai savādāk pēc pašvērtēšanas veikšanas, kā tā noteiks savas darbības prioritātes un kā tiks plānota tās turpmākā attīstība. Pašvērtēšanas rezultātā izglītības iestāde veido pašnovērtējuma ziņojumu. Tā mērķis ir iepazīstināt visas ieinteresētās puses ar izglītības iestādes darbību, tās rezultātiem un sasniegumiem.

Pašnovērtējuma ziņojums ir pierādījumos balstīts izglītības iestādes darbības jomu apraksts un to vērtējums pēc noteiktiem kritērijiem.

Pašvērtēšanas metodika

Pašvērtēšanas mērķis ir uzlabot izglītības iestādes darbību, paaugstināt sniegtās izglītības kvalitāti, attīstīt tās konkurētspēju, novērtējot atbilstību iepriekš noteiktiem kvalitātes kritērijiem. Regulāra izglītības iestādes pašvērtēšana paver iespēju salīdzināt šī brīža sniegumu ar iepriekšējo vērtēšanas periodu rezultātiem.

Izglītības iestādes pašvērtēšana ir nepārtraukts process. Tas prasa noteiktu darba apjomu, resursus un laiku. Pašvērtēšanai ir jābūt savlaicīgai, labi sagatavotai, plānotai, organizētai un vadītai.

Pirms pašvērtēšanas uzsākšanas ir jāievēro vairāki nosacījumi, kas sekmēs tās jēgpilnu norisi.

Pirmkārt, izglītības iestādes vadībai **jāsagatavo pašvērtēšanas** process. Jāiepazīstina visas pašvērtēšanā iesaistītās ieinteresētās puses ar pašvērtēšanas būtību, novērtējamām jomām, kritērijiem un pašvērtēšanas metodiku. Tam seko darba grupas izveidošana, kura plāno pašvērtēšanas norisi, izvēlas pašvērtēšanas metodes, iesaista šajā procesā ieinteresētās puses, nodrošina uzdevumu un pienākumu sadali un plāno nepieciešamo laiku.

Lai objektīvi veiktu pašvērtēšanu, analizējot izglītības iestādes darbību kopumā, ir nepieciešams apmēram no četriem līdz sešiem mēnešiem ilgs laika posms.

Pašvērtēšanas darba grupai ir jābūt pilnīgai izpratnei par to, ko un kā pētīs, kur varēs iegūt informāciju, kas to iegūs, kā to dokumentēs un analizēs. Būtiska loma ir **atbilstoša pašvērtēšanas procesa darba grupas vadītāja izvēlei**. Šim cilvēkam ir labi jāpārzina izglītības iestādes darbs kopumā, jābūt līderim izglītības iestādē, ar labām komunikācijas prasmēm, zināšanām par kvalitātes vadību, mērķtiecīgam, motivētam un ieinteresētam izglītības iestādes darbības rezultātos.

Darba grupai jāizvēlas tādas informācijas iegūšanas metodes, kas ļauj iegūt visu vērtēšanai nepieciešamo informāciju. Datu iegūšana bez to tālākas analīzes un rezultātu izmantošanas ir izglītības iestādes resursu nelietderīga lietošana.

Pašvērtēšanas procesā darba grupa, pamatojoties uz uzkrāto un izanalizēto informāciju, veic secinājumus, novērtē izglītības iestādes sniegumu katrā darbības jomas kvalitātes kritērijā un plāno izglītības iestādes turpmāko attīstību (skatīt IV daļu „Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija”).

Lai pašvērtēšanas rezultātā izdarītie secinājumi par izglītības iestādes sniegumu būtu objektīvi un ticami, tiem jābalstās uz konkrētiem faktiem un pierādījumiem.

Pašvērtēšanas sekmīgai norisei ir svarīga pedagogu motivācija, labvēlīgas vides radīšana, ieinteresēto pušu iesaistišana, regulāra informācijas apmaiņa un komunikācija, kā arī izpratne par izglītības iestādes vīziju, misiju un mērķu sasniegšanu.

Kvalitātes vērtēšana un kvalitātes kultūra izglītības iestādē

Izglītības iestādes vīzija, misija un mērķis

Izglītības iestādes darbība sākas ar tās misijas un vīzijas, kā arī mērķu noteikšanu. Vīzija ir **nākotnes** redzējums, izglītības iestādes visaugstākie ideāli, tas, par ko izglītības iestāde vēlas kļūt. Vīzija norāda tās pamatlietas, kuras ir jā saglabā, kā arī tās, kuras nākotnē ir jāmaina.

Vīzijas formulējums atbild uz jautājumiem „Uz kurieni mēs dodamies?” un „Kādi mēs gribam būt?”.

Vīzijas formulējuma piemēri

- Mūsu skola būs pasaules klases mazā skola, izcila spējā attīstīt jauniešos atbildīgu uzņēmīgumu.
- Mēs augam kopā ar saviem skolēniem, lai padarītu pasauli labāku.

Misija raksturo izglītības iestādes pamatuzdevumu, kādēļ tā pastāv, kā arī, kāda ir tās būtība. Misija fokusējas uz **tagadni** un ir unikāla katrai izglītības iestādei, parādot raksturīgo, ar ko iestāde atšķiras no citām.

Misijas formulējums atbild uz jautājumiem „Ar ko mēs nodarbojamies?” un „Ko mēs darām, lai gūtu panākumus?”.

Misijas formulējuma piemēri

- Skola kā pagasta kultūrizglītības centrs, kur mūsdienīgā un psiholoģiski labvēlīgā vidē ikvienam skolas vecumu sasniegušam bērnam ir pieejama kvalitatīva izglītība, savu interešu un spēju attīstīšana.
- Mūsu absolventi ir konkurētspējīgas un atbildīgas personības – pārliecināti par sevi, vispusīgi izglītoti un gatavi studijām, spēj realizēt savu potenciālu (zināšanas, prasmes, talantus un resursus), prot strādāt komandā un sasniegt kopīgus mērķus.
- Skolas misija: „Kā Tu vari palīdzēt cilvēcei, ja nevari palīdzēt cilvēkam, kurš ir tepat tavā tuvumā” (pēc R. Blaumaņa).

Mērķis ir pamats, orientieris izglītības iestādes darbībai, kas raksturo izglītības iestādes darbību kopumā, atskaites punkts pašvērtēšanai un attīstības plānošanai. Bez tā nav iespējams noteikt izglītības iestādes darbības kvalitātes līmeni. Katrā izglītības iestādes darbības jomā sasniegtais rezultāts jāsalīdzina ar iepriekš izvirzītajiem mērķiem. Lai gan katra procesa īstenošanai ir iespējams izvirzīt atbilstošu mērķi, tomēr izglītības iestādes darbībā būtiska nozīme ir pamatmērķiem, kuri raksturo galveno, ko izglītības iestāde vēlas sasniegt noteiktajā periodā.

Mērķa formulējums atbild uz jautājumu „Kas mums ir jāsasniedz?”

Mērķa formulējuma piemēri

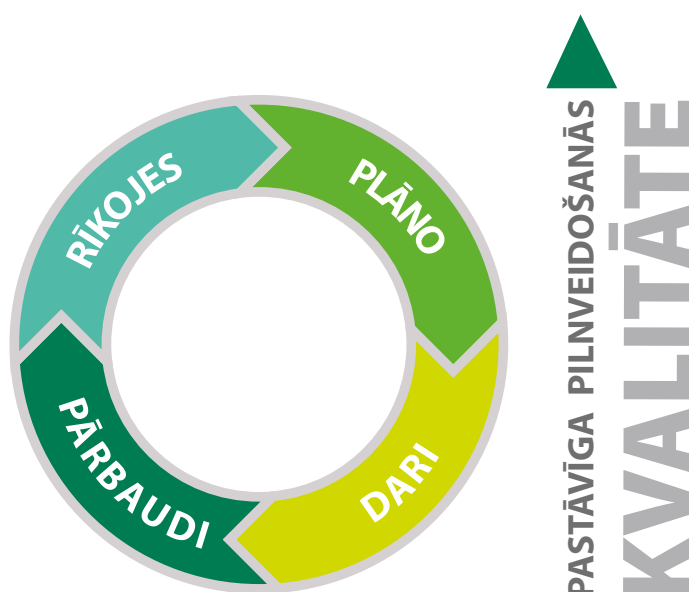
- Izglītības iestādes mērķis ir sekmēt izglītojamo izaugsmi par garīgi bagātām, fiziski veselām, radošām un sociāli aktīvām personībām, kas veiksmīgi iekļaujas mūsdienu mainīgās dzīves apstākļos un ir motivētas mūžizglītbai.
- Izglītības iestādes mērķis ir nodrošināt katra izglītojamā personīgo izaugsmi.

Pašvērtēšanā iegūtie fakti jāanalizē kopsakarībā ar izglītības iestādes misiju, vīziju, mērķiem.

Pašvērtēšana kā ciklisks, visaptverošs, sistemātisks un regulārs process

Pašvērtējums kā metode sniedz informāciju arī par to, cik kvalitatīvi izglītības iestādē tiek organizēts un vadīts mācību un audzināšanas process. Tā ir iespēja izvērtēt izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti atbilstoši izglītības iestādes darbības jomām un noteikt iestādes turpmāko attīstību.

Par izglītības kvalitātes vadības sistēmas pamatu var uzskatīt nepārtrauktu pilnveidošanos, piemēram, Deminga apli, kas ir ciklisks secīgu aktivitāšu kopums (PLĀNO – DARI – PĀRBAUDI – RĪKOJIES).⁶ Minēto apli izstrādājis viens no kvalitātes vadības pamatlicējiem V. E. Demings ar mērķi parādīt kvalitātes vadības procesa nepārtrauktību, kurā PLĀNOT nozīmē noteikt mērķus, definēt un paredzēt veicamās darbības, DARĪT – ieviest procesus vai ieviest izmaiņas procesos atbilstoši plānotajam, PĀRBAUDĪT – mērit, salīdzināt darbības rezultātus, to atbilstību plānotajam, savukārt RĪKOTIES nozīmē meklēt un analizēt cēloņus neatbilstībām, kā arī tās novērst, lai uzlabotu procesu izpildījumu (2. attēls. Kvalitātes vadības pamatprincipi).

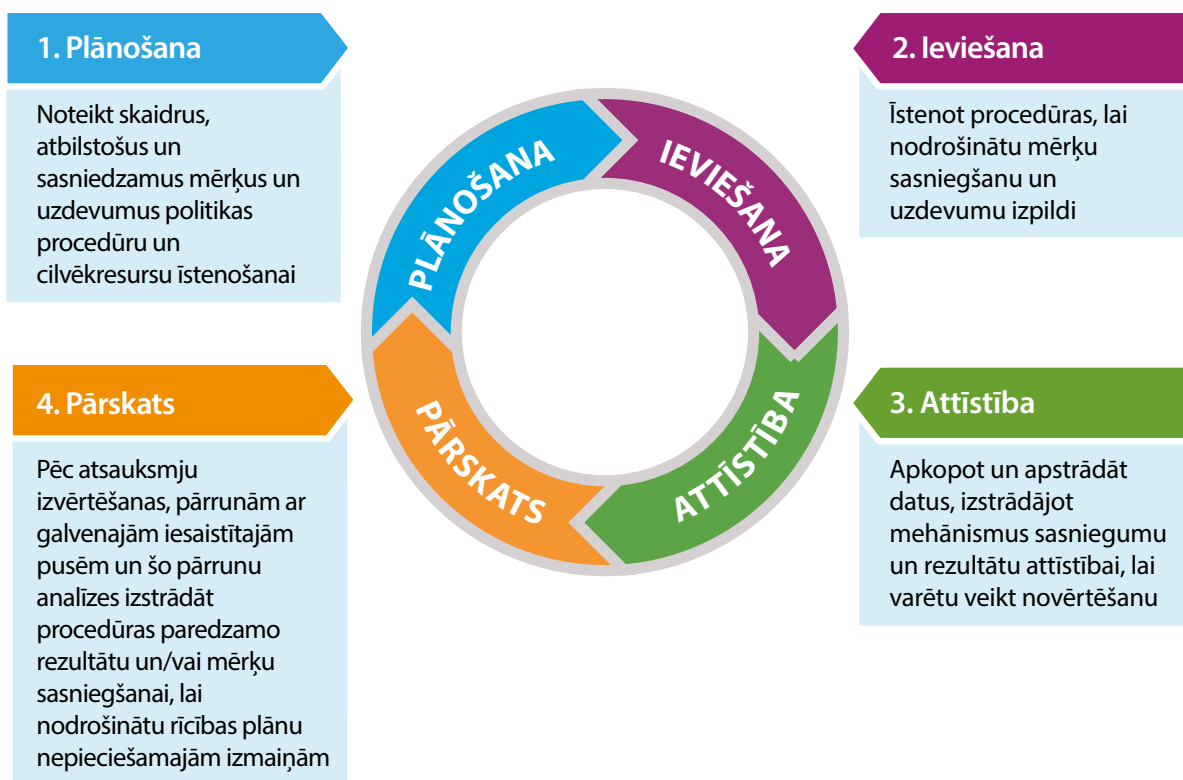

2. attēls. Kvalitātes vadības pamatprincipi

⁶ Handbook for VET providers. – Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2015. – p. 13.

Kvalitātes vērtēšana un kvalitātes kultūra izglītības iestādē

Izglītības iestāde, veicot pašvērtēšanu, var izmantot arī EQAVET ietvarstruktūru, kas analogiski Deminga aplim ietver kvalitātes nodrošināšanas un uzlabošanas ciklu – plānošanu, ieviešanu, attīstību un pārskatīšanu, turklāt tiem ir vienoti kvalitātes kritēriji, to apraksti un indikatori (3. attēls. EQAVET kvalitātes cikls). Vienlaikus cits ar citu tiek saistīti šādi pamatelementi: vadības kultūra, kvalitātes nodrošināšanas veids, pašvērtēšanas kultūra, atbalsts pedagogu tālākizglītibai, datu un atgriezeniskās saites izmantošana, ieinteresēto pušu iesaiste.⁷

3. attēls. EQAVET kvalitātes cikls

Kvalitātes cikla **plānošanas posmā** tiek novērtēts šī brīža izglītības iestādes sniegums, tās nākotnes vēlmes un noskaidrots, kā tiek plānots iecerēto sasniegt, izvirzot labi pārdomātus, precīzi formulētus un sasniedzamus mērķus. Mērķu noteikšanai var izmantot piecus principus konkrētu mērķu formulēšanai, t.i., mērķiem ir jābūt konkrētiem, izmērāmiem, sasniedzamiem, nozīmīgiem un noteiktā laikā paveicamiem (SMART⁸ principi).

Savukārt **ieviešanas posmā**, lai sasniegtu mērķus, tiek nodrošināts kvalitatīvs izglītības process, kas ietver mācību un audzināšanas darbu. Tādējādi izglītības iestāde nonāk pie izglītības rezultāta, kas ir izglītojamā iegūto zināšanu, prasmju, attieksmju, kultūrvērtību un personības īpašību kopums.

Attīstības novērtējuma posmam ir raksturīga datu apkopošana, analīze un balstīšanās uz faktiem. Izglītības iestādes darbības uzlabošanai var būt nepieciešama virkne darbību, kas palīdz identificēt problēmas un to cēloņus, pieņemt lēmumus, aprakstīt un analizēt procesus.

⁷ Plašāk skatīt EQAVET tīmekļa vietnē <http://www.eqavet.eu>.

⁸ Abreviatūra – angļu valodā Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Timely.

Pēc datu apkopošanas un analīzes izglītības iestāde pati pēc saviem ieskatiem, vēlmēm un iespējām var pielietot jebkuru no kvalitātes vadības atzītām metodēm savas darbības pilnveidošanai. Piemēram, tā varētu būt situācijas analīzes metode (SVID⁹ analīze) vai cēloņu – seku analīzes metode (Išikavas metode). Izglītības iestāde var izmantot arī jebkuru citu kvalitātes vērtēšanas metodi, taču būtiski ņemt vērā, ka datiem, uz kuriem balstās turpmākā attīstība, jābūt pamatotiem un precīziem.

SVID analīze¹⁰

SVID analīze ir stratēģiskās plānošanas pamatmetode, ar kuras palīdzību izglītības iestāde var novērtēt savas stiprās un vājās puses, kā arī apzināt pastāvošās iespējas un iespējamus draudus. SVID analīzes uzdevums ir visu pieejamo informāciju sastrukturēt iekšējos (stiprās un vājās puses) un ārējos (iespējas un draudi) faktoros. Tikai pēc visu šo četru faktoru apzināšanas var noteikt prioritātes un formulēt stratēģiju.

SVID metodes iespējamie pielietojuma soļi izglītības iestādē:

- nosaka SVID analīzes rezultātu izmantošanas mērķi;
- izveido darba grupu un nosaka sanāksmes laiku;
- savāc un apkopo informāciju par esošo situāciju (iekšējiem un ārējiem faktoriem);
- sanāksmes gaitā darba grupas vadītājs veicina dalībnieku brīvu viedokļu izteikšanu par izglītības iestādes stiprajām, vājajām pusēm, iespējām un draudiem. Vispirms ieteicams sākt ar iespēju apzināšanu vai stiprajām pusēm. Tādējādi tiek izveidota SVID matrica (1. tabula. SVID analīzes matrica);
- izvērtē faktoros – kā mazināt izglītības iestādes vājās puses, lai tās neķļūtu par draudiem, un kā izmantot stiprās puses, lai īstenotu iespējas. Nosaka, kā un kuras stiprās puses var palīdzēt stratēģisko mērķu sasniegšanā un kuri faktori (vājās puses un draudi) ir šķēršļi, kas izglītības iestādei jāpārvar.

Iekšējie faktori	
Stiprās puses	Vājās puses
Ārējie faktori	
Stiprās puses	Vājās puses

1. tabula. SVID analīzes matrica

⁹ Abreviatūra – stiprās puses, vājās puses, iespējas, draudi.

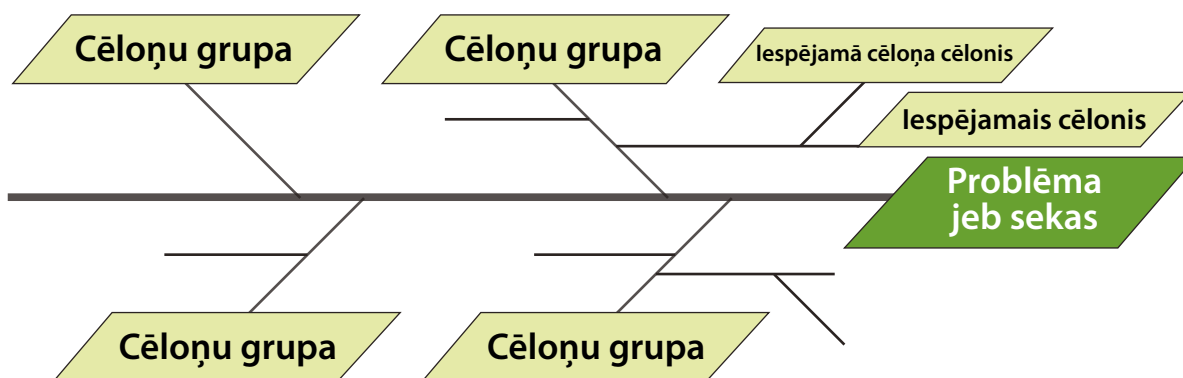
¹⁰ Handbook for VET providers. – Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2015. – p. 54.

Išikavas metode¹¹

Metodi radījis Tokijas universitātes profesors K. Išikava un to izmanto gadījumos, kad jānoskaidro zināmas problēmas iespējamie cēloņi. Tikai noskaidrojot problēmas cēloni un nosakot korektīvās darbības, kas novērš cēloni, var panākt, ka esošā situācija vairs neatkārtosies. Šī metode liek domāt plašāk un objektīvāk, atturot no tādu risinājumu izvēles, kas ir balstīti tikai uz izglītības iestādes darbinieku priekšstatiem par esošo situāciju. Išikavas metodes grafiskais attēlojums ir diagramma jeb „zivs asaka” (4. attēls. Išikavas diagramma jeb „zivs asaka”), kas ilustrē attiecības starp rezultātu un visiem rezultātu ietekmējošiem faktoriem.

Išikavas diagrammas jeb „zivs asakas” metodes iespējamie pielietošanas soļi izglītības iestādē:

- izveido darba grupu (vēlams iesaistot cilvēkus, kuri ir saistīti ar analizējamo problēmu vai uz kuriem attieksies problēmas risinājums);
- konkrēti definē analizējamo rezultātu jeb problēmu;
- uzskaita galvenās cēloņu grupas, kuras ietekmē rezultātu, piemēram, cilvēki, procesi, metodes, materiāltehniskie resursi, vide;
- izmantojot ideju ģenerēšanu, darba grupas dalībnieki apzina potenciālos problēmas cēloņus;
- nosaka nozīmīgākos cēloņus, kuri visvairāk ietekmē problēmu. To var darīt grupas dalībniekiem vienojoties vai balsojot;
- sagrupē cēloņus un nosaka prioritāti.

4. attēls. Išikavas diagramma jeb „zivs asaka”

Šī metode ļauj strukturēti un padziļināti analizēt problēmas, sameklējot labākās risinājuma iespējas, kuras var tikt izmantotas gan jomu aprakstos, gan arī attīstības iespēju pamatošanā.

Nākamais ir kvalitātes cikla **pārskata un analīzes posms**, kurā pēc atsauksmju izvērtēšanas, izmantotajām informācijas iegūšanas metodēm, piemēram, izglītojamo, viņu vecāku anketēšanas/intervēšanas, pedagogu anketēšanas/intervēšanas, dažādu statistikas datu analīzes, mācību stundu/nodarbību un pasākumu vērošanas, izglītojamo darbu analīzes, izglītības iestādes telpu apsekošanas, pārrunām ar galvenajām iesaistītajām pusēm un šo pārrunu analīzes, tiek izstrādātas jaunas procedūras paredzamo rezultātu un/vai mērķu sasniegšanai, lai nodrošinātu rīcības plānu nepieciešamajām izmaiņām jeb uzlabojumiem.

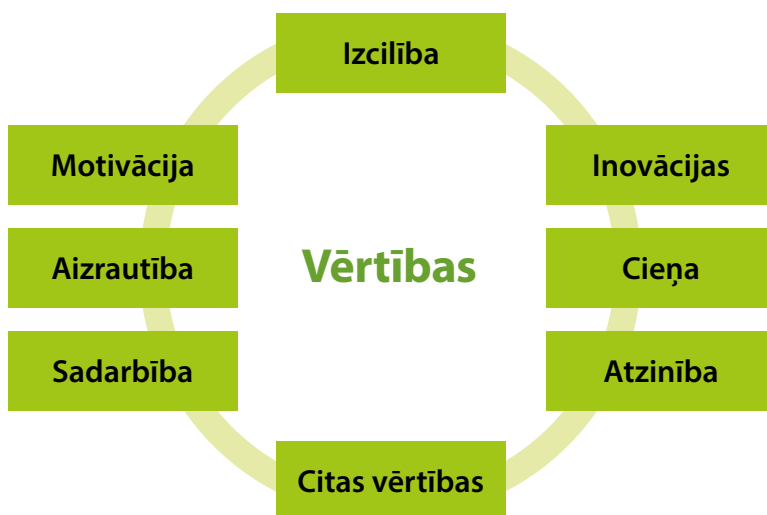
¹¹ Handbook for VET providers. – Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2015. – 46. p.

Gan Deminga aplis, gan EQAVET kvalitātes cikls simbolizē nepārtrauktas pilnveidošanās principu, kas nozīmē, ka nekad nav sasniegts tik labs rezultāts, lai tas nebūtu vēl labāks. Nepārtrauktas pilnveidošanās princips ir pamatā jebkurai no kvalitātes vadības pieejām izglītības iestādē, neatkarīgi no tā, kāda kvalitātes vadības sistēma tiek veidota.

Tādējādi var teikt, ka izglītības kvalitātes nodrošināšana tiek īstenota, pamatojoties uz vienotiem kritērijiem, lai tiktu veicināti un pārraudzīti nepārtraukti uzlabojumi izglītībā, nodrošinot uz faktiem un pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu, kvalitātes kultūras ieviešanu un pilnveidi. Lai to panāktu, būtiska loma ir izglītības iestādes vadītājam, jo viņam ir jāpieņem lēmumi un jāuzņemas atbildība par savu ieguldījumu katra izglītojamā un izglītības iestādes attīstībā. Mūsdienu menedžmenta teorijas pamatlicējs P. F. Drukera, raksturojot efektīvu vadītāju, ir teicis: „Efektīvs vadītājs koncentrējas uz ieguldījumu. Viņš raugās pāri savu konkrēto amata pienākumu ietvariem; viņš ir vērsts uz mērķiem. Viņš uzdod sev jautājumu: „Kāds varētu būt mans personīgais ieguldījums, lai ievērojami uzlabotu savas organizācijas veikumu un rezultātus?”¹².

Kvalitātes kultūras veidošana izglītības iestādē

Viens no izglītības iestādes darbības un kvalitātes vērtēšanas atslēgas vārdiem ir kvalitātes kultūras jēdziens. Katrai izglītības iestādei ir tai raksturīgas, unikālas vērtības. Tās raksturo izglītības iestādē esošās savstarpējās attiecības, ideālus, uzvedības principus un saskarsmes kultūru (5. attēls. *Vērtības kā kvalitātes kultūras pamats*). Vērtības veido izglītības iestādes kā organizācijas kultūras pamatu.

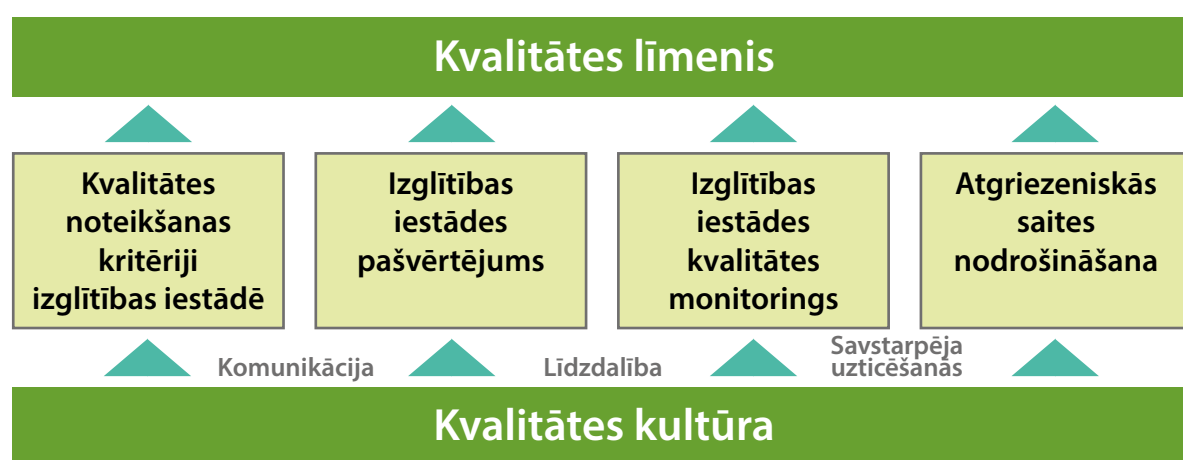

5. attēls. Vērtības kā kvalitātes kultūras pamats

¹² Drukera P. F. Efektīvs vadītājs. – Rīga, Zoldnera izdevniecība, 2011. – 73. lpp.

Kvalitātes vērtēšana un kvalitātes kultūra izglītības iestādē

Kvalitātes kultūru izglītībā var definēt kā **izglītības iestādes iekšējo attieksmi pret attīstības procesiem**, kas ir vērsta uz nepārtrauktu darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes paaugstināšanu. Kvalitātes kultūras veidošanas pamatā ir katra attieksme pret saviem pienākumiem, izpratne par to, kas ir labi un kvalitatīvi paveikts darbs, veids, kā izglītības iestādes personāls reaģē uz izaicinājumiem un centieniem sasniegt izcilību (6. attēls. *Kvalitātes kultūras veidošana izglītības iestādē*). Tas, kā kvalitātes kultūra tiek ieviesta un attīstīta, ir atkarīgs gan no izglītības iestādes vadības, gan no katra izglītības procesā iesaistītā indivīda apņemšanās tai sekot.

6. attēls. Kvalitātes kultūras veidošana izglītības iestādē

Izglītības iestāde ir tik stipra, cik stiprs ir tās pamats – vērtības, zināšanas, prasmes, kuras tiek atzītas un novērtētas izglītības iestādē.

Metodisko ieteikumu II daļā „Izglītības iestādes darbības tiesiskums kā kvalitātes vērtēšanas priekšnoteikums”, III daļā „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana” un IV daļā „Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija” pašvērtējuma veikšanai un pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanai secīgi tiek piedāvāti atbalsta materiāli ar mērķi visiem interesentiem radīt izpratni par izglītības iestādi un tās piedāvātās izglītības kvalitāti.

Izglītības iestādes darbības tiesiskums kā kvalitātes vērtēšanas priekšnoteikums

Pašvērtēšanas process ir saistīts ar nepieciešamību visaptveroši izvērtēt izglītības iestādes darbību un pārlicināties, ka tā ir sakārtota, tiesiska, atbilstoša normatīvo aktu prasībām. Tiesiskā regulējuma ievērošana ir nozīmīgs priekšnoteikums, lai nodrošinātu taisnīgu, caurskatāmu, pamatotu, kvalitatīvu un godīgu izglītības iestādes vadīšanas procesu, garantējot visā izglītības procesā iesaistītajām personām iespējas izteikt savu viedokli, realizēt savas tiesības un aizstāvēt savas intereses, vienlaikus arī izvirzot pamatotas prasības noteiktu pienākumu izpildei. Tieši tādēļ izglītības iestādei ir jānosaka skaidras prasības savas darbības organizācijā.

Vienlaikus jāapzinās: ja izglītības iestādes darbībā tiek būtiski pārkāptas normatīvo aktu prasības, tad tas ievērojami apgrūtina vai padara par neiespējamu veiksmīgu kvalitātes vērtēšanas (akreditācijas) procesu.

Metodisko ieteikumu II daļa „Izglītības iestādes darbības tiesiskums kā kvalitātes vērtēšanas priekšnoteikums” ir veidota, lai sniegtu atbalstu izglītības iestādes dažādu procesu nodrošināšanas izvērtēšanā, kā arī lai pārlicinātos par izglītības iestādes darbības tiesiskumu. Šim nolūkam ir izveidota „Izglītības iestādes ieteicamo darbību kontroljautājumu lapa” (turpmāk – kontroljautājumu lapa), kurā ietverti būtiski izglītības iestādes darbības nodrošināšanas pamatjautājumi.

Kontroljautājumu lapu¹³ ir iespējams izmantot izglītības iestādes ikdienas darbā (nesaistot to ar akreditācijas procesu vai pašnovērtējuma ziņojumu) vai uzsākot pašvērtēšanas procesu, lai pārlicinātos, ka izglītības iestādes darbība ir tiesiska, vai arī operatīvi konstatējot veicamos uzdevumus neatbilstību novēršanai.

Kontroljautājumu lapa ir atbalsta materiāls izglītības iestādes pašvērtēšanas procesa uzsākšanā, un tā nav jāpievieno vai tieši jāiekļauj pašnovērtējuma ziņojumā.

Ir jāuzsver, ka viena no visnozīmīgākajām iesaistītajām pusēm kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā ir pedagogs, savukārt ne mazāka nozīme kā mācību un audzināšanas procesam šobrīd ir pievērsta drošai un kvalitatīvai izglītības videi. Tādēļ, lai izglītības iestādes vadība veiksmīgāk nodrošinātu kvalitatīvu un drošu izglītības procesa organizēšanas izvērtējumu pašvērtēšanas procesa sākumā, ir iespējams izmantot šim materiālam pievienoto:

- anketu, lai apkopotu un izvērtētu, vai izglītības iestādē tiek ievēroti izglītības iestāžu pedagogiem un darbiniekiem Izglītības likumā un Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktie darba ierobežojumi (2. pielikums);
- anketu, lai apkopotu un izvērtētu, kā tiek nodrošinātas profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestāžu izglītojamo tiesības uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos (3. pielikums);
- rīcības shēmu izglītības iestādes iekšējā normatīvā akta – izglītojamo vecākiem un citām personām saistošas uzturēšanās kārtības izglītības iestādē – izveidei un ievērošanai (4. pielikums).

Papildus, ņemot vērā, ka izglītības jomā var būt domstarpības, jo izglītībā iesaistīto personu intereses un viedokļi var atšķirties, kā arī vienmēr var veidoties nesaskaņas vai pārpratumi, un šo strīdu pamatā samērā bieži ir komunikācijas nepilnības vai tās trūkums starp iesaistītajām pusēm, šiem metodiskajiem ieteikumiem pievienota arī „Iespējamā esošās problēmas risināšanas shēma” (1. pielikums), kuru var izmantot, lai jautājumu veiksmīgi atrisinātu jau izglītības iestādes ietvaros.

Regulāri izvērtējot un aktualizējot izglītības iestādē izveidoto procedūru atbilstību reālajai situācijai izglītības iestādē un normatīvo aktu prasībām, tiek radīti priekšnoteikumi demokrātiskai izglītībā iesaistīto pušu interešu un vajadzību ievērošanai, tādējādi veicinot sabiedrības uzticību gan izglītības iestādei, gan izglītības sistēmai kopumā.

¹³ Izglītības iestādes ieteicamo darbību kontroljautājumu lapu skatīt 19. lpp.

Izglītības iestādes ieteicamo darbību kontroljautājumu lapa

Jāpārlicinās, vai...	Atbilst/ izpildīts	Neatbilst/ nav veikts	Piezīmes
Izglītības iestādes nolikums ir aktualizēts/atbilst normatīvo aktu prasībām.			
Katras īstenotās izglītības programmas licences derīguma termiņš ir spēkā.			
Izglītības iestādes akreditācijas termiņš un katras īstenotās izglītības programmas akreditācijas termiņš ir spēkā.			
Valsts izglītības informācijas sistēmā (VIIS) ir aktuāla informācija par izglītības iestādi, izglītības programmām, īstenošanas vietām (adresēm), pedagogiem u.c.			
Pedagoģiskā procesa organizēšanai ir nepieciešamā obligātā dokumentācija atbilstoši normatīvo aktu prasībām.			
Izglītības iestādes pašpārvaldes institūcijas (Padome, Pedagoģiskā padome, izglītojamo pašpārvalde u.c.) ir izveidotas un darbojas.			
Izglītības programmas/-u satura aktualizācija ir veikta un atbilstība standartam ir nodrošināta.			
Mācību priekšmetu stundu/nodarbību sarakstā stundu/nodarbību skaits dienā ir atbilstošs noteiktajai izglītojamo slodzei.			
Pedagogiem ir atbilstoša mācāmajam priekšmetam nepieciešamā izglītība un profesionālā kvalifikācija, kā arī regulāra profesionālās kompetences pilnveide.			
Ziņas no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra Sodū reģistra par personas atbilstību Izglītības likuma 50. pantā un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā minētajām prasībām ir pieprasītas (tostarp izmantojot VIIS).			

3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Regulāra pašvērtēšana ir izglītības kvalitātes ārējās vērtēšanas pamats izglītības iestādē. Tās mērķis ir novērtēt izglītības iestādes sniegumu, noteikt nepieciešamos uzlabojumus izglītības iestādes darbībā un izglītības programmas īstenošanā, kā arī plānot izglītības iestādes turpmāko attīstību.

Metodisko ieteikumu III daļā „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana” ir aprakstīts viens no veidiem, kā izglītības iestāde var novērtēt savu darbību un izglītības programmas īstenošanu, piedāvājot vērtēšanas procesā izmantot **kvalitātes kritēriju novērtēšanas tabulas**. Tabulas paredzētas izglītības iestādēm kā atbalsta materiāls pašvērtēšanas procesa veikšanai, kā arī pašnovērtējuma ziņojuma izveidei, bet **pašnovērtējuma ziņojumā tās nav jāiekļauj**.

Kvalitātes kritēriju novērtēšanas tabulu (turpmāk – tabulas)¹⁴ mērķis ir atbalstīt izglītības iestādi pašvērtēšanas procesā, lai izglītības iestāde ticami un objektīvi spētu novērtēt savas darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti. Vienlaikus tabulās apkopotā informācija palīdz akcentēt izglītības iestādes panākumus un noteikt pilnveidojamos darbības aspektus, kas savukārt kļūst par pamatu turpmākai darbības plānošanai. Tabulas veidotas saskaņā ar katras izglītības iestādes svarīgākajiem darbības aspektiem jeb jomām un jomas raksturojošajiem kvalitātes kritērijiem, kas savukārt tiek vērtēti ne tikai izglītības iestādes iekšējā, bet arī ārējā vērtēšanā.

Pašvērtēšanas procesā izglītības iestādes sniegums tiek aplūkots 7 (septiņās) jomās. Katru jomu raksturo tai pakārtoti kvalitātes kritēriji, kas kopumā sniedz priekšstatu par izglītības iestādes sniegumu.¹⁵

Izglītības iestādes darbības jomas un tām atbilstošie kvalitātes kritēriji

1. joma. Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas.
2. joma. Mācīšana un mācīšanās:
 - 2.1. mācīšanas kvalitāte;
 - 2.2. mācīšanās kvalitāte;
 - 2.3. vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa.
3. joma. Izglītojamo sasniegumi:
 - 3.1. izglītojamo sasniegumi ikdienas darbā;
 - 3.2. izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudes darbos.
4. joma. Atbalsts izglītojamiem:
 - 4.1. psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts un izglītojamo drošības garantēšana (drošība un darba aizsardzība);
 - 4.2. atbalsts personības veidošanā;
 - 4.3. atbalsts karjeras izglītībā;
 - 4.4. atbalsts mācību darba diferenciacijai;
 - 4.5. atbalsts izglītojamiem ar speciālām vajadzībām;
 - 4.6. sadarbība ar izglītojamā ģimeni.
5. joma. Iestādes vide:
 - 5.1. mikroklimate;
 - 5.2. fiziskā vide.

¹⁴ Kvalitātes kritēriju novērtēšanas tabulas skatīt no 26. līdz 55. lpp.

¹⁵ Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumu Nr.852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus” 19. punkts.

6. joma. Iestādes resursi:

6.1. iekārtas un materiāltehniskie resursi;

6.2. personālrresursi.

7. joma. Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana:

7.1. iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana;

7.2. iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība;

7.3. iestādes sadarbība ar citām institūcijām.

Izglītības iestādes sniegums visu jomu atbilstošajos kritērijos tiek vērtēts četros kvalitātes vērtējuma līmeņos vai aprakstoši, īsi raksturojot situāciju, norādot sasniegumus un nepieciešamos uzlabojumus.¹⁶ Aprakstoši vērtē 3.1., 3.2. un 4.5. kritērijus,¹⁷ kuru apraksta veidošanas paraugs iekļauts metodisko ieteikumu IV daļā „Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija”.

Kvalitātes vērtējuma līmeņi raksturoti 2. tabulā (2. tabula. *Kvalitātes vērtējuma līmeņu apraksts*).¹⁸ Kvalitātes vērtējuma līmeņu apraksti veidoti, katrā no tiem norādot attiecību starp izglītības iestādes sasniegumiem un trūkumiem.

Izglītības iestādei, nosakot kvalitātes kritērija vērtējuma līmeni, jānovērtē katrs tā kvalitātes rādītājs. Pēc tam jāanalizē kvalitātes rādītāju **vērtējuma līmeņu savstarpējā attiecība, ņemot vērā to būtiskumu** un izglītības iestādes **iespējas novērst trūkumus**.

Kvalitātes vērtējuma līmenis	Kvalitātes vērtējuma līmeņa apraksts
Ļoti labi	Pozitīvs vērtējums visos kvalitātes rādītājos, pārsvarā vērojami sasniegumi. Ir pieļaujami daži nenozīmīgi trūkumi, kuru novēršanai nav nepieciešami būtiski uzlabojumi izglītības iestādes darbībā.
Labi	Sasniegumi ir pārsvarā pār trūkumiem, trūkumi nav būtiski. Trūkumi ir viegli novēršami, tomēr to skaits un novēršanā ieguldāmie resursi rāda, ka augstākais vērtējums nav attiecināms.
Pietiekami	Sasniegumi vēl ir pārsvarā pār trūkumiem, tomēr vērojami daži būtiski trūkumi vai liels skaits mazāk būtisku trūkumu. Lai novērstu trūkumus, nepieciešams resursu ieguldījums, ilglaicīga darbība un vadības atbalsts.
Nepietiekami	Pārsvarā ir trūkumi, ir neapmierinošs sniegums kvalitātes rādītājos, nepieciešami tūlītēji uzlabojumi. Lai novērstu trūkumus, nepieciešama tūlītēja rīcība, ieguldot būtiskus resursus un iesaistot ieinteresētās puses.

2. tabula. *Kvalitātes vērtējuma līmeņu apraksts*

¹⁶ Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumu Nr.852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus” 18. punkts.

¹⁷ Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumu Nr.852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus” 19. punkts.

¹⁸ Skolu darbības kvalitātes vērtēšanas metodika. – Rīga, 2004. – 24. lpp.

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Lai pēc iespējas objektīvi novērtētu izglītības iestādes sniegumu, metodisko ieteikumu III daļā „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana” iekļautajās tabulās katrs kvalitātes kritērijs ir raksturots ar tam pakārtotiem kvalitātes rādītājiem (1. shēma. *Izglītības iestādes darbības jomu, kvalitātes kritēriju un kvalitātes rādītāju hierarhija*). To kopums sniedz vispārīgu kvalitātes kritērija aprakstu. Katrs kvalitātes rādītājs raksturo kādu atbilstošā kvalitātes kritērija aspektu. Vienlaikus tie precīzē, kāda informācija jāiegūst un jāapkopo kvalitātes līmeņa pamatošanai, lai izglītības iestāde necenstos apkopot visu iespējamo, tostarp arī to, kas kaut vai attālināti ir saistīts ar vērtējamo kvalitātes rādītāju.

Kvalitātes kritēriju novērtēšanas tabulās kvalitātes rādītāji¹⁹ ir apkopoti otrajā kolonnā.

1. shēma. *Izglītības iestādes darbības jomu, kvalitātes kritēriju un kvalitātes rādītāju hierarhija*

Izglītības iestādes snieguma novērtēšanai nepieciešamā informācija jāiegūst par katru uz izglītības iestādes darbību attiecināmo kvalitātes rādītāju. Ievērojot, ka tabulas izmantojamas dažāda veida izglītības iestāžu snieguma novērtēšanai, tabulu pirmajā kolonnā ar krāsām ir norādīts, kuri kvalitātes rādītāji ir attiecināmi uz noteikta veida izglītības iestādēm un izglītības programmām. Jāpievērš uzmanība baltās krāsas kā apzīmējuma lietojumam. Tā tiek izmantota gadījumos, kad kvalitātes kritērijs nav attiecināms uz noteikta veida izglītības iestādēm un izglītības programmām.

- nav attiecināms uz noteikta veida izglītības iestādēm un izglītības programmām
- vispārējās izglītības iestādes un izglītības programmas
- profesionālās pamata un vidējās izglītības iestādes un profesionālās izglītības programmas
- profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestādes un profesionālās izglītības programmas
- izglītības iestādes, kuras īsteno izglītības programmas tālmācības izglītības ieguves formā
- profesionālās ievirzes izglītības iestādes un izglītības programmas sportā
- profesionālās ievirzes izglītības iestādes un izglītības programmas mūzikā un mākslā

¹⁹ Skolu vērtēšanas un attīstības plānošanas rokasgrāmatā tiek lietoti šādi termini: izglītības iestādes darbības joma – rezultatīvie rādītāji – tēmas.

Kvalitātes rādītāji tiek izmantoti kvalitātes kritērija vērtējuma līmeņa noteikšanai. Izglītības iestāde tabulu trešajā kolonnā atspoguļo katra kvalitātes rādītāja vērtējumu vienā no četriem kvalitātes vērtējuma līmeņiem. Vērtēšanu veic saskaņā ar kvalitātes vērtējuma līmeņu aprakstu (2. tabula. *Kvalitātes vērtējuma līmeņu apraksts*).

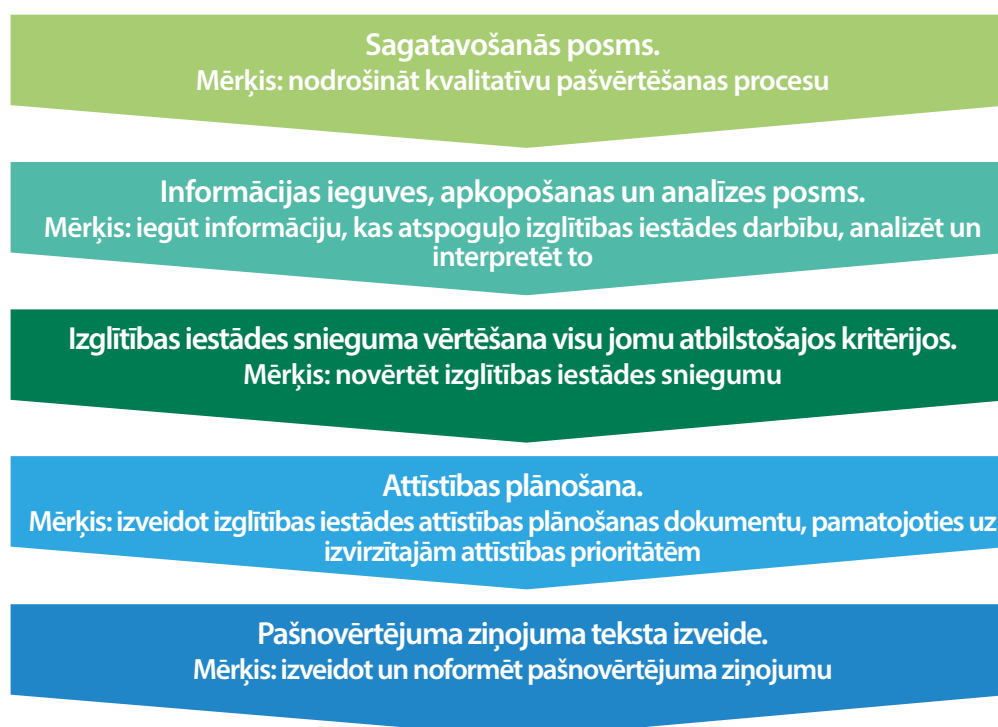
Lai vērtēšana būtu ticama un objektīva, katrs kvalitātes rādītājs tiek vērtēts, balstoties uz pierādījumiem: izglītības iestādes iekšējie normatīvie akti, citi dokumenti un materiāli, darba plāni, stundu vērošana, anketēšanas rezultāti u.c. Par izglītības iestādes darbību iegūtā informācija katrā kvalitātes rādītājā tiek apkopota tabulu ceturtajā kolonnā, kurā izglītības iestāde pati ieraksta, kādus pierādījumus tā ir izmantojusi katra konkrētā kvalitātes kritērija vērtēšanai.

Tabulās ir paredzēta vieta secinājumiem un turpmākās attīstības prioritāšu norādīšanai. Secinājumi un turpmākās attīstības prioritātes izriet no analizētās informācijas par kvalitātes rādītājiem un to vērtējuma. Secinājumos var iekļaut papildu informāciju par izglītības iestādes sasniegumiem katrā kritērijā.

Kvalitātes kritērija vērtējuma līmeņu noteikšanai netiek piedāvāta aprēķinu formula. Izglītības iestādes tiek rosinātas izvērtēt katra kvalitātes rādītāja ietekmi uz kvalitātes kritērija kopējo vērtējumu, ņemot vērā, ka izglītības iestādes darbības pilnveide kādā no kvalitātes rādītājiem var jau būt īstenota pašvērtēšanas procesa laikā. Tāpat kvalitātes kritērija vērtējumu ietekmē secinājumos norādītie sasniegumi un turpmākās attīstības prioritātes. Kvalitātes kritērija vērtējums nav kvalitātes rādītāju vērtējumu matemātiskais vidējais.

Pašvērtēšanas procesu ieteicams sākt, iepazīstoties ar visām tabulām, lai redzētu tā kopsakarības. Pēc tam – veikt pašvērtēšanas plānošanu. Pašvērtēšana ir veicama vairākos posmos (2. shēma. *Pašvērtēšanas procesa posmi*).

2. shēma. Pašvērtēšanas procesa posmi

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Izglītības iestādes darbības un tās īstentās izglītības programmas pašvērtēšana sākas ar sagatavošanās posmu, kurā:

- **viss izglītības iestādes personāls un ieinteresētās puses tiek informētas par pašvērtēšanas procesa sākumu izglītības iestādē**, kā arī par tā mērķi, uzdevumiem un plānoto norises gaitu. Jo informētāks par pašvērtēšanas procesu būs izglītības iestādes personāls un ieinteresētās puses, jo lielāka būs ieinteresētība un motivācija iesaistīties gaidāmajās norisēs;
- **tiek izveidota darba grupa pašvērtēšanas organizēšanai, vadīšanai un īstenošanai**. Par pašvērtēšanas procesu izglītības iestādē ir atbildīgs tās vadītājs, bet kopumā pašvērtēšana ir kolektīvs darbs. Darba grupa iepazīstas ar pašvērtēšanas metodiku. Darba grupa var izvēlēties savas darbības modeli: visi grupas pārstāvji kopā secīgi iegūst informāciju un vērtē visas izglītības iestādes darbības jomas vai katram darba grupas pārstāvim tiek noteikta atbildība par noteiktas jomas vai kritēriju vērtēšanu, vai katrs grupas dalībnieks iegūst informāciju par visām izglītības iestādes darbības jomām un tās attiecīgi individuāli novērtē, bet pēc tam kopā ar pārējiem grupas dalībniekiem nonāk pie vienota kvalitātes kritērija vērtējuma. Lai arī kādu darbības modeli darba grupa izvēlēsies, tās dalībniekiem jādiskutē un jāvienojas par pierādījumu pietiekamību un atbilstību kvalitātes kritēriju novērtēšanai;

Dalība pašvērtēšanas procesā veicina labāku izpratni par izglītības kvalitāti un apziņu, ka pašvērtēšanas darba grupā veiktie pienākumi ietekmē izglītības iestādes sniegumu.

- **tiek plānota visu ieinteresēto pušu iesaiste pašvērtēšanas procesā**. Lai pēc iespējas objektīvāk novērtētu izglītības iestādes sniegumu, ieinteresēto pušu pārstāvjus var izmantot gan kā informācijas ieguves avotus, gan kā kvalitātes kritēriju vai rādītāju vērtētājus;
- **tiek plānoti pašvērtēšanas posmi un ilgums**, ņemot vērā veicamā darba apjomu un laikieltilpību, kā arī darba grupas dalībnieku slodzi pamatpienākumu veikšanā. Informāciju par izglītības iestādes darbību nepieciešams vākt mērķtiecīgi un plānveidīgi, lai tā būtu lietderīga un izmantojama turpmākajā pašvērtēšanas procesā;
- **tiek plānots, kāda informācija ir nepieciešama izglītības iestādes darbības aspektu izpētei un kādas informācijas ieguves metodes tiks izmantotas**, piemēram, izglītības iestādes iekšējo normatīvo aktu, dokumentu un materiālu analīze, statistiskās informācijas analīze, anketēšana, intervēšana, mācību stundu/nodarbību un pasākumu vērošana, izglītības iestādes un teritorijas apsekošana u.c.

Sagatavošanās posmā tabulas ir izmantojamas pienākumu sadalei pašvērtēšanas darba grupā, pašvērtēšanas procesa plānošanai. Tāpat var arī noteikt, kāda informācija kvalitātes rādītāja vērtēšanai ir nepieciešama un ar kādām metodēm to iespējams iegūt.

Pašvērtēšanas process turpinās ar **informācijas ieguves, apkopšanas un analīzes posmu**. Sākotnēji pašvērtēšanas darba grupa identificē, vai izglītības iestāde ir izpildījusi kvalitātes rādītāja prasības. Ja atbilde ir pozitīva, tiek apkopota informācija, kas raksturo aplūkojamā kvalitātes rādītāja izpildi izglītības iestādē, un tā tiek interpretēta atbilstoši mērķim. Izglītības iestāde ir ieinteresēta plašas pierādījumu bāzes izmantošanā. Pēc informācijas analīzes **kvalitātes rādītājs tiek novērtēts**. Vērtēšana tiek veikta atbilstoši kvalitātes vērtējuma līmeņu aprakstiem. Katra kvalitātes rādītāja novērtējums ir svarīgs, jo veido pamatu kritērija kvalitātes vērtējumam.

Piemēram

2. joma. Mācīšana un mācīšanās.

2.3. kritērijs. Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa.

12. kvalitātes rādītājs. Turpmākai mācību uzdevumu izvirzīšanai un mācību procesa pilnveidei tiek izmantota izglītojamo mācību sasniegumu analīze.

Pierādījumi. Klašu/grupu žurnāli, pedagoģiskās padomes sēžu protokoli, metodisko komisiju darba plāni un sanāksmju protokoli, izglītojamo dienasgrāmatas.

Nākamais pašvērtēšanas procesa posms ir izglītības **iestādes snieguma vērtēšana visu jomu atbilstošajos kritērijos**. Pašvērtēšanas darba grupa, izmantojot kvalitātes kritērijam atbilstošo kvalitātes rādītāju novērtējumu, kā arī ņemot vērā kvalitātes kritērija novērtēšanā izdarītos secinājumus un turpmākās attīstības prioritātes, nosaka kvalitātes kritērija vērtējuma līmeni.

Kad izglītības iestāde ir novērtējusi savu sniegumu visu darbības jomu atbilstošajos kritērijos, identificējusi sasniegumus un turpmākās attīstības prioritātes, tā var veikt **attīstības plānošanu**. Jānorāda, ka attīstības plānošanas dokuments nav tabulās aprakstīto kvalitātes kritēriju turpmākās attīstības mehāniska summa. Izglītības iestādes sniegumu ietekmē arī tās spēja izvirzīt attīstības prioritātes.

Pašvērtēšanu noslēdz **pašnovērtējuma ziņojuma izveide**. Priekšlikumi tā veidošanai raksturoti metodisko ieteikumu IV daļā „Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija”.

Izglītības iestādes **kvalitātes kritēriju novērtēšanas tabulas ir paredzētas tikai izglītības iestādes iekšējai lietošanai**. Veicot izglītības iestādes pašvērtēšanu, aicinām būt godīgiem un paškritiskiem, jo tikai objektīvs izglītības iestādes snieguma vērtējums spēs nodrošināt izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti.

Izglītības iestādes **pašnovērtējuma ziņojumā apkopota objektīva informācija un darbības plāns, kas vērsts uz konstatēto izaicinājumu risināšanu**, ir vērtība, kas pozitīvi raksturo izglītības iestādi, neskatoties uz iespējamiem trūkumiem vai nepilnībām.

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 1. Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības programmas īstenošanā ievērota mācību priekšmetu/kursu, praktisko mācību un prakšu tematiskā satura pēctecība.					
	2) Par izmaiņām mācību priekšmetu stundu/nodarbību sarakstā izglītojamie un pedagogi tiek informēti.					
	3) Sporta treneriem ir mācību teorētisko un praktisko nodarbību sadalījums (grupu un individuālie plāni).					
	4) Pedagogi plāno mācību satura apguvi: mācību satura apguves secību un apguvei paredzēto laiku, iegūtās izglītības vērtēšanas kritērijus un kārtību, izglītības programmas īstenošanai nepieciešamās metodes un mācību līdzekļus.					
	5) Pedagogi īsteno plānoto mācību satura apguvi un nepieciešamības gadījumā veic tajā korekcijas.					
	6) Pedagogi plāno mācību darba diferenciaciju, individualizāciju un atbalsta pasākumus.					
	7) Pedagogi īsteno plānoto mācību darba diferenciaciju, individualizāciju un atbalsta pasākumus, kā arī nepieciešamības gadījumā veic korekcijas.					
	8) Izglītības iestāde nodrošina ar izglītības programmas īstenošanai atbilstošu mācību literatūru un citiem mācību līdzekļiem.					
	9) Vadība un pedagogi sadarbojas mācību priekšmetu/kursu programmu pilnveidē.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 2. Mācīšana un mācīšanās

Kritērijs – 2.1. Mācīšanas kvalitāte

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē vērtē pedagogu darba kvalitāti, vērtēšanas procesā ievēro normatīvo aktu prasības.					
	2) Pedagogiem sniedz informāciju par viņu paveiktā darba kvalitāti.					
	3) Mācību stundas/nodarbības mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir skaidri formulēti un sasniedzami, mācību stundas/nodarbības plānojums ir strukturēts, pedagogu skaidrojums izglītojamiem ir saprotams.					
	4) Izglītojamie līdzdarbojas un sadarbojas mācību procesā.					
	5) Mācību procesā izmanto atbilstošus mācību līdzekļus.					
	6) Izglītojamo vajadzībām ir izstrādāti un tiek izmantoti atbilstoši mācību līdzekļi.					
	7) Izglītojamo paškontrolei ir sagatavoti atbilstoši pārbaudes darbi, laboratorijas darbi un praktiskie uzdevumi.					
	8) Mācību līdzekļus regulāri atjauno un papildina.					
	9) Izglītojamiem elektroniskajā mācību vidē ir nodrošināti mācību līdzekļi.					
	10) Izglītības iestāde nodrošina mācību procesā praktisko darbu simulācijas.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 2. Mācīšana un mācīšanās

Kritērijs – 2.2. Mācīšanās kvalitāte

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestāde regulāri informē izglītojamos par mācību darbam izvirzītajām prasībām.					
	2) Izglītojamiem ar mācību darbam izvirzītajām prasībām ir iespējams iepazīties elektroniskajā vidē.					
	3) Izglītojamie zina un izprot mācību darbam izvirzītās prasības.					
	4) Izglītojamie līdzdarbojas un sadarbojas mācību procesā.					
	5) Izglītojamiem regulāri tiek nodrošināta izglītības iestādes resursu pieejamība, viņi tos izmanto.					
	6) Izglītības iestādē ir izveidota informācijas apmaiņas sistēma starp izglītojamiem, pedagogiem, vadību un ģimeni.					
	7) Izglītības iestādē uzskaita un analizē mācību stundu/nodarbību kavējumus.					
	8) Izglītības iestādē uzskaita un analizē izglītojamo elektroniskās vides apmeklējuma biežumu un mācību plāna izpildi, izglītojamie sazinās ar pedagogiem; pedagogi mācību procesā sniedz nepieciešamo atbalstu.					
	9) Izglītojamie ir informēti par dažādiem izglītības iestādes organizētajiem pasākumiem, kuri saistīti ar sabiedrības, kultūras un valsts aktualitātēm.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 2. Mācīšana un mācīšanās

Kritērijs – 2.3. Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Pedagogi, vērtējot izglītojamo mācību darbu, sistemātiski un kompetenti ievēro vērtēšanas pamatprincipus un kārtību.					
	2) Pedagogi ievēro izglītības iestādē noteiktās prasības pārbaudes darbu veidošanai un mācību sasniegumu vērtēšanai.					
	3) Pedagogi pēc izglītojamo lūguma pamato un izskaidro viņu darba vērtējumu.					
	4) Vērtējot izglītojamo mācību darbu, tiek ievērotas vērtēšanas formas un metodiskie paņēmieni, kas atbilst viņu personības attīstības vajadzībām un mācību priekšmetu/kursu specifikai.					
	5) Izglītojamie zina un izprot mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību un vērtēšanas kritērijus mācību priekšmetos/kursos.					
	6) Vecāki tiek informēti par izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību.					
	7) Vērtējums un vērtēšanas metodes sniedz izglītojamiem atbalstu turpmākajā mācību procesā un motivē tam.					
	8) Mācību procesa laikā notiek izglītojamo pašvērtēšana un savstarpējā vērtēšana.					
	9) Pedagogi sistemātiski uzskaita izglītojamo vērtējumus izglītības iestādes noteiktajā kārtībā.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.1. Pedagoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts un izglītojamo drošības garantēšana (drošība un darba aizsardzība)

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē darbojas atbalsta personāls, kas regulāri apzina izglītojamo vajadzības.					
	2) Konstatēto informāciju izmanto izglītojamo atbalstam un sadarbībai ar sociālajiem dienestiem (pašvaldību) un citām atbildīgajām pašvaldības un valsts pārvaldes institūcijām.					
	3) Izglītības iestādē ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti, kuri regulē kārtību, kā tiek organizēti pasākumi izglītības iestādē vai ārpus tās, nodrošinot izglītojamo drošību.					
	4) Telpās ir izvietota drošības prasībām atbilstoša informācija (norādes, drošības instrukcijas utt.).					
	5) Ir rīcības plāns, ja izglītības iestāde konstatē alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamieroču un auksto ieroču iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizlieguma pārkāpumu izglītības iestādē un tās teritorijā.					
	6) Ir organizēti pasākumi atkarību profilaksei.					
	7) Izglītojamie ir iepazīstināti ar evakuācijas plānu.					
	8) Izglītības iestādē izglītojamie tiek mērķtiecīgi izglītoti par iekšējās kārtības noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem visa mācību gada laikā.					

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.2. Atbalsts personības veidošanā

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē darbojas izglītojamo pašpārvalde.					
	2) Pedagoģi atbalsta un veicina izglītojamo iesaistīšanos izglītības iestādes pašpārvaldē un izglītības iestādes padomes darbā.					
	3) Izglītojamie ir informēti par izglītojamo pašpārvaldes aktivitātēm un darbības rezultātiem.					
	4) Izglītojamie aktīvi piedalās izglītojamo pašpārvaldes aktivitātēs.					
	5) Izglītības iestāde plāno un organizē daudzveidīgus ārpusstundu pasākumus izglītojamo pilsoniskajā, patriotiskajā un valstiskajā audzināšanā, Eiropas piederības apziņas veicināšanā, globālo norišu izpratnes veidošanā.					
	6) Izglītības iestāde veic audzināšanas pasākumu satura un norises analīzi.					
	7) Pedagoģi veicina izglītojamo iesaistīšanos izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumu izstrādē, atbalsta pozitīvu uzvedību.					
	8) Audzināšanas stundas/nodarbības tiek tematiski plānotas un regulāri notiek, nepieciešamības gadījumā veicot korekcijas audzināšanas tematiskajā plānā.					

3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

							9) Tiek veicināta izglītojamo dalība projektos, konkursos, izstādēs, olimpiādēs, dažāda līmeņa sacensībās, ārpusstundu pasākumu sagatavošanā un norisē.						
							10) Izglītības iestāde plāno un organizē, kā arī iesaistās ārpusskolas organizētajos sporta un kultūras pasākumos.						
							11) Izglītības iestāde piedāvā kolektīvās muzicēšanas iespējas.						
							12) Izglītības iestādē ir vispusīgas personības attīstību veicinošs interešu izglītības piedāvājums, interešu izglītības programmu izvēle ir pamatota un mērķtiecīga.						
							13) Izglītojamiem un vecākiem ir pieejama informācija par interešu izglītības programmām un nodarbību noris laikiem.						
							14) Notiek interešu izglītības programmu īstenošanas analīze.						
							15) Klašu/grupu audzināšanas darba programmā ir ietverti temati, kuros akcentēta sociālemocionālās audzināšanas nozīme personības veidošanas procesā: sevis izzināšana un pilnveidošana; sabiedriskā līdzdalība; karjeras izvēle; ģimene; veselība un vide; drošība.						
Secinājumi:													
Turpmākā attīstība:													
Vērtējums kritērijā <i>Atbalsts personības veidošanā</i>													

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.3. Atbalsts karjeras izglītībā

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītojamiem ir pieejama aktuāla informācija, tajā skaitā e-formā, par īstenoto izglītības programmu, mācību ilgumu, tās apguves nosacījumiem.					
	2) Izglītojamiem nodrošināta brīvi pieejama daudzveidīga karjeras attīstības atbalsta informācija.					
	3) Ir izstrādāta sistēmiska un sistemātiski īstenota karjeras izglītības programma izglītojamiem to interešu un spēju apzināšanai, darba pasaules un profesiju iepazīšanai.					
	4) Karjeras izglītības pasākumu koordinēšanai un vadīšanai ir norīkots atbildīgais darbinieks un ir noteikta personāla atbildības sadale par karjeras programmas izstrādi un tās īstenošanu.					
	5) Izglītības iestādē ir pieejami karjeras konsultanta pakalpojumi, un izglītojamiem tiek nodrošinātas individuālās un grupu karjeras konsultācijas.					
	6) Karjeras atbalsta īstenošana tiek regulāri pārraudzīta un izvērtēta.					
	7) Karjeras izglītības saturs ir integrēts īstenotās izglītības programmas, tostarp mācību priekšmetu/kursu saturā.					
	8) Karjeras izglītība ir integrēta ārpusstundu audzināšanas pasākumos.					

3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

										9) Izglītojamiem tiek organizēti karjeras izglītības pasākumi ar sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām, dažādu profesiju pārstāvjiem, savas izglītības iestādes absolventiem un izglītojamo vecākiem.					
										10) Tiek organizēti informatīvie pasākumi izglītības iestādes izglītojamiem, potenciālajiem izglītojamiem, viņu vecākiem. Tie ir dokumentēti.					
										11) Izglītības iestādes vai tās dibinātāja tīmekļa vietnes saturs par izglītības procesu un ārpusstundu pasākumiem tiek regulāri aktualizēts atbilstoši reālajai situācijai.					
										12) Izglītības iestādē tiek apkopota un analizēta informācija par absolventu turpmākajām gaitām vismaz viena gada laikā pēc izglītības programmas beigšanas.					
										13) Izglītības iestāde organizē administratīvās teritorijas mēroga sacensības, konkursus, izstādes u.c. pasākumus, kuri popularizē izglītības iestādē īstenotās izglītības programmas un tālākās attīstības iespējas nozarē.					
										14) Izglītojamiem ir nodrošināta informācijas pieejamība par karjeras izglītības jautājumiem izglītības iestādes tīmekļa vietnē un/vai elektroniskā vidē, tiek sniegts organizatorisks atbalsts elektroniskā veidā (īzsiņas, elektroniskas vēstules u.c.).					
										15) Tiek nodrošināta elektroniskās saziņas atgriezeniskā saite karjeras izglītības jautājumos.					
Secinājumi:															
Turpmākā attīstība:															
Vērtējums kritērijā <i>Atbalsts karjeras izglītībā</i>															

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.4. Atbalsts mācību darba diferenciacijai

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestāde veicina un atbalsta talantīgo izglītojamo dalību konkursos, olimpiādēs, projektos, ārvalstu praksēs, zinātniski pētniecisko darbu izstrādēs u.c.					
	2) Izglītības iestāde atbalsta pedagogus darbā ar talantīgajiem izglītojamiem.					
	3) Izglītības iestāde organizē talantīgo izglītojamo dalību konkursos, festivālos, skatēs, projektos u.c.					
	4) Mācību procesā pedagogi ņem vērā izglītojamo talantu, intereses un spējas.					
	5) Izglītības iestāde plāno un organizē talantīgo izglītojamo dalību sporta sacensībās.					
	6) Sporta treneri mācību procesā ņem vērā izglītojamo veselības stāvokli, spējas un intereses.					
	7) Izglītības iestāde nodrošina talantīgo izglītojamo augstākas meistarības pilnveidošanas iespējas sportā.					
	8) Izglītības iestāde sistēmiski un sistemātiski organizē darbu ar izglītojamiem, kuriem mācības sagādā grūtības vai kuri ilgstoši nav apmeklējuši izglītības iestādi.					

3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

						9) Pedagogi izmanto dažādas mācību metodes mācību darba diferenciacijai, lai mācību procesu pielāgotu izglītojamo vajadzībām, spējām un interesēm.					
						10) Pedagogi izstrādā individuālo treniņu nodarbību grafiku izglītojamiem, kuri ilgstoši slimojuši un nav piedalījušies mācību, treniņu procesā.					
						11) Atbalsta personāls nodrošina kvalitatīvu palīdzību izglītojamiem.					
						12) Atbalsta personāls sadarbojas ar mācību priekšmetu pedagogiem, klašu/grupu audzinātājiem un vecākiem mācību darba diferenciacijai.					
						13) Izglītības iestādē ir izstrādāta sistēma, lai nodrošinātu izglītojamo ar augstākiem rezultātiem iesaistīšanu sagatavošanai sacensībām augstākā pakāpē.					
						14) Izglītojamiem ir iespēja piedalīties sacensību tiesāšanā.					
Secinājumi:											
Turpmākā attīstība:											
Vērtējums kritērijā <i>Atbalsts mācību darba diferenciacijai</i>											

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.6. Sadarbība ar izglītojamā ģimeni

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Vecāki regulāri tiek informēti par izglītības iestādes darbību.					
	2) Vecākiem sniegtā informācija ir kvalitatīva un savlaicīga.					
	3) Ir noteikta kārtība, kā vecāki var izteikt savus iebildumus un ierosinājumus, vecāki par šo kārtību ir informēti.					
	4) Vecāku izteiktos priekšlikumus analizē, secinājumus izmanto turpmākajā darbībā.					
	5) Izglītības iestādes sniegtā informācija vecākiem par izglītojamo sasniegumiem, mācību stundu/nodarbību apmeklējumiem, uzvedību un attieksmi pret mācību darbu ir pamatota, savlaicīga, korekta un lietderīga.					
	6) Izglītības iestāde mācību gada sākumā vecākus informē par izglītības iestādes darbību izglītojamo personības attīstības atbalstam, problemātiskas uzvedības jautājumu un vardarbības gadījumu risināšanas kārtību, kā arī vecāku iesaistīšanos.					
	7) Par izglītības iestādes darbību vecāki var iegūt informāciju izglītības iestādes tīmekļa vietnē.					
	8) Izglītības iestāde plāno un regulāri organizē daudzveidīgus pasākumus (tajā skaitā vecāku sapulces, vecāku dienas) vecākiem pieejamā laikā.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

						9) Pasākumu kvalitāti un lietderību analizē un secinājumus izmanto turpmākajā darbībā.					
						10) Izglītības iestāde mācību gada sākumā informē vecākus par savstarpējās sadarbības iespējām.					
						11) Izglītības iestādes padomes sastāvā vecāku pārstāvji ir vairākumā.					
						12) Izglītības iestādes padomes vadītājs ir ievēlēts no vecāku pārstāvju vidus.					
						13) Vecāku pārstāvji izstrādā un sniedz priekšlikumus izglītības iestādes ikdienas darbam.					
						14) Izglītības iestāde regulāri informē par mācību/treniņu procesa norisi un izglītojamo sasniegumiem.					
						15) Vecākus regulāri un savlaicīgi informē par pasākumu un mācību/treniņu nometņu plānu, norises laiku, vietu.					
						16) Izglītības iestāde sadarbojas ar izglītojamā ģimeni gadījumos, kad ir nepieciešams individualizēts atbalsts.					
Secinājumi:											
Turpmākā attīstība:											
Vērtējums kritērijā <i>Sadarbība ar izglītojamā ģimeni</i>											

Joma – 5. Iestādes vide

Kritērijs – 5.1. Mikroklimats

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestāde plāno un veido izglītības iestādes tēlu, kopj esošās tradīcijas un ievieš jaunas.					
	2) Izglītības iestādē ievēro vienlīdzīgas attieksmes principu neatkarīgi no dzimuma, etniskās vai nacionālās izcelsmes, vecuma, reliģiskās piederības, spējām, stāvokļa sabiedrībā u.c. Konfliktsituācijas tiek risinātas konstruktīvi un savlaicīgi.					
	3) Personāls un izglītojamie savstarpēji sadarbojas, attiecībās valda labvēlība, savstarpēja cieņa.					
	4) Personāls un izglītojamie atbalsta cieņpilnas attiecības, pozitīvu uzvedību.					
	5) Personāls, izglītojamie, vecāki savstarpēji sadarbojas, kopīgi veidojot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus un atbalsta pozitīvu uzvedību.					
	6) Izglītības iestāde analizē pārkāpumus, izvēlas nepieciešamos risinājumus pārkāpumu un to iespējamības novēršanai.					
	7) Jaunie izglītojamie un darbinieki izjūt atbalstu, iekļaujoties izglītības iestādes dzīvē.					
	8) Izglītības iestāde nodrošina cieņpilnu attieksmi pret valsts simboliem un to lietošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.					

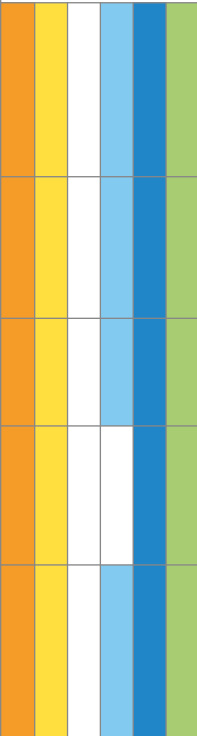
3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

	9) Personāls ievēro politisko neitralitāti mācību un audzināšanas procesā un ir lojāls Latvijai un tās Satversmei.								
	10) Personāls ievēro pedagoģijas, profesionālās ētikas, cilvēktiesību un humānisma principus.								
	11) Personāls ar savu rīcību nediskreditē izglītības iestādi un valsti.								
	12) Personāls un izglītojamie savā darbībā ievēro un audzināšanas darbā veicina vispārcilvēcisko un demokrātijas vērtību apguvi, sekmē to ievērošanu izglītības iestādē.								
	13) Precīzi tiek ievēroti noteikumi izglītības iestādes apmeklētājiem; attieksme pret apmeklētājiem ir laipna un korekta.								
Secinājumi:									
Turpmākā attīstība:									
Vērtējums kritērijā <i>Mikroklimate</i>									

Joma – 5. Iestādes vide

Kritērijs – 5.2. Fiziskā vide

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Sanitārhygiēniskie apstākļi (apgaisojums, temperatūra, uzkopšana u.tml.) izglītības iestādes telpās ir atbilstoši mācību un audzināšanas procesa prasībām.					
	2) Izglītības iestādes telpas atbilst izglītības programmas īstenošanai, ir funkcionālas, estētiski noformētas, tīras un kārtīgas.					
	3) Izglītības iestādes teritorija ir sakopta, un tajā tiek uzturēta kārtība.					
	4) Izglītības iestādes apkārtnē ceļu satiksme organizēta tā, lai izglītojamie varētu justies droši.					
	5) Izglītības iestādes vidē tiek veicināta ilgtspējīga attīstība – resursu taupīga izmantošana, droša, veselīga un dabai draudzīga rīcība.					
Secinājumi:						
Turpmākā attīstība:						
Vērtējums kritērijā <i>Fiziskā vide</i>						

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 6. Iestādes resursi

Kritērijs – 6.1. Iekārtas un materiāltehniskie resursi

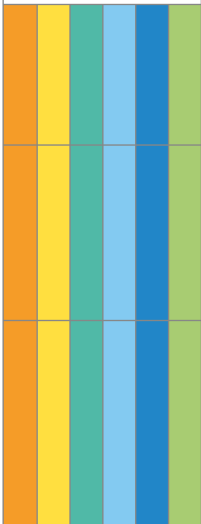
Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē ir izglītības programmu īstenošanai nepieciešamās telpas; telpu iekārtojums un platība ir atbilstoša izglītības iestādes īstenojamās izglītības programmas specifikai un izglītojamo skaitam.					
	2) Visu izglītības programmu īstenošanai nepieciešamo ēku un/vai telpu nomas līgumu/nodomu līgumu termiņi atbilst izglītības programmas īstenošanas periodam.					
	3) Izglītības iestāde ir apzinājusi sadarbības partnerus un/vai noslēgusi atbilstošus sadarbības līgumus par ārpus izglītības iestādes organizējamo mācību, prakšu (tajā skaitā darba vidē balstīto mācību), mācību treniņu īstenošanu.					
	4) Izglītības iestāde nodrošina ar izglītības programmu specifikai un apguvei atbilstošiem mācību tehniskajiem līdzekļiem un materiāliem, iekārtām, aprīkojumu, tie ir pieejami un droši lietošanai, notiek to regulāra apkope un remonts.					
	5) Izglītības iestāde nodrošina ar izglītības programmas specifikai un apguvei atbilstošu mācību literatūru, papildliteratūru, uzskates līdzekļiem, didaktiskām spēlēm, digitāliem mācību līdzekļiem un resursiem, izdales materiāliem un metodiskajiem līdzekļiem pedagogu vajadzībām utt., tie ir pieejami lietošanai, tos pārskata un papildina.					

	6) Izglītības iestāde nodrošina ar izglītības programmas specifikai un apguvei atbilstošām informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, tās tiek pilnveidotas.						
	7) Treniņu bāze nodrošina izglītības programmas izpildi, tā ir iekārtota un tiek pilnveidota atbilstoši izglītības (sporta veida) programmas specifikai un normatīvo aktu prasībām; treniņu bāzes aprīkojums un inventārs atbilst sporta veida sacensību noteikumiem.						
	8) Izglītības iestādē ievēro un regulāri aktualizē noteikto kārtību telpu izmantošanai.						
Secinājumi:							
Turpmākā attīstība:							
Vērtējums kritērijā <i>Iekārtas un materiāltehniskie resursi</i>							

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

Joma – 6. Iestādes resursi

Kritērijs – 6.2. Personālrresursi

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē ir pedagogu profesionālās kompetences pilnveides plāns, to izpilda, analizē un aktualizē.					
	2) Izglītības iestādes vadība atbalsta pedagogu dalību dažādās ar pedagoģisko darbu saistītās un/vai profesionālās aktivitātēs gan izglītības iestādē, gan ārpus tās.					
	3) Ar pedagoģisko darbību saistītajās un profesionālajās aktivitātēs iegūto pedagogi izmanto, ieviešot jauninājumus mācību priekšmeta/kursa saturā, metodikas pilnveidē u.c.					
Secinājumi:						
Turpmākā attīstība:						
Vērtējums kritērijā <i>Personālrresursi</i>						

Joma – 7. Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana

Kritērijs – 7.1. Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādes pašvērtēšanas sistēma ir strukturēta.					
	2) Pašvērtēšanā konstatētos izglītības iestādes sasniegumus un nepieciešamos uzlabojumus personāls zina un izmanto, plānojot turpmāko attīstību.					
	3) Izglītības iestādes pašvērtēšanā atbilstoši tās veidam piedalās izglītības iestādes personāls, izglītojamie, vecāki, izglītības iestādes padome, konvents un atbalsta personāls.					
	4) Izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojums ir publiskots iestādes vai tās dibinātāja tīmekļa vietnē un katru gadu tiek aktualizēts.					
	5) Izglītības iestādes attīstība tiek plānota, tā ir skaidra, to pilnveido un aktualizē atbilstoši reģiona, darba tirgus vajadzībām, nozares attīstības tendencēm u.c.					
	6) Vismaz trim gadiem ir noteiktas izglītības iestādes attīstības prioritātes. Prioritāšu īstenošanas plānojums vismaz vienam gadam ietver sasniedzamos mērķus, uzdevumus un rezultātus.					
	7) Izglītības iestādē ir veikta iepriekšējā perioda sasniegto rezultātu analīze.					
	8) Izglītības iestādē ir darba plāns kārtējam mācību gadam vai laika periodam, to pilnveido un aktualizē.					

3. daļa

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

	9) Izglītības iestādes dibinātājs iesaistās attīstības plānošanā.								
	10) Izglītības iestādes attīstības plānošanā atbilstoši tās veidam piedalās izglītības iestādes personāls, izglītojamie, vecāki, izglītības iestādes padome, konvents un citas ieinteresētās puses.								
	11) Informācija par plānoto izglītības iestādes attīstību ir iegūstama un pieejama.								
Secinājumi:									
Turpmākā attīstība:									
Vērtējums kritērijā <i>Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana</i>									

Joma – 7. Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana

Kritērijs – 7.2. Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība

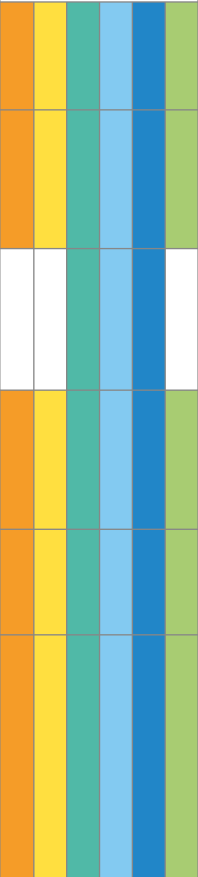
Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestādē ir tās darbību reglamentējošie dokumenti, kas atbilst normatīvo aktu prasībām.					
	2) Izglītības iestādē ir personāla amatu apraksti.					
	3) Dokumenti atbilst dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas prasībām un ir sakārtoti atbilstoši lietu nomenklatūrai.					
	4) Izglītības iestādē ir noteikta vadības organizatoriskā struktūra un katra vadītāja kompetences joma.					
	5) Iestādes vadība savā darbībā ievēro un veicina gan izglītojamās, gan personālu ievērot vispārcilvēciskās un demokrātiskas vērtības, tajā skaitā lojalitāti Latvijas Republikai un Satversmei, un ētikas normas.					
	6) Izglītības iestādes vadītājs ievieš jauninājumus izglītības iestādes darbības un kvalitātes kultūras pilnveidei.					
	7) Izglītības iestādes vadītājs pārrauga un nodrošina labvēlīgu vidi izglītības iestādē, veicina personāla izpratni par izglītības iestādes vīziju, misiju un mērķu sasniegšanu.					
	8) Izglītības iestādes vadība sadarbojas ar izglītības iestādes padomi un/vai konventu.					
	9) Izglītības iestādes vadība sadarbojas ar izglītojamo pašpārvaldi.					

Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana

	10) Izglītības iestādes vadītājs plāno, organizē un vada izglītības iestādes darbu, deleģē pienākumus un pārrauga to izpildi.								
	11) Izglītības iestādes vadības sanāksmes ir plānotas un notiek regulāri, ir dokumentētas.								
	12) Izglītības iestādes vadība nodrošina informācijas apmaiņu ar personālu par pieņemtajiem lēmumiem un to izpildi.								
	13) Izglītības iestādes vadība pilda uzticētos pienākumus, atbilstoši izglītības iestādes veidam sadarbojas gan savā starpā, gan ar izglītības iestādes personālu, izglītojamiem, vecākiem.								
	14) Izglītības iestādes vadība koordinē metodisko komisiju darbu.								
	15) Izglītības iestādes vadība nodrošina izglītojamo mācību sasniegumu un uzvedības analīzi.								
	16) Izglītības iestādes personālam un izglītojamiem ir iespējas brīvi komunicēt ar iestādes vadību.								
	17) Izglītības iestādes vadītājam un struktūrvienību vadītājiem ir noteikts apmeklētāju pieņemšanas laiks.								
Secinājumi:									
Turpmākā attīstība:									
Vērtējums kritērijā <i>Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība</i>									

Joma – 7. Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana

Kritērijs – 7.3. Iestādes sadarbība ar citām institūcijām

Izglītības iestāžu un izglītības programmu veidi	Kvalitātes rādītājs	Vērtējums				Dokumentu/faktu pamatojums, piezīmes
		Nepietiekami	Pietiekami	Labi	Ļoti labi	
	1) Izglītības iestāde regulāri sadarbojas ar izglītības iestādes dibinātāju.					
	2) Izglītības iestāde īsteno mērķtiecīgu sadarbību ar pašvaldības, valsts un citām institūcijām.					
	3) Izglītības iestāde mērķtiecīgi sadarbojas ar darba devējiem un darba devēju organizācijām, nozaru ekspertu padomēm.					
	4) Izglītības iestāde iesaistās reģionālos, valsts un starptautiskos projektos, veicinot izglītības iestādes atpazīstamību un prestižu.					
	5) Izglītības iestāde sadarbojas ar citām izglītības iestādēm.					
	6) Izglītības iestādes vadība profesionāli un kvalitatīvi pilda uzticētos pienākumus, veiksmīgi sadarbojas gan savā starpā, gan ar izglītības iestādes personālu, izglītojamiem, viņu vecākiem un citām ieinteresētajām pusēm.					
Secinājumi:						
Turpmākā attīstība:						
Vērtējums kritērijā <i>Iestādes sadarbība ar citām institūcijām</i>						

Pašvērtēšanas noslēgumā tiek veidots pašnovērtējuma ziņojums. Tas ir īss, pierādījumos balstīts izglītības iestādes snieguma apraksts, kas visām ieinteresētajām pusēm sniedz vispusīgu informāciju par izglītības iestādi un tās darbību.

Metodisko ieteikumu IV daļā „Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija” ir aprakstīts viens no veidiem, kā izglītības iestāde var veidot pašnovērtējuma ziņojumu. Tiek piedāvāts **atbalsta materiāls izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos apraksta veidošanai.**

Ārējā normatīvajā aktā²⁰ noteikts, ka **pašnovērtējuma ziņojums:**

- atspoguļo un novērtē izglītības iestādes sniegumu kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos;
- ir veidots atbilstoši noteiktai struktūrai;
- ir saskaņots ar izglītības iestādes dibinātāju;
- ir publiskots izglītības iestādes vai tās dibinātāja tīmekļa vietnē, tāpēc likumsakarīgi pašnovērtējuma ziņojuma saturs regulāri tiek aktualizēts;
- tiek iesniegts kvalitātes dienestā, piesakoties akreditācijai;
- ir pieejams tīmekļa vietnē līdz akreditācijas termiņa beigām.

Tāpat ārējā normatīvajā aktā²¹ ir noteikta pašnovērtējuma ziņojuma struktūra. Tā ir veidota saskaņā ar kvalitātes vadības principiem un nodrošina vienotu pieeju izglītības kvalitātes vērtēšanai. Pašnovērtējuma ziņojuma struktūrā akcentēti nozīmīgākie izglītības iestādes darbības aspekti. Vienlaikus tās ietvaros izglītības iestāde elastīgi var iekļaut papildu informāciju, kurai ir būtiska nozīme izglītības iestādes darbībā un kvalitātes vērtēšanā (akreditācijā).

Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra:

- izglītības iestādes vispārīgs raksturojums;
- izglītības iestādes pamatmērķi (iepriekšējo mācību gadu prioritātes un konkrēti rezultāti);
- iepriekšējā vērtēšanas perioda ieteikumu izpilde;
- izglītības iestādes sniegums kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos;
- citi sasniegumi (izglītības iestādei svarīgais, specifiskais);
- turpmākā attīstība (balstīta uz pašvērtējumā iegūtajiem secinājumiem).

²⁰ Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumi Nr.852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus”.

²¹ Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumu Nr.852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus” 2. pielikums.

Pašnovērtējuma ziņojuma izstrāde un noformējums

Pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un noformēšanas procesā ieteicams ievērot vairākas prasības, kuras ir noteiktas dokumentu juridisko spēku un noformēšanu reglamentējošajos normatīvajos aktos:²²

- pašnovērtējuma ziņojuma teksts ir latviešu valodā;
- teksts ir rakstīts programmā Microsoft Word, izmantojot Microsoft Office 2007 vai jaunāku versiju;
- pamatteksts ir rakstīts Times New Roman, burtu izmērs 12, intervāls starp rindām – 1;
- tabulas, diagrammas, attēli (ja tādi ir) ir numurēti un pievienoti pielikumā;
- pašnovērtējuma ziņojuma lapas ir numurētas, numerācija atbilst satura rādītājam;
- iesniedzot pašnovērtējuma ziņojumu kvalitātes dienestā, tā lapas ir cauršūtas ar diegu vai caurauklotas ar auklu, uz papīra uzlīmes, ar kuru lapai piestiprināts cauršuvuma diega vai caurauklojuma auklas mezgls, izvietots apliecinājuma teksts „Sanumurētas un cauršūtas [caurauklotas] X (XX) lapas”, kur zīmes „X” vietā norādīts ar cipariem, bet zīmes „XX” vietā – ar vārdiem rakstīts atbilstošu lapu skaits. Minēto apliecinājuma tekstu ar parakstu ir apliecinājusi tā persona, kura sanumurēja un cauršuva (cauraukloja) pašnovērtējuma ziņojuma lapas (apliecinājums iekļauj attiecīgās personas personisko parakstu, tā atšifrējumu un ziņas, kas ļauj nepārprotami identificēt šo personu), kā arī ir norādījusi datumu, kad izdarīts apliecinājums;

Piemēram

Sanumurētas un cauršūtas 20 (divdesmit) lapas

Rīgas xx. vidusskolas
direktors

_____ Paraksts Paraksta atšifrējums

- iesniedzot pašnovērtējuma ziņojumu kvalitātes dienestā elektroniski, tas ir parakstīts ar izglītības iestādes vadītāja un dibinātāja drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu;
- pašnovērtējuma ziņojumu kvalitātes dienestā var iesniegt personīgi, izmantojot pasta pakalpojumus vai izmantojot elektroniskos sakarus ar drošu izglītības iestādes vadītāja un izglītības iestādes dibinātāja elektronisko parakstu un laika zīmogu;
- tekstam jābūt bez gramatikas, interpunkcijas un rupjām stila kļūdām; tekstam ir noteikts apjoms:
 - izglītības iestādes vispārīgs raksturojums – līdz 3000 rakstu zīmēm;
 - izglītības iestādes pamatmērķi – līdz 1000 rakstu zīmēm;
 - iepriekšējā vērtēšanas perioda ieteikumu izpilde – līdz 3000 rakstu zīmēm;
 - izglītības iestādes sniegums kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos – līdz 3000 rakstu zīmēm par katru jomas kvalitātes kritēriju;
 - citi sasniegumi – līdz 3000 rakstu zīmēm;
 - turpmākā attīstība – līdz 6000 rakstu zīmēm.

²² Dokumentu juridiskā spēka likums, Elektronisko dokumentu likums, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”, Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumi Nr.473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām”.

Viens no būtiskākajiem izglītības iestādes darbības tiesiskuma pamatjautājumiem ir izglītības iestādes un tās īstenotās izglītības programmas akreditācija. Lai pieteiktos akreditācijai, kvalitātes dienestā savlaicīgi ir jāiesniedz izglītības iestādes vadītāja parakstīts iesniegums, kas saskaņots ar izglītības iestādes dibinātāju, kā arī iesniegumam jāpievieno dokuments, kas apliecina izglītības iestādes vadītāja tālākizglītību iestādes darba organizācijā vai kvalitātes novērtēšanā, un pašnovērtējuma ziņojums. Šo ziņojumu paraksta izglītības iestādes vadītājs, to saskaņo izglītības iestādes dibinātājs.

Izglītības iestāde publisko izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojumu izglītības iestādes vai tās dibinātāja tīmekļa vietnē, kā arī nodrošina pašnovērtējuma ziņojuma pieejamību tīmekļa vietnē līdz akreditācijas termiņa beigām.

Ievērojot, ka pašnovērtējuma ziņojumā iekļautā informācija var zaudēt aktualitāti, tā būtu regulāri (piemēram, reizi gadā) aktualizējama, papildinot ar jaunāko informāciju.

Pašnovērtējuma ziņojums tiek secīgi veidots atbilstoši noteiktajai struktūrai.

1. Izglītības iestādes vispārīgs raksturojums

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde sniedz tās vispārīgu raksturojumu, kurā iekļauj ziņas par izglītības iestādes atrašanās vietu un sociālo vidi, izglītības iestādes vēsturi, tās vidi, īstenotajām izglītības programmām, izglītojamo skaitu, pedagogu kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu, īpašiem izglītības iestādes piedāvājumiem.

2. Izglītības iestādes pamatmērķi

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde raksturo tās misiju, vīziju un darbības pamatmērķus. Tiek aprakstīti iepriekšējā darbības perioda prioritātes un to sasniegšanas rezultāti, analizēti panākumi vai neveiksmes un to cēloņi.

Novērtējot izglītības iestādes darbību, katrā tās jomā tiek noteikta turpmākā attīstība. Lai izglītības iestāde varētu pārdomāti un pamatoti noteikt attīstības prioritātes/uzdevumus, kuri noteiks turpmāko darbību nākamajā periodā, tā izvērtē prioritāšu būtiskumu un īstenošanas secību. Visu uzdevumu veikšana tiek plānota ilgākā laika periodā, vienlaikus katram mācību gadam nosakot savas prioritātes. Prioritāšu noteikšanā tiek ņemti vērā izglītības iestādes pamatmērķi, vajadzības un iespējas.

3. Iepriekšējā vērtēšanas perioda ieteikumu izpilde

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde norāda, kādi iepriekšējā vērtēšanas periodā bijuši ieteikumi izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas uzlabošanai, un raksturo, kā tie ir izpildīti. Ja kāds no tiem ir izpildīts daļēji vai nav izpildīts, izglītības iestāde analizē tā cēloņus. Ja ieteikumi netika sniegti (piemēram, līdz šim izglītības iestāde nav bijusi akreditēta – plānota t.s. pirmreizējā akreditācija vai akreditācijas termiņš tika pagarināts un iepriekš sniegtie ieteikumi ir ieviesti pilnībā, par ko tika informēts kvalitātes dienests), tad šo daļu pašnovērtējuma ziņojumā neiekļauj.

4. Izglītības iestādes sniegums kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde raksturo savu sniegumu katras izglītības iestādes darbības jomas kvalitātes kritērijos. Tiek norādīts pašvērtēšanas laikā iegūtais kvalitātes kritērija novērtējums un pamatots, kā to ietekmējuši katram kvalitātes kritērijam pakārtotie kvalitātes rādītāji (Skatīt metodisko ieteikumu III daļu „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas pašvērtēšanas organizēšana”).

Lai izveidotu šo pašnovērtējuma ziņojuma daļu, metodiskajos ieteikumos tiek piedāvāts **atbalsta materiāls izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos apraksta veidošanai** (3. shēma. *Kvalitātes kritērija apraksta veidošanas shēma*). Atbalsta materiālā ir iestrādāti katram kvalitātes kritērijam atbilstoši jautājumi,²³ uz kuriem atbildes ir jāizvērs pašnovērtējuma ziņojuma tekstā. Katrai atbildei jābūt pamatotai ar pierādījumiem. Visas atbildes uz atbalsta materiālā iestrādātajiem jautājumiem kopā veido aprakstu par izglītības iestādes sniegumu attiecīgajā kvalitātes kritērijā.

No katras jomas aprakstam piedāvāto jautājumu klāsta izglītības iestāde izvēlas tos, kas atbilst tās darbības un īstenotās izglītības programmas veidam.

Izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kvalitātes kritērijos apraksta veidošanai piedāvāto jautājumu klāstu izglītības iestāde var papildināt ar sev būtiskiem un specifiskiem jautājumiem.

Izglītības iestāde izvēlas darbības jomu, ar kuras aprakstu tā vēlas sākt pašnovērtējuma ziņojuma izstrādi

Izglītības iestāde iepazīstas ar izvēlētajam kvalitātes kritērijam atbilstošajiem jautājumiem atbalsta materiālā un izvēlas savas izglītības iestādes veidam atbilstošos

Izglītības iestāde secīgi atbild uz katru no attiecināmajiem jautājumiem, tos pamatojot ar pierādījumiem

Izglītības iestāde var definēt pati savus papildu jautājumus, kas nav iekļauti atbalsta materiālā, bet ir būtiski izglītības iestādei, un sniegt uz tiem atbildes

Izglītības iestāde kvalitātes kritērija apraksta noslēgumā raksturo savus sasniegumus, turpmāko attīstību un norāda kvalitātes kritērija vērtējuma līmeni

3. shēma. Kvalitātes kritērija apraksta veidošanas shēma

²³ Par izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kritērijos apraksta veidošanu skatīt no 62. līdz 79. lpp.

3.1., 3.2. un 4.5. kritēriju apraksts vienlaikus ir aprakstošais kvalitātes kritēriju vērtējums. (Skatīt III daļu „Izglītības iestādes darbības un izglītības programmas pašvērtēšanas organizēšana”)

Mūsdienās par vienu no izglītības politikas aktualitātēm ir kļuvusi **profesionālās izglītības un vispārējās izglītības kvalitātes indikatoru iekļaušana izglītības kvalitātes vērtēšanā**, kas saistīta ar profesionālās izglītības un vispārējās izglītības kvalitātes **monitoringa** uzsākšanu. Tāpēc izglītības iestādēm pašnovērtējuma ziņojumā jāatspoguļo informācija par savas darbības un izglītības programmas īstenošanas svarīgākajiem aspektiem. Indikatori ļauj vērtēt izglītības iestādes darbību un sasniegumus, gūstot salīdzināmu skaitlisku informāciju par noteiktu laika periodu. Indikatoru izmantošana bez to paskaidrojuma un interpretēšanas ir mazefektīva.²⁴ Tādēļ līdztekus kvantitatīvās informācijas apkopojumam ir nepieciešama analīze (kvalitatīvā informācija), kas ļauj saprast noteiktas situācijas iemeslus, veiktās darbības un to pamatojumu, izglītības iestādes attieksmi un redzējumu, nākotnes plānus. Piemēram, vispārējās izglītības kvalitātes indikators „Valsts pārbaudes darbu rezultāti” būtībā paredz apkopot statistisko informāciju, savukārt, veidojot pašnovērtējuma ziņojuma 3. jomas 2. kritērija aprakstu, ir nepieciešama valsts pārbaudes darbu rezultātu analīze.

Izglītības kvalitātes monitoringa (turpmāk – monitoring) mērķis ir veicināt izglītības kvalitāti valstī. Monitoring ir paredzēts:

- izglītības iestādēm kvalitatīvas izglītības īstenošanai;
- izglītības iestāžu dibinātājiem kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai;
- kvalitātes dienestam kvalitātes novērtēšanas politikas veidošanai un īstenošanai, nepieciešamās informācijas iegūšanai, apkopošanai un analīzei;
- Izglītības un zinātnes ministrijai izglītības politikas veidošanai un lēmumu pieņemšanai;
- sabiedrībai, nodrošinot informācijas pieejamību par izglītības iestādes darbību un tās kvalitāti.

Monitoringu nodrošinās pasākumu kopums, kas veicinās izglītības procesu un rezultātu pārskatāmību un caurspīdīgumu, kā arī dos iespēju tos salīdzināt izglītības iestāžu, nacionālās izglītības sistēmas un starptautiskā līmenī, lai attiecīgi pilnveidotu izglītības kvalitāti. Monitoringa īstenošanai izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmā nepieciešams ieviest izglītības kvalitātes indikatorus.

Izglītības kvalitātes indikators ir skaitlisks izglītības sistēmas vai tās daļas raksturojums. Indikatori atspoguļo izglītības sistēmas pašreizējo funkcionēšanu un efektivitāti, kā arī prognozē izglītības sistēmas turpmāko attīstību. Tie var dot informāciju ieinteresētajām pusēm gan par katras izglītības iestādes sniegumu, gan par visas izglītības sistēmas darbību kopumā. Viens indikators pats par sevi nepiedāvā pilnīgu informāciju, t.i., ticamas informācijas iegūšanai nepieciešams izglītības indikatoru kopums, kā arī pareiza to interpretēšana. Lai tos būtu iespējams efektīvi izmantot izglītības kvalitātes vērtēšanā, informācijas apkopojumam jābūt regulārām un savstarpēji salīdzināmām.

Izglītības kvalitātes indikatoriem pēc to ieviešanas jāklūst par pamatu izglītības kvalitātes novērtējumam un tās pilnveides īstenošanai.

²⁴ Plašāk skatīt Broks A., Geske A., Grīnfelds A., Kangro A., Valbis J. Izglītības indikatoru sistēmas. – Rīga, Mācību grāmata, 1998.; Dzelve J. Izglītības indikatoru izmantošana augstākās izglītības vērtēšanā //http://www.aiknc.lv/static_media/dati/materiali/LV/izgind99.rtf

Izglītības kvalitātes indikatori netiks izmantoti izglītības iestāžu reitingu veidošanai.

Monitoringa ietvaros izglītības kvalitātes indikatoru noteikšanai nepieciešamo informāciju apkopos un indikatorus noteiks kvalitātes dienests. Tiks izmantotas dažādos informācijas avotos pieejamās ziņas, piemēram, Valsts izglītības informācijas sistēmas dati. Tomēr daļa nepieciešamās informācijas būs jāapkopo izglītības iestādēm.

Informācija, kas nepieciešama izglītības kvalitātes indikatoru noteikšanai, ir jāatspoguļo pašnovērtējuma ziņojumā tiem atbilstošo kvalitātes kritēriju aprakstos. Atbalsta materiālā katrs izglītības kvalitātes indikators kopā ar jautājumu, par kuru jāsniedz indikatora noteikšanai nepieciešamā informācija, ir norādīts slīprakstā.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikatori

- Kvalitātes nodrošināšanas būtiskums profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības (apmācības) programmu sniedzējiem.
- Pedagogu dalība profesionālās kompetences pilnveidē.
- Dalība profesionālās izglītības programmās.
- Profesionālo izglītību ieguvušie.
- Absolventu nodarbinātība.
- Apgūto prasmju izmantošana darba vietā.
- Bezdarba līmenis.
- Riska grupu iekļaušanās profesionālajā izglītībā.
- Profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības (apmācības) programmu pieprasījuma apzināšana darba tirgū.
- Profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības (apmācības) pieejamības veicināšana.

Vispārējās izglītības kvalitātes indikatori

- Izglītību ieguvušo skaits.
- Valsts pārbaudes darbu rezultāti.
- Izglītojamo skaits, kuri ir atstāti uz otro gadu tajā pašā klasē.
- Izglītību ieguvušo turpmākā izglītība un nodarbinātība.
- Izglītojamo skaits, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi.
- Izglītojamo skaits, kas apgūst interešu izglītības vai profesionālās ievirzes izglītības programmas.
- Izglītojamo skaits, kuriem sniegti atbalsta pasākumi.
- Izglītojamo skaita izmaiņas.
- Izglītojamo skaits, kas konkrētā izglītības programmā vienā gadā apgūst divu vai vairāku klašu mācību priekšmetu saturu.

5. Citi sasniegumi

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde atspoguļo tos sasniegumus, kas izglītības jomu kvalitātes kritēriju aprakstos nav iekļauti, piemēram, izglītojamo dalība olimpiādēs, konkursos, sacensībās, izglītības iestādes dalība dažādos projektos, pedagogu ārpuskolas profesionālā darbība u.tml.

6. Turpmākā attīstība

Šajā pašnovērtējuma ziņojuma daļā izglītības iestāde, veidojot tās saturu, pamatojas uz pašvērtēšanas laikā gūtajiem secinājumiem un turpmākajām attīstības prioritātēm, kas noteiktas, izvērtējot katrā kvalitātes kritērijā noteikto turpmāko attīstību. Tiek aprakstīta turpmākās attīstības plānošana un sasniedzamie rezultāti, kuri sevī ietver konkrētus nākamā perioda uzdevumus.

Kā jau iepriekš norādīts, izglītības iestādei pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes procesā ieteicams izmantot **atbalsta materiālu izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kvalitātes kritērijos** apraksta veidošanai. Lai varētu izveidot vispusīgu savas darbības aprakstu, izglītības iestādei no piedāvātajiem jautājumiem jāizvēlas tās darbības veidam atbilstošie un jāsniedz uz tiem ar pierādījumiem pamatotas atbildes. Tāpat izglītības iestāde var pati definēt papildu jautājumus, kas nav iekļauti atbalsta materiālā, bet ir būtiski tās darbības un izglītības programmas īstenošanas kontekstā.

Atbalsta materiālā ir iekļautas tabulas, kurās izglītības iestādei jānorāda statistiskā informācija, tostarp saistībā ar noteiktiem profesionālās izglītības un vispārējās izglītības kvalitātes indikatoriem. Šo informāciju ir jāizmanto turpmākajā pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes procesā – analizējot, izdarot secinājumus un nosakot attīstības prioritātes.

Atbalsta materiāls izglītības iestādes snieguma kvalitātes rādītājos visu jomu atbilstošajos kvalitātes kritērijos apraksta veidošanai

Joma – 1. Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Dalība profesionālās izglītības programmās” un vispārējās izglītības kvalitātes indikatori „Izglītību ieguvušo skaits”, „Izglītojamo skaita izmaiņas”

1. Aizpildīt tabulās informāciju par īstenojamām izglītības programmām.

Vispārējās izglītības programma, profesionālās pilnveides izglītības programma vai profesionālās ievirzes izglītības programma

Izglītības programmas nosaukums	Kods	Licence		Akreditācijas termiņš	Izglītojamo skaits 20xx./20xx. m.g. vai īstenošanas periodā		Izglītojamo skaits 20xx./20xx. m.g. vai īstenošanas periodā		Izglītojamo skaits 20xx./20xx. m.g. vai īstenošanas periodā	
		Nr.	Datums		Sākumā	Beigās	Sākumā	Beigās	Sākumā	Beigās

Profesionālās izglītības programma (profesionālās vidējās izglītības, arodizglītības, profesionālās pamatizglītības un profesionālās tālākizglītības programma)

Izglītības programmas nosaukums	Piešķiramā kvalifikācija	Kods	Licence		Akreditācijas termiņš	Izglītojamo skaits 20xx. gada 1. janvārī*	Izglītojamo skaits 20xx. gada 1. janvārī*	Izglītojamo skaits 20xx. gada 1. janvārī*	Izglītojamo skaits 20xx. gada 1. janvārī*
			Nr.	Datums					

*ja tiek akreditēta jauna izglītības programma, izglītības iestāde norāda izglītojamo skaitu, kas atbilst akreditācijas iesniegumā norādītajam

2. Norādīt informāciju par īstenoto izglītības programmu:

- 2.1. izglītības programmas atbilstība attiecīgai izglītības pakāpei;
- 2.2. izglītības programmas atbilstība valsts izglītības standartam;
- 2.3. izglītības programmas atbilstība profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, norādot profesijas kodu, standarta apstiprināšanas un/vai aktualizēšanas gadu;
- 2.4. veiktie grozījumi izglītības programmā;
- 2.5. izglītības iestādes izstrādātie mācību priekšmetu standarti un to apstiprināšana Valsts izglītības satura centrā;
- 2.6. mācību valoda.

3. Raksturot izglītības iestādes, kura īsteno profesionālās izglītības programmu, sadarbību profesionālās izglītības programmu izstrādes procesā ar darba devējiem/darba devēju organizācijām, pašvaldībām/plānošanas reģionu, Nodarbinātības valsts aģentūru.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Apgūto prasmju izmantošana darba vietā”

4. Raksturot profesionālās izglītības programmas pieprasījumu darba tirgū.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Dalība profesionālās izglītības programmās”

5. Raksturot izglītojamo skaita izmaiņas un to cēloņus izglītības programmas īstenošanas periodā.

Profesionālās vidējās izglītības programma, arodizglītības programma, profesionālās pamatizglītības programma

Izglītības programmas nosaukums	Piešķiramā kvalifikācija	Kods	Mācību ilgums	Izglītojamo skaita izmaiņas izglītības programmas īstenošanas periodā			
				Izglītojamo skaits pēc uzņemšanas izglītības programmā (20xx. gada 1. janvārī, I kurss)	Apguvuši izglītības programmu		Atskaitīti izglītības programmas īstenošanas periodā
					leguvuši profesionālo kvalifikāciju	Nav ieguvuši profesionālo kvalifikāciju	

Profesionālās tālākizglītības programma

Izglītības programmas nosaukums	Piešķiramā kvalifikācija	Kods	Mācību ilgums	Izglītojamo skaita izmaiņas izglītības programmas īstenošanas periodā			
				Uzņemti izglītības programmā	Apguvuši izglītības programmu		Atskaitīti izglītības programmas īstenošanas periodā
					leguvuši profesionālo kvalifikāciju	Nav ieguvuši profesionālo kvalifikāciju	

6. Raksturot izglītības programmas īstenošanas plānošanu:

- 6.1. mācību priekšmetu stundu/nodarbību saraksta un mācību stundu/nodarbību slodzes atbilstība normatīvo aktu prasībām, darba vidē balstīto mācību organizēšana un slodzes atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- 6.2. mācību priekšmetu, praktisko mācību, laboratorijas darbu un prakšu tematiskā satura pārticība;
- 6.3. mācību satura apguves secība, tēmu apguvei paredzētais laiks;
- 6.4. mācību līdzekļu izmantošana, mācību metožu, pārbaudes darbu veidu un vērtēšanas metodisko paņēmienu izvēle;
- 6.5. mācību darba diferenciacija un individualizācija;
- 6.6. izglītības iestādes un klašu/grupu audzināšanas darbs, ievērojot pārticību starp klasēm un izglītības pakāpēm.

7. Raksturot izglītības programmas satura pilnveidi:

- 7.1. mācību priekšmetu programmu aktualizācija;
- 7.2. izglītības iestādes vadības un pedagogu sadarbība mācību priekšmetu programmu pilnveidē;
- 7.3. izglītības iestādes sadarbība ar pašvaldību vai plānošanas reģionu, darba devēju organizācijām par izglītības programmas aktualizāciju un/vai pilnveidi atbilstoši reģiona/darba tirgus nākotnes vajadzībām un nozares attīstības tendencēm;
- 7.4. izglītības iestādē īstenotās neformālās izglītības programmas (interese izglītība, pieaugušo neformālā izglītība).

8. Raksturot izglītības iestādes audzināšanas darba plānu/programmu:

- 8.1. vispusīgi un pārticīgi iekļautās tēmas, kas veido izglītojamā attieksmi pret sevi, citiem, darbu, dabu, kultūru, sabiedrību un valsti, audzinot krietnus, godprātīgus, atbildīgus cilvēkus – Latvijas patriotus;
- 8.2. audzināšanas darbā izmantotās metodes;
- 8.3. klašu/grupu audzināšanas darba plānus/programmas.

9. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomā *Mācību saturs – iestādes īstenotās izglītības programmas*.

10. Raksturot turpmāko attīstību minētajā jomā.

11. Norādīt vērtējuma līmeni.

Joma – 2. Mācīšana un mācīšanās

Kritērijs – 2.1. Mācīšanas kvalitāte

1. Raksturot, kā ikdienā tiek aizpildīti klases žurnāli/grupas mācību nodarbību uzskaites žurnāli un kā tiek uzraudzīta to aizpilde atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
2. Raksturot mācību procesa organizēšanu:
 - 2.1. kā pedagogi informē izglītojamos par mācību uzdevumiem, aktuālo nozarē u.c.;
 - 2.2. kā notiek informācijas aprīte starp pedagogiem, darba devējiem, izglītojamiem, izglītojamo vecākiem un citām ieinteresētajām pusēm, kā informācija tiek apkopota, aktualizēta un ņemta vērā mācību procesa organizācijas pilnveidošanai un kā tiek ņemti vērā ieteikumi mācību procesa organizēšanai;
 - 2.3. kā tiek ievērota un īstenota mācību un kvalifikācijas prakses organizēšanas un izglītojamo apdrošināšanas kārtība;
 - 2.4. kā notiek kvalifikācijas prakses vietu nodrošinājums;
 - 2.5. kā tiek nodrošinātas darba vidē balstītu mācību apguves iespējas;
 - 2.6. kā izglītojamie tiek informēti par kvalifikācijas prakses dokumentu noformēšanas prasībām;
 - 2.7. kā pedagogi izmanto mācību līdzekļus, mācību tehniskos līdzekļus, iekārtas un aprīkojumu.
3. Raksturot metodiskā darba organizāciju un izglītības iestādes sadarbību ar metodiskajiem centriem vai profesionālās izglītības kompetences centriem.
4. Raksturot mācību satura apguvei izvēlēto metožu atbilstību un piemērotību izglītojamiem mācību procesā.
5. Raksturot pedagogu un izglītojamo sadarbību mācību procesā.
6. Raksturot pedagogu iniciatīvu, inovācijas, līdzdalību mācību līdzekļu izstrādē u.tml.
7. Raksturot, kā pedagogi veido audzināšanas stundu saturu, ievērojot mūsdienu aktualitātes un saikni ar reālo dzīvi.
8. Raksturot, kā pedagogi mācību priekšmetu programmu īstenošanā nodrošina mācību procesa saikni ar audzināšanas darbu, reālo dzīvi un mūsdienu aktualitātēm.
9. Raksturot izglītojamo apmeklētās sporta sacensības un to rezultātus izglītības iestādē, kas īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmas sportā.
10. Raksturot izglītojamo dalību konkursos, skatēs, izstādēs u.c. un to rezultātus izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikā un mākslā.
11. Raksturot, kā pedagogi veicina izglītojamo pašvērtēšanas prasmju attīstību.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Apgūto prasmju izmantošana darba vietā”

12. Raksturot darba devēju apmierinātību ar praktikantu apgūto prasmju izmantošanu darba vietā/prakses vietā.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Apgūto prasmju izmantošana darba vietā”

13. Raksturot praktikantu apmierinātību ar apgūto prasmju izmantošanu darba vietā/prakses vietā.

14. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Mācīšana un mācīšanās* kritērijā *Mācīšanas kvalitāte*.

15. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

16. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 2.2. Mācīšanās kvalitāte

1. Raksturot izglītojamo mācīšanās darba organizēšanu:

- 1.1. informācijas apriņķis starp izglītības iestādi un izglītojamiem par mācību darbam izvirzītajām prasībām;
- 1.2. izglītojamo izpratni par prasībām, līdzdalību un sadarbību mācību procesā;
- 1.3. izglītības ieguves formu, kā izglītības iestādē ir organizētas mācības (klātie, neklātie, neklāties formas paveids – tālmācība un darba vidē balstītas mācības);
- 1.4. izglītības iestādes resursu (informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, bibliotēkas, lasītavas, sporta zāles utt.) pieejamību izglītojamiem un kā izglītojamie tos izmanto.

Vispārējās izglītības kvalitātes indikators „Izglītojamo skaits, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi”

2. Norādīt izglītojamo skaitu, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi.

3. Raksturot, kā izglītības iestādē analizē kavējumu iemeslus, tajā skaitā to izglītojamo, kas bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi, un šo kavējumu ietekmi uz mācību sasniegumiem.

4. Raksturot, kādus pasākumus izglītības iestāde veic kavējumu novēršanai.

5. Raksturot, kā izglītības iestāde nodrošina izglītības kvalitāti, ja izglītojamie konkrētā izglītības programmā vienā gadā apgūst divu vai vairāku klašu mācību priekšmetu saturu.

6. Raksturot, kā izglītojamie, kas apgūst tālmācības programmu, apmeklē konsultācijas un pilda mājas darbus/patstāvīgos darbus.

7. Raksturot, kā izglītības iestādē analizē izglītojamo, kuri izglītības programmu apgūst tālmācībā, e-vides apmeklējuma biežumu un mācību plāna izpildi.

8. Raksturot izglītojamo mācību sasniegumu izaugsmes dinamiku.

9. Raksturot izglītojamo dalību dažādos ārpusstundu pasākumos, kuri saistīti ar sabiedrības, kultūras un valsts aktualitātēm.

10. Raksturot izglītojamo pašvērtēšanas prasmju attīstību.

11. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Mācīšana un mācīšanās* kritērijā *Mācīšanās kvalitāte*.

12. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

13. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 2.3. Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa

1. Raksturot, kā izglītības iestādē tiek ievērota tās noteiktā izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība.
2. Raksturot, kā mācību sasniegumu vērtēšana tiek izmantota mācību procesa pilnveidei un izglītojamo mācību sasniegumu veicināšanai.
3. Raksturot darba devēju iesaisti izglītojamo darba vērtēšanā.
4. Raksturot, kā notiek informācijas aprīte starp pedagogiem, darba devējiem, izglītojamiem un izglītojamo vecākiem mācību sasniegumu vērtēšanas jautājumos.
5. Raksturot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu izstrādes, norises un personālsastāva atbilstību normatīvo aktu prasībām.
6. Raksturot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izveides principus un sadarbību ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām profesionālās kvalifikācijas eksāmena satura izstrādē, kā arī to rezultātu analizē.
7. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Mācīšana un mācīšanās* kritērijā *Vērtēšana kā mācību procesa sastāvdaļa*.
8. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.
9. Norādīt vērtējuma līmeni.

Joma – 3. Izglītojamo sasniegumi

Kritērijs – 3.1. Izglītojamo sasniegumi ikdienas darbā

1. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Izglītojamo sasniegumi* kritērijā *Izglītojamo sasniegumi ikdienas darbā* pēdējo 3 (trīs) gadu laikā.
2. Norādīt problēmas izglītības iestādes izglītojamo ikdienas darbā un raksturot izglītības iestādes plānotās darbības ikdienas mācību sasniegumu uzlabošanai pēdējo 3 (trīs) gadu laikā.
3. Analizēt korelāciju starp izglītojamo sasniegumiem ikdienas darbā un valsts pārbaudes darbos un/vai profesionālās kvalifikācijas eksāmenos.
4. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

Kritērijs – 3.2. Izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudes darbos

Vispārējās izglītības kvalitātes indikators „Valsts pārbaudes darbu rezultāti”

1. Apkopot statistisko informāciju par izglītojamo valsts pārbaudes darbu rezultātiem pēdējo 3 (trīs) gadu laikā.

Diagnosticējošo darbu rezultāti 3. un 6. klasē

Diagnosticējošais darbs	Kopvērtējums % izglītības iestādē	Kopvērtējums % pēc tipa	Kopvērtējums % pēc urbanizācijas	Kopvērtējums % valstī

Valsts pārbaudes darbu rezultāti
Eksāmenu rezultāti par pamatzglītības ieguvu

Eksāmens	Kopvērtējums % izglītības iestādē	Kopvērtējums % pēc tipa	Kopvērtējums % pēc urbanizācijas	Kopvērtējums % valstī
Latviešu valoda				
Mazākumtautību valoda mazākumtautību izglītības programmās				
Matemātika				
Latvijas vēsture				
Angļu valoda				
Vācu/franču/cita valoda*				

Valsts pārbaudes darbu rezultāti
Eksāmenu rezultāti par vispārējās vidējās izglītības ieguvu

Eksāmens	Kopvērtējums % izglītības iestādē	Kopvērtējums % pēc tipa	Kopvērtējums % pēc urbanizācijas	Kopvērtējums % valstī
Latviešu valoda				
Mazākumtautību valoda un literatūra mazākumtautību izglītības programmās*				
Matemātika				
Latvijas un pasaules vēsture*				
Angļu valoda				
Vācu/franču/cita valoda*				
Izglītības iestādei specifiski mācību priekšmeti*				

* Ja attiecināms

2. Apkopot statistisko informāciju par izglītojamo profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultātiem pēdējo 3 (trīs) gadu laikā.

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultāti

Izglītības programmas nosaukums	Piešķiramās kvalifikācijas nosaukums	Vidējais vērtējums izglītības iestādē			Vidējais vērtējums valstī		
		20xx. gads	20xx. gads	20xx. gads	20xx. gads	20xx. gads	20xx. gads

3. Raksturot izglītības iestādes mācību sasniegumus valsts pārbaudes darbos un profesionālās kvalifikācijas eksāmenos.

4. Analizēt valsts pārbaudes darbu un/vai profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultātus, salīdzinot ar kopvērtējumu pēc tipa, kopvērtējumu pēc urbanizācijas un kopvērtējumu valstī.

5. Izskaidrot cēloņus, ja izglītības iestādes valsts pārbaudes darbu rezultāti ir vairāk nekā par 10% zemāki citos salīdzināmajos rādītājos.

6. Izskaidrot cēloņus, ja izglītības iestādes profesionālo kvalifikāciju ieguvušo izglītojamo skaits atšķiras no izglītības programmas apguvi uzsākušo skaita.

7. Raksturot, kā valsts pārbaudes darbu un/vai profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultātu analīzes secinājumi tiek izmantoti mācību sasniegumu uzlabošanai.

8. Izskaidrot cēloņus, ja vispārējās izglītības 9. un 12. klases izglītojamie un profesionālās izglītības programmu izglītojamie ir beiguši izglītības iestādi ar licību/izziņu.

9. Apkopot statistisko informāciju par izglītojamiem, kuri ir atbrīvoti no valsts pārbaudes darbiem izglītības iestādē, un analizēt atbrīvojumu iemeslus.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Profesionālo izglītību ieguvušie”

10. Apkopot statistisko informāciju par izglītojamiem, kuri ir kārtojuši profesionālās kvalifikācijas eksāmenus. Analizēt cēloņus, ja izglītojamie uz eksāmenu nav ieradušies.

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu kārtojušo skaits

Profesionālās kvalifikācijas eksāmens	Izglītojamo skaits, kas pieteikti profesionālās kvalifikācijas eksāmenam	Izglītojamo skaits, kas kārtoja profesionālās kvalifikācijas eksāmenu	Uz profesionālās kvalifikācijas eksāmenu neieradušos skaits

11. Apkopot statistiku par personām, kuras ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā ieguvušas profesionālo kvalifikāciju (gadījumos, ja iestādei ir kvalitātes dienesta deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).

Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija

12. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas Izglītojamo sasniegumi kritērijā *Izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudes darbos* pēdējo 3 (trīs) gadu laikā.

13. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

Joma – 4. Atbalsts izglītojamiem

Kritērijs – 4.1. Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts un izglītojamo drošības garantēšana (drošība un darba aizsardzība)

1. Raksturot psiholoģiskā un sociālpedagoģiskā atbalsta nodrošinājumu izglītības iestādē:
 - 1.1. kāds atbalsta personāls darbojas izglītības iestādē;
 - 1.2. kādus atbalsta pasākumus organizē izglītības iestādē;
 - 1.3. kāda ir izglītības iestādes sadarbība ar pašvaldības sociālo dienestu un citām atbildīgajām pašvaldību un valsts pārvaldes institūcijām, sadarbības efektivitāte un analīze;
 - 1.4. kā uzskaita datus par izglītojamo veselības stāvokli un par nelaiemes gadījumiem, kā notiek minēto datu analīze un kā tiek izmantoti secinājumi;
 - 1.5. kā uzskaita datus par uzvedību, pārkāpumiem, tostarp vardarbību izglītības iestādē, kā notiek minēto datu analīze un kā tiek izmantoti secinājumi;
 - 1.6. kā izglītības iestādē tiek izstrādāti atbalsta pasākumi izglītojamiem, kuri cietuši no vardarbības vai kuriem ir ilgstošas uzvedības problēmas.
2. Raksturot iekšējos normatīvos aktus, kas nosaka izglītojamo drošības nodrošināšanu izglītības iestādē, tās organizētajos pasākumos un prakses laikā.
3. Raksturot drošības pasākumu organizēšanu un nodrošināšanu izglītības iestādē:
 - 3.1. kā tiek organizētas mācības izglītojamiem par rīcību ārkārtas situācijās un evakuācijas gadījumos;
 - 3.2. kā izglītojamie tiek izglītoti par izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem;
 - 3.3. kā izglītojamie tiek izglītoti par vardarbību, tās veidiem un izpausmēm, rīcību vardarbības gadījumos;
 - 3.4. kā tiek apzināti riska faktori izglītojamo drošības noteikšanā un kas tiek darīts, lai minētos riska faktorus mazinātu;
 - 3.5. kādi drošības pasākumi tiek organizēti, lai izglītības iestādē neiekļūtu nepiederošas personas, kāda ir apmeklētāju uzraudzība;
 - 3.6. kā tiek ievērota kārtība telpu izmantošanai un mācību tehnisko līdzekļu, iekārtu un aprīkojuma lietošanai.
4. Raksturot, kā tiek veikts izglītības iestādes darba aizsardzības monitorings.
5. Raksturot, kā izglītības iestādē tiek nodrošināta izglītojamo veselības aprūpe.
6. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Atbalsts izglītojamiem* kritērijā *Psiholoģiskais atbalsts, sociālpedagoģiskais atbalsts un izglītojamo drošības garantēšana (drošība un darba aizsardzība)*.

7. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

8. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 4.2. Atbalsts personības veidošanā

1. Raksturot izglītojamo iesaistīšanos pašpārvaldē, izglītības iestādes padomes darbā.

2. Raksturot izglītības iestādes audzināšanas darba uzdevumus personības veidošanā, tostarp izglītojamo sociālemocionālo audzināšanu.

3. Raksturot, kā ārpusstundu pasākumos tiek īstenota izglītojamo patriotiskā, pilsoniskā, daudz kultūru un veselīgu dzīvesveidu veicinošā audzināšana, Eiropas piederības apziņas veicināšana un atbalsts dzīvei savstarpēji mijiedarbīgā pasaulē.

4. Raksturot, kādā veidā pedagogi veicina izglītojamo iesaistīšanos izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumu izstrādē un atbalsta pozitīvu uzvedību.

5. Raksturot, kā pedagogi informē izglītojamos par rīcību pārkāpumu gadījumā.

6. Raksturot, kā izglītības iestādē plāno un organizē daudzveidīgus ārpusstundu pasākumus, tajā skaitā patriotismu un piederības apziņu veicinošus valstiskās audzināšanas pasākumus.

7. Raksturot, kā izglītības iestāde veic pasākumu satura un norises analīzi un kā iegūtos secinājumus izmanto turpmākajā darbībā.

8. Raksturot, kā ārpusstundu pasākumu sagatavošanā un norisē iesaistās izglītojamie.

9. Raksturot izglītības iestādes darbību interešu izglītības organizēšanā un izglītojamo iesaistīšanā:

9.1. kāds izglītības iestādē ir interešu izglītības piedāvājums kultūrizglītībā, vides izglītībā, tehniskajā jaunradē, sportā utt.;

9.2. kā izglītojamie un vecāki iegūst informāciju par interešu izglītības programmām un nodarbību norises laikiem;

9.3. kā notiek interešu izglītības programmu īstenošanas analīze.

Vispārējās izglītības kvalitātes indikators „Izglītojamo skaits, kas apgūst interešu izglītības vai profesionālās ievirzes izglītības programmas”

10. Norādīt informāciju par izglītojamo dalību interešu izglītības un/vai profesionālās ievirzes izglītības programmās.

Izglītojamo skaits, kas piedalās interešu izglītības un/vai profesionālās ievirzes izglītības programmās

1.–4. klase			5.–9. klase			10.–12. klase		
Izglītības iestādē	Ārpus izglītības iestādes	Kopā	Izglītības iestādē	Ārpus izglītības iestādes	Kopā	Izglītības iestādē	Ārpus izglītības iestādes	Kopā

Pašnovērtējuma ziņojuma struktūra un iekļaujamā informācija

11. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas Atbalsts izglītojamiem kritērijā *Atbalsts personības veidošanā*.

12. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

13. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 4.3. Atbalsts karjeras izglītībā

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Absolventu nodarbinātība” un vispārējās izglītības kvalitātes indikators „Izglītību ieguvušo turpmākā izglītība un nodarbinātība”

1. Norādīt informāciju par absolventu turpmāko izglītību un nodarbinātību 1 (viena) gada laikā pēc izglītības iestādes beigšanas.

Absolventu turpmākā izglītība un nodarbinātība pēc pamatzglītības ieguves

Pamatzglītību ieguvušo skaits	Turpina mācības vispārējās vidējās izglītības iestādē	Turpina mācības profesionālās izglītības iestādē	Neturpina mācības	Strādā	Piezīmes

Absolventu turpmākā izglītība un nodarbinātība pēc vidējās izglītības ieguves

Vispārējo vidējo izglītību ieguvušo skaits	Turpina mācības augstākās izglītības iestādēs		Mācības neturpina	Strādā	Piezīmes
	Latvijā	Ārzemēs			

Izglītība un nodarbinātība pēc profesionālās kvalifikācijas ieguves

Iegūtā profesionālā kvalifikācija	Strādā atbilstoši kvalifikācijai	Strādā citā specialitātē/ jomā	Kopā	Turpina izglītību	Nestrādā un nemācās	Piezīmes

2. Raksturot, kā izglītības iestāde apkopo informāciju par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas ceļā profesionālo kvalifikāciju ieguvušo personu nodarbinātību pēc viena gada (gadījumos, ja iestādei ir kvalitātes dienesta deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).

3. Raksturot, kā izglītības iestāde sniedz izglītojamiem informāciju par karjeras iespējām, tajā skaitā e-vidē.

4. Raksturot, kā izglītības iestādes personāls iesaistās karjeras izglītības pasākumu īstenošanā.

5. Raksturot, kā karjeras izglītības saturs tiek integrēts īstenotās izglītības programmas un mācību priekšmetu programmu saturā.

6. Raksturot, kā izglītības iestāde organizē karjeras izglītības pasākumus izglītojamiem sadarbībā ar sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām, dažādu profesiju pārstāvjiem, savas izglītības iestādes absolventiem un izglītojamo vecākiem.

7. Raksturot, kā izglītības iestāde organizē mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, izglītojamo tikšanās ar potenciālajiem darba devējiem, nozaru asociāciju pārstāvjiem un citiem karjeras atbalsta sniedzējiem.

8. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Atbalsts izglītojamiem* kritērijā *Atbalsts karjeras izglītībā*.

9. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

10. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 4.4. Atbalsts mācību darba diferenciācijai

1. Raksturot, kā izglītības iestāde diferencē mācību darbu atbilstoši izglītojamo spējām un talantiem.

2. Raksturot, kā izglītības iestāde veicina un atbalsta talantīgo izglītojamo dalību konkursos, olimpiādēs, projektos, ārvalstu praksēs, zinātniski pētniecisko darbu izstrādēs u.c.

3. Raksturot, kā izglītības iestāde atbalsta pedagogus darbā ar talantīgiem izglītojamiem.

4. Raksturot, kā izglītības iestāde organizē darbu ar izglītojamiem, kuriem mācības sagādā grūtības vai kuri ilgstoši nav apmeklējuši izglītības iestādi.

5. Raksturot, kā izglītības iestādē notiek pieredzes apmaiņa un pedagogi savstarpēji sadarbojas, lai nodrošinātu veiksmīgāku mācību darba diferenciāciju.

6. Raksturot, kāds ir atbalsta personāla ieguldījums mācību darba diferenciācijā un individualizācijā.

7. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Atbalsts izglītojamiem* kritērijā *Atbalsts mācību darba diferenciācijai*.

8. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

9. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 4.5. Atbalsts izglītojamiem ar speciālām vajadzībām

1. Norādīt, vai izglītības iestādē ir izglītojamie ar speciālām vajadzībām un vai ir izglītojamie, kuriem ir nepieciešami atbalsta pasākumi.

2. Norādīt, vai pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinumi tiek periodiski aktualizēti.

3. Raksturot atbalsta sniegšanu izglītojamiem ar speciālām vajadzībām un izglītojamiem, kuriem ir nepieciešami atbalsta pasākumi:

3.1. kāds ir atbilstošais pedagoģiskais personāls, resursi un speciālais aprīkojums;

3.2. kā tiek koordinēts un pārraudzīts darbs ar izglītojamiem ar speciālām vajadzībām.

4. Raksturot, kā izglītības iestādē tiek nodrošināta izglītības pieejamība izglītojamiem ar speciālām vajadzībām:

- 4.1. kā notiek izglītojamo ar speciālām vajadzībām, kuri mācās speciālās izglītības programmā, integrēšana izglītības iestādē;
- 4.2. vai izglītojamiem ar speciālām vajadzībām ir izstrādāts individuāls izglītības programmas apguves plāns (individuāls mācību plāns noteiktam termiņam, ja izglītojamais ir ievietots slimnīcā), individuāls izglītības programmas apguves/īstenošanas plāns un kā tiek analizēta informācija par mācību sasniegumu dinamiku, veiktas korekcijas plānā;
- 4.3. kāda ir sadarbība ar izglītojamiem, kuriem ir nepieciešami atbalsta pasākumi mācību procesā, vecākiem.

5. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Atbalsts izglītojamiem* kritērijā *Atbalsts izglītojamiem ar speciālām vajadzībām*.

6. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

Kritērijs – 4.6. Sadarbība ar izglītojamā ģimeni

1. Raksturot komunikāciju starp izglītības iestādi un ģimeni.

2. Raksturot izglītojamo vecāku līdzdalību izglītības iestādes pārvaldes institūcijās.

3. Raksturot izglītojamo vecāku līdzdalību izglītības iestādes mācību un audzināšanas procesā.

4. Raksturot, kādi pasākumi izglītības iestādē tiek organizēti izglītojamo vecāku informēšanā un izglītošanā par aktuālajiem mācību, audzināšanas un citiem jautājumiem.

5. Raksturot izglītojamo vecāku aktivitātes un līdzdalību izglītības iestādes organizētajos pasākumos (vecāku dienas, vecāku sapulces, klašu/grupu sapulces, individuālās tikšanās, izstādes, koncerti, atklātās stundas utt.).

6. Kādus atbalsta pasākumus izglītības iestāde piedāvā izglītojamo vecākiem (ģimenei), kuru bērniem ir konstatētas problēmas mācību un audzināšanas procesā.

7. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Atbalsts izglītojamiem* kritērijā *Sadarbība ar izglītojamā ģimeni*.

8. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

9. Norādīt vērtējuma līmeni.

Joma – 5. Iestādes vide

Kritērijs – 5.1. Mikroklimats

1. Raksturot izglītības iestādes tradīcijas.
2. Raksturot, kā izglītības iestāde tiek prezentēta un popularizēta sabiedrībā.
3. Raksturot, kā izglītības iestādē tiek nodrošināta savstarpēja cieņa un savstarpēji labvēlīga attieksme vienam pret otru, iecietība, empātija, lai izglītojamie un personāls tajā justos komfortabli.
4. Raksturot sadarbības vidi izglītības iestādē:
 - 4.1. kādā veidā tiek risinātas konfliktsituācijas;
 - 4.2. kā izglītības iestādē tiek deleģēti pienākumi un uzdevumi.
5. Raksturot, kā izglītības iestādē tiek sniegts atbalsts personālam.
6. Raksturot, kā personāls, izglītojamie, vecāki savstarpēji sadarbojas, kopīgi veidojot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus, un atbalsta pozitīvu uzvedību.
7. Raksturot, kā izglītības iestāde iepazīstina ar iekšējās kārtības noteikumiem un darba kārtības noteikumiem un kā tie tiek ievēroti.
8. Raksturot, kā izglītības iestāde nodrošina cieņpilnu attieksmi pret valsts simboliem un to lietošanu.
9. Raksturot, kā tiek iegūti dati par izglītojamo uzvedību, kā tie tiek analizēti un kā tiek pieņemti lēmumi par nepieciešamajiem risinājumiem.
10. Raksturot, kā personāls ievēro politisko neitralitāti mācību un audzināšanas procesā, vai ir lojāls Latvijas Republikai un tās Satversmei, ievēro pedagoģijas, profesionālās ētikas, cilvēktiesību un humānisma principus.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Risku grupu iekļaušanās profesionālajā izglītībā”

11. Norādīt, kādas risku grupas tiek iekļautas profesionālajā izglītībā.

Izglītojamie no risku grupām

Risku grupu izglītojamo skaits izglītības iestādē kopā	Invalidu un personu ar funkcionāliem traucējumiem skaits	Bezdarbnieku (īpaši ilgstošo bezdarbnieku) skaits	Etnisko minoritāšu pārstāvju (piem., romu) skaits	Ieslodzīto un no ieslodzījuma vietām atbrīvoto personu skaits	Agrīni/priekšlaicīgi mācības pametušo skaits

12. Raksturot, kā risku grupas tiek iekļautas profesionālajā izglītībā.
13. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas iestādes vide kritērijā *Mikroklimats*.
14. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.
15. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 5.2. Fiziskā vide

1. Raksturot izglītības iestādes ēkas un teritoriju, norādot izglītības programmas īstenošanas vietas adreses. Ja izglītības iestādes ēkas vai telpu grupas nav dibinātāja īpašums, norādīt nomas pamatdatus (īstermiņa, ilgtermiņa noma, nomas beigu datums).
2. Raksturot izglītības iestādes telpu grupas (mācību telpas, praktisko mācību darbnīcas, laboratorijas, rekreācijas un brīvā laika telpas), aprakstā iekļaujot informāciju par to atbilstību izglītības programmas īstenošanai.

Atzinumi darbības turpināšanai

Izglītības programmas īstenošanas vietas adrese	Atzinums	Izsniegšanas datums
	Atzinums no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta	
	Atzinums no Veselības inspekcijas	

3. Raksturot izglītības iestādei piederošo teritoriju, tās funkcionālās zonas (sporta zona, saimniecības zona, ietves, pievedceļi, zaļā zona, nožogojumi).
4. Raksturot, kā tiek organizēta drošība un ceļu satiksme (ātruma vaļņi, aizsargbarjeras, stāvvietas/apstāšanās vietas transporta līdzeklim u.tml.).
5. Raksturot veiktos pasākumus un/vai uzlabojumus sakoptas, estētiskas un drošas vides uzturēšanai izglītības iestādē un tās apkārtnē.
6. Raksturot, kā izglītības iestāde motivē un iesaista izglītojamos dalībai iestādes vides veidošanā un sakopšanā.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības (apmācības) pieejamības veicināšana”

7. Raksturot, kā izglītības iestāde veicina izglītības pieejamību visiem.

8. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *iestādes vide* kritērijā *Fiziskā vide*.

9. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

10. Norādīt vērtējuma līmeni.

Joma – 6. Iestādes resursi**Kritērijs – 6.1. Iekārtas un materiāltehniskie resursi**

1. Raksturot izglītības iestādes nodrošinājumu ar telpām (skaits, platība, atbilstība īstenojamās izglītības programmas specifikai un izglītojamo skaitam).
2. Raksturot izglītības iestādes nomāto ēku un/vai telpu nomas līgumu termiņu atbilstību izglītības programmas īstenošanas periodam.

3. Raksturot, kā izglītības iestāde organizē ārpus izglītības iestādes notiekošās mācības, darba vidē balstītās mācības, mācību treniņus u.c.

4. Raksturot, kā izglītības iestāde nodrošina izglītības procesu:

- 4.1. ar izglītības programmas apguvei nepieciešamajiem mācību tehniskajiem līdzekļiem, mācību materiāliem, iekārtām un aprīkojumu, to izmantošanu mācību procesā;
- 4.2. ar izglītības programmas apguvei nepieciešamo mācību literatūru, papildu literatūru, uzskates līdzekļiem, didaktiskām spēlēm, digitāliem mācību līdzekļiem un resursiem, izdales materiāliem, metodiskajiem līdzekļiem u.c.;
- 4.3. ar atbilstošiem mācību līdzekļiem, kas nepieciešami pedagogu darbam;
- 4.4. plānojot mācību līdzekļu apkopi, remontu, kā arī papildināšanu un atjaunošanu ilgtermiņā.

5. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *iestādes resursi* kritērijā *Iekārtas un materiāltehniskie resursi*.

6. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

7. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 6.2. Personālrresursi

1. Norādīt pedagogu skaitu izglītības iestādē.

2. Raksturot izglītības programmas īstenošanai nepieciešamo personālu, pedagogu izglītību, profesionālo kvalifikāciju, pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi un tās atbilstību normatīvo aktu prasībām.

3. Raksturot, kā izglītības iestāde plāno, nodrošina un atbalsta pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi, tajā skaitā dalību konferencēs, semināros, meistarklasēs, stažēšanos nozares uzņēmumos, dalību darba devēju organizāciju rīkotajās mācībās un metodisko materiālu sagatavošanā savā mācību priekšmetā vai praktiskajās nodarbībās.

Profesionālās izglītības kvalitātes indikators „Pedagogu dalība profesionālās kompetences pilnveidē”

4. Norādīt informāciju par pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi profesionālās izglītības programmās.

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide

Akreditējamā izglītības programma	Pedagogu skaits akreditējamajā izglītības programmā	Pedagogu skaits, kuri ir piedalījušies profesionālās kompetences pilnveidē atbilstoši normatīvo aktu prasībām

5. Raksturot pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi.

6. Raksturot, kā izglītības iestādes pedagogi iesaistās un piedalās dažādās ar pedagoģisko darbu saistītajās un profesionālajās aktivitātēs gan izglītības iestādē, gan ārpus tās.

7. Raksturot, kā notiek izglītības iestādes personāla atlases process, iesaiste izglītības iestādes un citās aktivitātēs, kā personāls tiek motivēts darbam.
8. Raksturot, kā izglītības iestāde (atbildīgā amatpersona) nodrošina konsultācijas par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu (gadījumos, ja iestādei ir kvalitātes dienesta deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).
9. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Iestādes resursi* kritērijā *Personālrresursi*.
10. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.
11. Norādīt vērtējuma līmeni.

Joma – 7. Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana

Kritērijs – 7.1. Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana

1. Norādīt, kāda ir izglītības iestādes misija, vīzija un mērķis.
2. Raksturot izglītības iestādes pašvērtēšanas sistēmu.
3. Raksturot, kā izglītības iestādes vadība nodrošina ieinteresēto pušu iesaistīšanos pašvērtēšanas un attīstības plānošanas procesā un norādīt iesaistīšanās un līdzdalības veidus.
4. Raksturot, kādas prioritātes ir izvirzītas izglītības iestādes misijas, vīzijas un mērķu sasniegšanai.
5. Raksturot, kā ieinteresētās puses tiek iepazīstinātas ar izglītības iestādes plānoto attīstību, attīstības gaitu un veiktajām korekcijām attīstības plānošanā.
6. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *Iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana* kritērijā *Iestādes darba pašvērtēšana un attīstības plānošana*.
7. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.
8. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 7.2. Iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība

1. Raksturot izglītības iestādē noteikto vadības organizatorisko struktūru un katra vadītāja noteikto kompetences jomu.
2. Raksturot, kā iestādes vadība savā darbībā ievēro un veicina gan izglītojamos, gan personālu ievērot vispārcilvēciskās un demokrātijas vērtības, tajā skaitā lojalitāti Latvijas Republikai un Satversmei, un ētikas normas.
3. Raksturot, kādus jauninājumus izglītības iestādes vadītājs ievieš izglītības iestādes darbības un kvalitātes kultūras pilnveidei.
4. Raksturot, kā izglītības iestādes vadītājs pārrauga un nodrošina labvēlīgu vidi izglītības iestādē un kādā veidā veicina personāla izpratni par izglītības iestādes vīziju, misiju un mērķu sasniegšanu.

5. Norādīt izglītības iestādes nolikuma apstiprināšanas un/vai aktualizēšanas laiku.
6. Raksturot izglītības iestādes vadības sadarbību ar izglītības iestādes padomi.
7. Raksturot izglītības iestādes vadības sadarbību ar profesionālās izglītības iestādes konventu.
8. Raksturot izglītības iestādes vadības sadarbību ar izglītojamo pašpārvaldi.
9. Raksturot, vai un kā izglītības iestādē notiek pedagogu/personāla darba vērtēšana, pašvērtēšana.
10. Raksturot, kādā veidā izglītības iestādes vadība nodrošina informācijas apmaiņu par pieņemtajiem lēmumiem un to izpildi.
11. Raksturot, kā izglītības iestādes vadība ievēro politisko neitralitāti mācību un audzināšanas procesā, ievēro pedagoģijas, profesionālās ētikas, cilvēktiesību un humānisma principus, kā izglītības iestādes vadība nodrošina šo principu ievērošanu kolektīvā.
12. Raksturot, kā izglītības iestādes vadība motivē personālu, tajā skaitā pedagogus.
13. Raksturot, kā izglītības iestāde nodrošina informācijas pieejamību sabiedrībā par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu (gadījumos, ja iestādei ir kvalitātes dienesta deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).
14. Raksturot, kā izglītības iestādes vadība nodrošina izglītojamo mācību sasniegumu un uzvedības analīzi.
15. Norādīt turpmākās attīstības vajadzības izglītības iestādes vadības darba un personāla pārvaldības uzlabošanā.
16. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana* kritērijā *iestādes vadības darbs un personāla pārvaldība*.
17. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.
18. Norādīt vērtējuma līmeni.

Kritērijs – 7.3. Iestādes sadarbība ar citām institūcijām

1. Raksturot izglītības iestādes sadarbību ar izglītības iestādes dibinātāju.
2. Norādīt sadarbības partnerus un sadarbības uzdevumus.
3. Raksturot sadarbību ar nozaru ekspertu padomi/-ēm, darba devējiem, darba devēju organizācijām un profesionālajām organizācijām.
4. Raksturot sadarbību ar citām izglītības iestādēm.
5. Raksturot, kādā veidā izglītības iestādes vadība rūpējas par izglītības iestādes tēlu sabiedrībā.

6. Raksturot dalību projektos, tajā skaitā starptautiskos projektos.

7. Raksturot, kā izglītības iestāde nodrošina sadarbību ar darba devēju un darba ņēmēju organizācijām, citām valsts un pašvaldību institūcijām pretendentu piesaistei ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanā (gadījumos, ja iestādei ir kvalitātes dienesta deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu).

8. Raksturot sasniegumus, ar kuriem izglītības iestāde lepojas jomas *lestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana* kritērijā *lestādes sadarbība ar citām institūcijām*.

9. Raksturot turpmāko attīstību minētajā kritērijā.

10. Norādīt vērtējuma līmeni.

Pēc izglītības iestādes darbības jomu apraksta izglītības iestāde pašnovērtējuma ziņojumā norāda vēl citus savus sasniegumus, proti, īpaši izceļ iestādei svarīgo un specifisko.

Pašnovērtējuma ziņojuma noslēgumā tiek apkopoti pašvērtēšanas procesa laikā iegūtie secinājumi un analizēta plānotā iestādes turpmākā attīstība.

Pašnovērtējuma ziņojumam var būt pievienoti pielikumi, kuros apkopotas tabulas, diagrammas, attēli (ja tādi ir).

Izmantoto terminu skaidrojums

Termins	Skaidrojums
Akreditācija	Process, kura ietvaros vērtē izglītības iestādes darbības un/vai izglītības programmas īstenošanas kvalitāti. Izglītības iestādes un izglītības programmas akreditācija dod tiesības izglītības iestādei izsniegt valsts atzītu izglītības dokumentu par konkrētai izglītības programmai atbilstošas izglītības ieguvu. Izglītības iestāde ir akreditējama piecu gadu laikā no izglītības iestādes darbības uzsākšanas dienas. Izglītības programma ir akreditējama divu gadu laikā no tās īstenošanas uzsākšanas dienas un ne retāk kā reizi sešos gados. Profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestādes, kā arī profesionālās izglītības un vispārējās izglītības programmas akreditē Izglītības kvalitātes valsts dienests (<i>Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums</i>).
Akreditācijas termiņš	Laiks, līdz kuram izglītības iestāde ir tiesīga izsniegt valsts atzītu izglītības dokumentu par konkrētai izglītības programmai atbilstošas izglītības ieguvu. Izglītības iestāžu akreditācijas termiņš ir seši gadi, savukārt izglītības programmas akreditācijas termiņš var būt divi vai seši gadi. Izglītības iestāde, izņemot iestādi, kas īsteno profesionālās tālākizglītības izglītības programmas vai profesionālās pilnveides izglītības programmas, iesniedz akreditācijas iesniegumu Izglītības kvalitātes valsts dienestā ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms akreditācijas termiņa beigām vai vēlamā akreditācijas laika. Iestāde, kas īsteno profesionālās tālākizglītības izglītības programmas vai profesionālās pilnveides izglītības programmas, akreditācijas iesniegumu iesniedz ne vēlāk kā 45 dienas pirms akreditācijas termiņa beigām vai vēlamā akreditācijas laika (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Aktualizācija	Informācijas atjaunošana atbilstoši faktiskajai situācijai. Faktu, parādību, norišu šā brīža nozīmīguma, darāmā neatliekamības uzsvēršana (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>). <i>Piemēram, izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojuma ikgadēja aktualizācija.</i>
Audzināšana	Mērķtiecīgi organizēts cilvēkdarbības process, kas virzīts uz sociālās kultūras pieredzes nodošanu no paaudzes paaudzei, uz jaunās paaudzes vērtīborientāciju un pašregulācijas veidošanu un garīguma izkopšanu. Audzināšanas procesā veidojas un attīstās nozīmīga personības attieksme pret cilvēku, cilvēka darbību, kultūras vērtībām, dabu, sabiedrību, valsti. Tas nodrošina iespēju kļūt par pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem, pašiem noteikt savu dzīvi, rīcību un būt atbildīgiem par to (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Attīstības plānošana	Attīstības plānošana ir principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību (<i>Attīstības plānošanas sistēmas likums</i>).
Bērns	Persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu, izņemot tās personas, kuras saskaņā ar likumu izsludinātas par pilngadīgām vai stājušās laulībā pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas (<i>Bērnu tiesību aizsardzības likums</i>).

Termins	Skaidrojums
Darba vidē balstītas mācības	<p>Profesionālās izglītības ieguves forma, saskaņā ar kuru izglītības programmas profesionālā saturs teoriju un praksi pārmijus apgūst izglītības iestādē un uzņēmumā (<i>Izglītības un zinātnes ministrija</i>).</p> <p>Eiropas Savienības dalībvalstīs pastāv trīs galvenās darba vidē balstīto mācību formas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mācekļība (<i>apprenticeship</i>) – sistemātiskas, ilgtermiņa mācības, kas pārmaiņus notiek darba vietā un profesionālās izglītības iestādē. Māceklis ir līgumiski saistīts ar darba devēju, kurš ir atbildīgs par praktisko iemaņu apguvi mācekļa izvēlētajā profesijā. Par savu darbu māceklis var saņemt atlīdzību; 2. Mācības darba vietā (<i>on-the-job training</i>) – profesionālās izglītības programmas obligāta vai izvēles daļa, kura tiek organizēta uzņēmumā un ļauj izglītojamajam sagatavoties (apgūt nepieciešamās iemaņas) profesionālās kvalifikācijas ieguvei. Mācību darba vietā ilgums parasti nepārsniedz 50% no profesionālās izglītības programmas apjoma; 3. Darba vide integrēta profesionālās izglītības programmas ietvaros (<i>integration into a school-based programme</i>) – profesionālās izglītības ieguves forma, kurā izglītojamie praktiskās iemaņas apgūst izglītības iestādes laboratorijās, darbnīcās, mācību restorānos, mācību uzņēmumos, darba vides un situāciju simulācijās (<i>Work-Based Learning in Europe. Practices and Policy Pointers</i>).
Diferenciācija	<p>Mācību princips, kas paredz nepieciešamību un iespējamību mācību procesu pielāgot izglītojamā interesēm, spējām, talantam, vajadzībām. To īsteno, veidojot izglītojamo grupas atbilstoši viņu spējām, interesēm, vajadzībām u.tml. un izvēloties tām atbilstošu mācību saturu un tā apgūšanai atbilstošu mācību metodisko nodrošinājumu (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).</p>
Ģimene	<p>Ģimene ir laulātie un viņu bērni, kamēr tie vēl atrodas nedalītā saimniecībā. Vecāki ir bērna dabiskie aizbildņi (likumiskie pārstāvji). Viņu pienākums ir aizstāvēt bērna tiesības un ar likumu aizsargātās intereses. (<i>Civillikums, Bērnu tiesību aizsardzības likums</i>).</p>
Ieinteresētās puses	<p>Persona vai personu grupa, tajā skaitā arī institūcijas, kam ir tieša vai netieša ietekme uz izglītības iestādes darbību un kas var ietekmēt izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitāti (<i>Kvalitātes dienests</i>).</p>
Individualizācija	<p>Prasība vai princips ievērot izglītojamā mācību stila īpatnības, vajadzības un spējas, kā arī attīstības, iepriekšējo zināšanu un pieredzes līmeni, izvirzot mācību mērķus un uzdevumus, izvēloties metodes, darba organizāciju un materiālus izglītības procesā un programmu izstrādē atbilstoši katra izglītojamā reālajām spējām (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).</p>

Termins	Skaidrojums
Izglītība	Sistematizētu zināšanu un prasmju apguves un attieksmju veidošanas process un tā rezultāts. Izglītības process ietver mācību un audzināšanas darbību. Izglītības rezultāts ir personas zināšanu, prasmju un attieksmju kopums (<i>Izglītības likums</i>). Mērķtiecīgi organizēta sabiedrības vēsturiskās pieredzes, kultūrvērtību apgūšanas, pārmantošanas, sistematizētu zināšanu un prasmju apguves, personības īpašību, pārlicību, attieksmju, un vērtību veidošanas un veidošanās joma, atbilstošu praktisku darbību kopums un rezultāts. Izglītības process ietver personības veidošanas un veidošanās darbību, mācību un audzināšanas darbību vienotību. Izglītības rezultāts ir personas iegūto zināšanu, prasmju, pārlicību, attieksmju, kultūrvērtību, personības īpašību kopums (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Izglītības iestādes funkcionālā zona	Izglītības iestādes teritorijas daļa ar noteiktām robežām, ar noteiktiem izmantošanas veidiem un prasībām (<i>Kvalitātes dienests</i>). <i>Piemēram, sporta zona, saimniecības zona.</i>
Izglītības programmas grozījumi	Izglītības programmu aktualizācija un iesniegšana Izglītības kvalitātes valsts dienestā lēmuma pieņemšanai (<i>Kvalitātes dienests</i>). <i>Piemēram, izglītības programmas īstenošanas vietas adreses maiņa, papildu mācību priekšmeta iekļaušana izglītības programmas stundu plānā.</i>
Izglītības iestādes padome	Izglītības iestādes koleģiāla institūcija, kurā darbojas izglītojamo deleģēti pārstāvji, izņemot izglītojamās pirmsskolas izglītības programmās, izglītojamo vecāku (personu, kas realizē aizgādību) deleģēti pārstāvji un izglītības iestādes pedagogu un citu darbinieku deleģēti pārstāvji (<i>Izglītības likums</i>).
Izglītības iestādes personāls	Visi izglītības iestādē strādājošie darbinieki. Pedagoģiskais personāls ir izglītības iestādes pedagoģiskie darbinieki, kas veic pedagoģisku darbu (direktors, direktora vietnieki, pedagogi, metodiķi, u.c.). Atbalsta personāls ir speciālisti, kuri nepiedalās mācību procesā tieši, bet sniedz atbalstu šajā procesā iesaistītajām pusēm (psihologs, logopēds, speciālais pedagogs, sociālais pedagogs, ārstniecības persona). Tehniskais personāls ir darbinieki, kuri nodrošina izglītības iestādes saimniecisko darbību, bet paši nepiedalās mācību procesā (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Izglītības iestādes vadība	Darbinieki, kuri atbilstoši pienākumu sadalei vada un organizē izglītības iestādes darbu (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Izglītības iestādes vadītājs/-a	Amatpersona, kas organizē un vada izglītības iestādes darbu un ir atbildīga par tās darbību un rezultātiem. Izglītības iestāžu vadītāju amatu nosaukumi ir šādi: 1) vadītājs – pirmsskolas izglītības iestādēs; 2) direktors – pamatizglītības, vidējās izglītības iestādēs, koledžās, profesionālās ievirzes, interešu izglītības iestādēs; 3) rektors – augstskolās (<i>Kvalitātes dienests</i>).

Termins	Skaidrojums
Izglītības kvalitātes indikators	Izglītības iestādes vispārējā stāvokļa vai snieguma rādītājs kādā no izglītības iestādes darbības jomas kritērijiem. To kopums sniedz objektīvu izglītības iestādes apstākļu, procesu un rezultātu vērtējumu, raksturojot sniegtās izglītības kvalitāti un identificējot problēmas izglītības iestādes darbībā un izglītības programmas īstenošanā (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Izglītības programma	Izglītības iestādes vai citas Izglītības likumā noteiktas institūcijas izglītojošo darbību reglamentējošs dokuments, ar kuru atbilstoši izglītības pakāpei, izglītības veidam, mērķgrupai un valsts izglītības standartam vai valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām tiek noteikti: 1) izglītības programmas mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti; 2) prasības izglītojamo iepriekš iegūtajai izglītībai; 3) izglītības saturs kā vienots mācību priekšmetu vai kursu saturu kopums; 4) izglītības programmas īstenošanas plāns; 5) izglītības programmas īstenošanai nepieciešamā personāla, finanšu un materiālo līdzekļu izvērtējums atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem. Izglītības programmas īstenošana uzsākama viena gada laikā no licences saņemšanas dienas (<i>Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums, Vispārējās izglītības likums</i>).
Izglītojamais	Skolēns, audzēknis, students vai klausītājs, kas apgūst izglītības programmu izglītības iestādē vai pie privātpraksē strādājoša pedagoga (<i>Izglītības likums</i>).
Izglītojamo pašpārvalde	Institūcija, ko veido no grupas/klares izvirzīti vai ievēlēti izglītojamie, lai risinātu dažādas problēmas, aizstāvētu izglītojamo intereses, realizētu jaunas idejas, lemtu izglītības iestādes dzīves jautājumus, organizētu izklaides un izglītojošus pasākumus, palīdzētu pedagogiem mācību procesa organizēšanā (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Joma	Atsevišķa izglītības iestādes kā sistēmas darbības daļa ar noteiktām īpatnībām, noteiktu specifiku (<i>Kvalitātes dienests</i>). <i>Piemēram, izglītības iestādes darbību vai izglītības programmas īstenošanas kvalitāti vērtē septiņās jomās: mācību saturs – iestādes īstenoātās izglītības programmas; mācīšana un mācīšanās; izglītojamo sasniegumi; atbalsts izglītojamiem; iestādes vide; iestādes resursi; iestādes darba organizācija, vadība un kvalitātes nodrošināšana.</i>
Karjera Karjeras izglītība	Izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā (<i>Izglītības likums</i>). Izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei (<i>Izglītības likums</i>).

Termins	Skaidrojums
Licence	Oficiāla atļauja īstenot noteiktu izglītības programmu. Izglītības programmas īstenošana uzsākama viena gada laikā no licences saņemšanas dienas (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Lojalitāte	Izturēšanās, rīcība, kurā izpaužas respekts pret pastāvošo varu, tās likumu ievērošana. Izturēšanās, rīcība, kurā izpaužas godprātīga, korekta, cieņas pilna attieksme (<i>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca</i>).
Mācību līdzekļi	Izglītības programmu īstenošanai nepieciešamā didaktiski pamatotā mācību literatūra (mācību grāmatas, tām pielīdzinātās darba burtnīcas un citi izglītības satura apguvei paredzēti izdevumi, kuri tiek izmantoti mācību procesā standartos noteiktā izglītības satura apgūvē), metodiskie līdzekļi (metodiskie ieteikumi un citi pedagoga darba vajadzībām paredzēti mācību izdevumi), papildu literatūra (uzziņu literatūra, kartogrāfiskie izdevumi, nošu izdevumi, daiļliteratūra, tajā skaitā bērnu literatūra un citi izglītības programmu īstenošanai nepieciešamie periodiskie un neperiodiskie izdevumi), uzskates līdzekļi (attēlizdevumi, tekstuāli izdevumi, vizuāli materiāli, naturālie mācību objekti, maketi un modeļi, kuros ievietota vizuāla vai audio informācija), didaktiskās spēles (mācību procesā izmantojamas spēles, kurās ietverti mācību satura apguves uzdevumi vai mācību sasniegumu pārbaudes elementi), digitālie mācību līdzekļi un resursi (elektroniskie izdevumi un resursi, kuros iekļauts izglītības programmas īstenošanai nepieciešamais saturs), izdales materiāli (vingrinājumi, shēmas, darba lapas, piemēri, paraugi un citi materiāli, kas paredzēti katram izglītojamajam, individualizējot mācību procesu), mācību tehniskie līdzekļi (mācību procesā izmantojamās tehniskās ierīces un iekārtas, tajā skaitā izglītojamiem ar īpašām vajadzībām paredzētās tehniskās ierīces un iekārtas), mācību materiāli (vielas, izejvielas un priekšmeti, ko izmanto izglītības satura apguvei, veicot praktiskus uzdevumus), iekārtas un aprīkojums (ierīces, rīki, instrumenti, priekšmeti un piederumi, tai skaitā sporta aprīkojums, ar kuru palīdzību nodrošina izglītības satura apguvi, garantējot drošības un higiēnas prasību ievērošanu), individuālie mācību piederumi (izglītojamo personiskās lietošanas priekšmeti un materiāli, kuri tiek izmantoti kā mācību līdzekļi vai saistībā ar mācību iespēju nodrošināšanu: kancelejas piederumi, apģērbs un apavi, atsevišķu mācību priekšmetu (sports, mājturība un tehnoloģijas u.c.) obligātā satura apguvei nepieciešamais specifiskais apģērbs, apavi un higiēnas piederumi, materiāli, kurus izmantojot mācību procesā izglītojamo rada priekšmetu vai produktu savām vajadzībām) (<i>Izglītības likums</i>).
Mācību priekšmeta vai kursa programma	Izglītības programmas sastāvdaļa, kas ietver mācību priekšmeta vai kursa mērķus un uzdevumus, saturu, satura apguves plānojumu, iegūtās izglītības vērtēšanas kritērijus un kārtību, kā arī programmas īstenošanai nepieciešamo metožu un līdzekļu uzskaitījumu (<i>Izglītības likums</i>).
Mācību priekšmeta vai kursa standarti	Valsts izglītības standarta sastāvdaļa, kas nosaka mācību priekšmeta vai kursa galvenos mērķus un uzdevumus, mācību priekšmeta vai kursa obligāto saturu, izglītības sasniegumu novērtēšanas formas un kārtību (<i>Izglītības likums</i>).

Termins	Skaidrojums
Mācību process	Mērķtiecīgi organizētas mācīšanas un mācīšanās tiešā norise kā pedagoģiskā procesa sastāvdaļa, kurā ciešā pedagoga un izglītojamo mijiedarbībā tiek apgūta jauna informācija, papildinot zināšanas, tiek attīstītas jaunas prasmes un iemaņas un tiek nostiprinātas iepriekš apgūtās zināšanas, prasmes un iemaņas. Tas ir izziņas, saskarsmes un personības attīstības process (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Monitorings	Ilgtermiņa novērošanas, kontroles, analīzes un prognozēšanas sistēma, kurā atkārtoti vēro vienu un to pašu objektu (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Normatīvie akti	Ārējais normatīvais akts ir Satversme, likumi, Ministru kabineta noteikumi un pašvaldību saistošie noteikumi, kā arī starptautiskie līgumi un Eiropas Savienības pamatlīgumi un uz to pamata izdotie normatīvie akti. Iekšējais normatīvais akts ir tiesību akts, kuru tiesību subjekts izdevis ar mērķi noteikt savas vai sev padotas institūcijas iekšējās darbības kārtību vai izskaidrot kāda ārējā normatīvā akta piemērošanas kārtību savā darbības jomā (instrukcija, ieteikumi, nolikums, kārtība u.c.) (<i>Administratīvā procesa likums</i>).
Patriotisms	Savas dzimtenes, tautas mīlestība, uzticība savai dzimtenei, tautai, gatavība pašaizliedzīgi darboties to labā. Patriotisms ir svarīgs sabiedriskās un tikumiskās audzināšanas princips (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Pedagogs	Fiziskā persona, kurai ir noteiktā izglītība un profesionālā kvalifikācija un kura piedalās izglītības programmas īstenošanā izglītības iestādē vai sertificētā privātpraksē (<i>Izglītības likums</i>).
Pedagoģiskā padome	Koleģiālas vadības institūcija, kas izveidota, lai risinātu dažādus ar mācību un pedagoģisko procesu saistītus jautājumus pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēs. Pedagoģisko padomi vada izglītības iestādes vadītājs, un tās sastāvā ir visi iestādē strādājošie pedagogi un izglītības iestādes ārstniecības persona. Pedagoģiskā padome veic pedagoģiskā procesa analīzi un izstrādā priekšlikumus tā rezultātu uzlabošanai; apspriež pedagoģiskā procesa organizācijas jautājumus un pedagoģisko pieredzi; veido vienotu pedagoģisko pozīciju pedagoģiskā procesa organizācijas pamatjautājumos; ierosina pedagoģiskās un sociālās korekcijas programmu uzsākšanu izglītības iestādē; izstrādā izglītības iestādes darbības plāna projektu (<i>Vispārējās izglītības likums</i>).
Personības attīstības vajadzības	Tieksme, nepieciešamība pēc noteikta psiholoģiskā stāvokļa vai darbības dažādos cilvēka fiziskās un garīgās attīstības posmos, kas tiek izjūta kā nepieciešamība darboties vajadzību apmierināšanai. Vienā attīstības posmā cilvēkiem piemīt līdzīgas attīstības vajadzības. Termins tiek lietots terminu „vecumposms” un „attīstības īpatnības” vietā (<i>Kvalitātes dienests</i>).

Termiņš	Skaidrojums
Pilnveide	Process, kura mērķis ir padarīt ko labāku, pilnīgāku, tuvināt to ideālam veselumam (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>). Piemēram, <i>izglītības vai mācību priekšmeta programmas pilnveide</i> .
Pilsoniskums	Katra pilsoņa tiesību un pienākumu apzināšanās attiecībā pret valsti, sabiedrību (<i>Izglītības pētījums 2008. Pilsoniskās izglītības jēdziens, prakse un rezultāti: virzība uz darbībā balstītu modeli sabiedrības saskaņas veicināšanai</i>).
Prakse	Mācību prakse ir attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas apguve izglītības iestādē vai ārpus tās, izņemot kvalifikācijas praksi. Kvalifikācijas prakse ir attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas (profesionālo iemaņu un prasmju) apguves noslēdzošā daļa pirms valsts pārbaudījuma profesionālās kvalifikācijas iegūšanai (<i>Profesionālās izglītības likums</i>).
Profesionālās izglītības iestādes konvents	Koleģiāla padomdevēju institūcija valsts un pašvaldību profesionālās izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, kuras mērķis ir veicināt profesionālās izglītības iestādes attīstību atbilstoši darba tirgus prasībām (<i>Profesionālās izglītības likums</i>).
Profesionālā kvalifikācija	Noteiktai profesijai atbilstošas izglītības un profesionālās meistarības dokumentāri apstiprināts novērtējums (<i>Izglītības likums</i>).
Profesionālās kompetences pilnveide	Profesijai atbilstošas papildizglītības apguve, tādējādi sasniedzot augstāku zināšanu un prasmju kvalitāti, atbilstību augstākām konkrētās profesijas prasībām. Vispārējās izglītības un profesionālās izglītības, tajā skaitā profesionālās ievirzes, kā arī interešu izglītības pedagogs ir atbildīgs par savas profesionālās kompetences pilnveidi, kuru veic triju gadu laikā ne mazāk par 36 stundām un plāno to sadarbībā ar tās izglītības iestādes vadītāju, kurā pedagogs veic pedagoģisko darbību (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Riska grupa	Sociāla grupa, kas pēc sava labklājības vai veselības stāvokļa un dzīvesveida atrodas kritiskā situācijā un var būt bīstama pati sev, kā arī citiem sabiedrības locekļiem. Riska grupa praktiski nepārtraukti atrodas tādās riska zonās, kuras visvairāk ietekmē nelabvēlīgi sociālie un bioloģiskie faktori (kriminogēnās grupas, piesārņotā vide, garīgo vērtību trūkums, alkoholisms, līdzekļu trūkums utt.). Riska grupu var veidot gan atsevišķi indivīdi, gan ģimenes (<i>Kvalitātes dienests</i>).
Salīdzināmie rādītāji	Līdzvērtības noteikšana starp noteiktās izglītības iestādes un noteiktu izglītības iestāžu grupu un valsts sniegumu valsts pārbaudes darbos. Akreditācijas procesā izglītības iestādes mācību sasniegumi tiek analizēti šādos salīdzināmajos rādītājos: kopvērtējums pēc skolu tipiem (pamatskola, vidusskola, vakarskola, ģimnāzija, valsts ģimnāzija, profesionālās un mākslas skolas, speciālās un internātskolas), kopvērtējums pēc urbanizācijas (Rīga, Republikas pilsētas, pilsētas, lauki) un kopvērtējums valstī (<i>Kvalitātes dienests</i>).

Termins	Skaidrojums
Sistemātiskums	Īpašība, kas raksturo regulāru, noteiktā secībā un pēc noteikta plāna notiekošu darbību vai procesu (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Sistēmiskums	Īpašība, kas raksturīga sistēmai vai ir pamatā sistēmai; īpašība, kas raksturo regulāru, loģiski izkārtotu, pēc noteikta plāna, stingrā secībā veidotu elementu kopumu, norišu darbību, procesu vai parādību. Sakārtotība noteiktā sistēmā (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Starppriekšmetu saikne	Vienā priekšmetā apgūto zināšanu un prasmju izmantošana cita priekšmeta apgūvē, saglabājot katra priekšmeta loģiku. Starppriekšmetu saikne balstās uz mācību satura sastāvdaļām, kas ir kopīgas (vai saskarīgas) dažādos priekšmetos, bet dažādos priekšmetos tām tiek veltīts vairāk vai mazāk laika. Mācību satura atlasē starp priekšmetiem, kurus māca katrā klasē, ir nepieciešama saskaņošana, lai novērstu dublēšanos un racionāli izmantotu to, ko viens priekšmets var dot otra priekšmeta apgūvē (<i>Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca</i>).
Tālmācība	Izglītības ieguves neklātienas formas paveids, kuru raksturo īpaši strukturēti mācību materiāli, individuāls mācīšanās temps, īpaši organizēts izglītības sasniegumu novērtējums, kā arī dažādu tehnisko un elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana (<i>Izglītības likums</i>).
Tiesiskums	lestādes rīcības atbilstība tiesību normām. Iestāde darbojas un pieņem lēmumus normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim (<i>Valsts pārvaldes principi Eiropā</i>).
Vecāks	Bērna dabiskais aizbildnis (likumiskais pārstāvis), kura pienākums ir aizstāvēt bērna tiesības un intereses, rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās, kā arī sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tiesības (<i>Civillikums, Bērnu tiesību aizsardzības likums</i>).

Izglītības iestādes darbību reglamentējošie normatīvie akti

Likumi

Latvijas Republikas Satversme

Izglītības likums

Vispārējās izglītības likums

Profesionālās izglītības likums

Sporta likums

Jaunatnes likums

Bērnu tiesību aizsardzības likums

Likums „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”

Bāriņtiesu likums

Civillikums

Valsts pārvaldes iekārtas likums

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums

Valsts civildienesta likums

Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likums

Likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums

Darba likums

Brīvprātīgā darba likums

Likums „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”

Darba aizsardzības likums

Administratīvā procesa likums

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss

Dokumentu juridiskā spēka likums

Elektronisko dokumentu likums

Arhīvu likums

Fizisko personu datu aizsardzības likums

Iesniegumu likums

Informācijas atklātības likums

Paziņošanas likums

Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likums

Valsts statistikas likums

Bibliotēku likums

Civilās aizsardzības likums

Valsts valodas likums

Likums „Par pašvaldībām”

Brīvas pakalpojumu sniegšanas likums

Publisko iepirkumu likums

Komerclikums

Biedrību un nodibinājumu likums

Likums „Par nacionālās sporta bāzes statusu”

Likums „Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm”

Būvniecības likums

Ministru kabineta noteikumi un citi normatīvie akti

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
Izglītības iestāžu reģistrācija	
14.07.2015. noteikumi Nr. 397 „Izglītības iestāžu un citu izglītības likumā noteikto institūciju reģistrācijas kārtība”	
17.08.2010. noteikumi Nr. 788 „Valsts izglītības informācijas sistēmas saturs, uzturēšanas un aktualizācijas kārtība”	
Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaitē	
04.08.2009. noteikumi Nr. 871 „Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība”	
Izglītības kvalitātes valsts dienesta kompetencei piekritīgo izglītības programmu licencēšana	
02.12.2008. noteikumi Nr. 990 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”	Izglītības kvalitātes valsts dienesta 22.07.2014. iekšējie noteikumi Nr. 11 „Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas norises kārtība”
12.08.2014. noteikumi Nr. 468 „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem”	Ministru kabineta 16.09.2009. rīkojums Nr. 629 „Par koncepciju „Profesionālās izglītības pievilcības paaugstināšana un sociālo partneru līdzdalība profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā””
21.05.2013. noteikumi Nr. 281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem”	
27.06.2000. noteikumi Nr. 211 „Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu”	
18.05.2010. noteikumi Nr. 461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību”	
27.02.2007. noteikumi Nr. 149 „Profesiju standartu izstrādes kārtība”	
14.07.2009. noteikumi Nr. 775 „Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas kārtība”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
06.06.2006. noteikumi Nr. 460 „Noteikumi par specialitāšu, apakšspecialitāšu un papildspecialitāšu sarakstu reglamentētajām profesijām”	Latvijas Nacionālās kultūras centra 08.05.2013. iekšējie noteikumi „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība”
17.09.2013. noteikumi Nr. 894 „Kārtība, kādā izvērtē un apstiprina mācību literatūras atbilstību valsts pamatizglītības standartam un valsts vispārējās vidējās izglītības standartam”	Izglītības un zinātnes ministrijas 11.10.2010. iekšējie noteikumi Nr. 22 „Profesionālās izglītības programmu izstrādes kārtība”
Akreditācija	
14.09.2010. noteikumi Nr. 852 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus”	Izglītības kvalitātes valsts dienesta 24.05.2011. iekšējie noteikumi Nr. 5 „Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitātes vērtēšanas metodika”
10.09.2013. noteikumi Nr. 789 „Izglītības kvalitātes valsts dienesta maksas pakalpojumu cenrādis”	Izglītības kvalitātes valsts dienesta 15.04.2011. iekšējie noteikumi Nr. 2 „Akreditācijas ekspertu komisijas nolikums”
Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana	
22.02.2011. noteikumi Nr. 146 „Kārtība, kādā novērtē ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci”	
10.09.2013. noteikumi Nr. 791 „Profesionālās izglītības iestāžu un eksaminācijas centru maksas pakalpojumu cenrādis”	
30.08.2011. noteikumi Nr. 662 „Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība akreditētās profesionālās izglītības programmās”	
10.12.2013. noteikumi Nr. 1412 „Profesionālo kvalifikāciju saraksts, kuras iegūstot kārtojami centralizētie profesionālās kvalifikācijas eksāmeni”	Izglītības kvalitātes valsts dienesta 10.04.2012. iekšējie noteikumi Nr. 6 „Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas uzdevuma deleģēšanas kārtība”

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
Dažādu statusu piešķiršana izglītības iestādēm	
20.03.2001. noteikumi Nr. 129 „Ģimnāzijas un valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanas un anulēšanas kārtība un kritēriji”	
19.03.2013. noteikumi Nr. 144 „Profesionālās izglītības kompetences centra statusa piešķiršanas un anulēšanas kārtība”	
25.08.2015. noteikumi Nr. 495 „Kārtība, kādā piešķir un anulē profesionālās izglītības kompetences centra statusu mākslas, mūzikas vai dejas jomā”	
29.04.2003. noteikumi Nr. 221 „Kritēriji un kārtība, kādā speciālās izglītības iestādei piešķir speciālās izglītības attīstības centra statusu”	
Izglītības iestāžu dokumentācija	
18.10.2005. noteikumi Nr. 779 „Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa organizēšanai nepieciešamo obligāto dokumentāciju”	
06.03.2007. noteikumi Nr. 165 „Noteikumi par profesionālās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa un eksaminācijas centru profesionālās kvalifikācijas ieguves organizēšanai obligāti nepieciešamo dokumentāciju”	
Veselības aprūpe, higiēnas prasības	
23.03.2010. noteikumi Nr. 277 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe un pirmās palīdzības pieejamība izglītības iestādēs”	
14.06.2005. noteikumi Nr. 413 „Kārtība, kādā veicama personu obligātā medicīniskā un laboratoriskā pārbaude, obligātā un piespiedu izolēšana un ārstēšana infekcijas slimību gadījumos”	
27.12.2002. noteikumi Nr. 610 „Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas”	
13.03.2012. noteikumi Nr. 172 „Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
17.09.2013. noteikumi Nr. 890 „Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu”	
28.05.2002. noteikumi Nr. 206 „Noteikumi par darbiem, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un izņēmumi, kad nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar pusaudža profesionālo apmācību”	
14.03.2006. noteikumi Nr. 195 „Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpes un medicīniskās uzraudzības kārtība”	
Uzņemšana, pārcelšana, atskaitīšana no izglītības iestādes	
13.10.2015. noteikumi Nr. 591 „Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi”	
04.04.2006. noteikumi Nr. 253 „Kārtība, kādā organizējama ilgstoši slimojošu izglītojamo izglītošanās ārpus izglītības iestādes”	
01.02.2011. noteikumi Nr. 88 „Sociālās korekcijas izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi”	
16.10.2012. noteikumi Nr. 709 „Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām”	
Valsts un olimpiādes pārbaudījumi	
17.12.2013. noteikumi Nr. 1510 „Valsts pārbaudījumu norises kārtība”	
06.04.2010. noteikumi Nr. 335 „Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību”	
29.09.2015. noteikumi Nr. 543 „Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”	
11.03.2003. noteikumi Nr. 112 „Kārtība, kādā izglītojamie atbrīvojami no noteiktajiem valsts pārbaudījumiem”	
05.06.2012. noteikumi Nr. 384 „Mācību priekšmetu olimpiāžu organizēšanas noteikumi”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
30.08.2011. noteikumi Nr. 662 „Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība akreditētās profesionālās izglītības programmās”	
26.01.2010. noteikumi Nr. 77 „Noteikumi par sporta speciālistu sertifikācijas kārtību un sporta speciālistam noteiktajām prasībām”	
10.12.2013. noteikumi Nr. 1412 „Profesionālo kvalifikāciju saraksts, kuras iegūstot kārtojami centralizētie profesionālās kvalifikācijas eksāmeni”	
03.01.2012. noteikumi Nr. 26 „Noteikumi par kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru”	
22.08.2000. noteikumi Nr. 289 „Noteikumi par valsts nodevu par valsts valodas prasmes atestāciju profesionālo un amata pienākumu veikšanai”	
07.07.2009. noteikumi Nr. 733 „Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”	
Speciālais regulējums konkrētam mācību gadam	
15.12.2015. noteikumi Nr. 729 „Noteikumi par 2016./2017. mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku”	
28.04.2015. noteikumi Nr. 209 „Noteikumi par valsts pārbaudes darbu norises laiku 2015./2016. mācību gadā”	
Izglītojamo drošība, izglītojamo apdrošināšana	
24.11.2009. noteikumi Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”	
20.11.2012. noteikumi Nr. 785 „Mācību prakses organizācijas un izglītojamo apdrošināšanas kārtība”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
16.10.2012. noteikumi Nr. 710 „Noteikumi par vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām”	
10.08.2010. noteikumi Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	
Pedagoga izglītība, darba samaksa u.c.	
19.08.2014. noteikumi Nr. 496 „Kārtība un vērtēšanas nosacījumi valsts un pašvaldību izglītības iestāžu (izņemot augstskolas un koledžas) vadītāju un pašvaldību izglītības pārvalžu vadītāju amatu pretendentu atlasei”	
17.06.2014. noteikumi Nr. 350 „Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība”	
10.05.2011. noteikumi Nr. 354 „Noteikumi par pedagogu profesiju un amatu sarakstu”	
28.10.2014. noteikumi Nr. 662 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”	
28.07.2009. noteikumi Nr. 836 „Pedagogu darba samaksas noteikumi”	
14.12.1999. noteikumi Nr. 404 „Kārtība, kādā pedagogam piešķir atvaļinājumu mācību līdzekļa izstrādei”	
14.08.2001. noteikumi Nr. 371 „Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu un darbinieku amatu ieņemšanai nepieciešamo izglītību”	
06.08.2002. noteikumi Nr. 353 „Noteikumi par darbiem jomās, kurās darba līgums parasti netiek slēgts uz nenoteiktu laiku”	
15.04.2014. noteikumi Nr. 195 „Kārtība, kādā tiek izvērtēts, vai atļauja strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tišu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, nekaitēs izglītojamo interesēm”	
04.04.2000. noteikumi Nr. 135 „Noteikumi par kvalificētā personāla skaitu un nepieciešamo aprīkojumu vispārējās bērnu aprūpes un audzināšanas iestādēs”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
21.06.2010. noteikumi Nr. 565 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku sociālajām garantijām”	
30.11.2010. noteikumi Nr. 1075 „Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs”	
05.07.2011. noteikumi Nr. 523 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību izglītības iestādēs, kurās īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas”	
Izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti	
06.11.2006. noteikumi Nr. 913 „Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti vispārējās izglītības dokumenti”	
29.11.2005. noteikumi Nr. 902 „Kārtība, kādā izsniedzami profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītību apliecinājoši dokumenti”	
21.06.2005. noteikumi Nr. 451 „Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti un akreditētas profesionālās izglītības programmas daļas apguvi apliecinājoši dokumenti”	
Iepriekš iegūtās izglītības pielīdzināšana un iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto rezultātu atzīšana	
28.02.2012. noteikumi Nr. 142 „Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība”	
10.01.2012. noteikumi Nr. 36 „Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”	
Dokumentu izstrāde, noformēšana un glabāšana	
28.09.2010. noteikumi Nr. 916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”	
22.08.2000. noteikumi Nr. 291 „Kārtība, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
28.06.2005. noteikumi Nr. 473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām”	
06.11.2012. noteikumi Nr. 748 „Dokumentu un arhīvu pārvaldības noteikumi”	
06.11.2012. noteikumi Nr. 749 „Kārtība, kādā nodod dokumentus pastāvīgā valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā”	
02.03.2004. noteikumi Nr. 117 „Noteikumi par elektronisko dokumentu izvērtēšanas veidu, saglabāšanas kārtību un nodošanu valsts arhīvam glabāšanā”	Izglītības un zinātnes ministrijas 09.08.2011. iekšējie noteikumi Nr. 39 „Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo tiešās pārvaldes iestāžu iekšējo normatīvo aktu saskaņošanas kārtība”
03.02.2009. noteikumi Nr. 108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi”	Ministru kabineta 15.12.2009. instrukcija Nr. 19 „Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība”
Informācijas sniegšana, publicēšana	
27.12.2011. noteikumi Nr. 1002 „Kārtība, kādā izglītības iestāde (izņemot augstskolas un koledžas) nodrošina bibliotekāros un informācijas pakalpojumus”	
01.02.2011. noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi”	
20.08.2013. noteikumi Nr. 594 „Noteikumi par valsts statistikas pārskatu veidlapu paraugiem izglītības jomā”	
21.11.2006. noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par informācijas sniegšanas maksas pakalpojumiem”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
06.03.2007. noteikumi Nr. 171 „Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā”	Ministru kabineta 07.08.2012. instrukcija Nr. 11 „Kārtība, kādā valsts tiešās pārvaldes iestādes ievieto informāciju tiešās pārvaldes iestāžu datubāzē”
Tiešās pārvaldes iestādes nodarbināto novērtēšana	
10.07.2012. noteikumi Nr. 494 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu”	
Finansēšana	
29.01.2013. noteikumi Nr. 66 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību”	
24.08.2004. noteikumi Nr. 740 „Noteikumi par stipendijām”	
21.07.2008. noteikumi Nr. 578 „Noteikumi par darbības programmas “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.2.1.1.4. apakšaktivitāti “Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana””	
12.10.2010. noteikumi Nr. 969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi”	
10.09.2013. noteikumi Nr. 791 „Profesionālās izglītības iestāžu un eksaminācijas centru maksas pakalpojumu cenrādis”	
01.07.2014. noteikumi Nr. 371 „Kārtība, kādā valsts finansē pirmsskolas izglītības programmas bērniem no piecu gadu vecuma līdz pamatzglītības ieguves uzsākšanai un pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītība programmas, kuras īsteno privātās izglītības iestādes”	
22.12.2009. noteikumi Nr. 1616 „Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai”	

Ministru kabineta noteikumi	Citi normatīvie akti
31.08.2010. noteikumi Nr. 825 „Speciālās izglītības iestāžu, vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) un internātskolu finansēšanas kārtība”	
28.12.2010. noteikumi Nr. 1206 „Kārtība, kādā aprēķina, piešķir un izlieto valsts budžetā paredzētos līdzekļus pašvaldībām pamatizglītības iestādes skolēnu ēdināšanai”	
27.12.2011. noteikumi Nr. 1036 „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas”	
17.09.2013. noteikumi Nr. 893 „Kārtība, kādā valsts un pašvaldības organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi izglītības iestādēm”	
09.10.2012. noteikumi Nr. 695 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu izglītības iestādē”	
27.12.2011. noteikumi Nr. 1035 „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas un dejas izglītības programmas”	
10.07.2001. noteikumi Nr. 309 „Kārtība, kādā no valsts budžeta sedzami izdevumi profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas ieguvei izglītojamiem ar speciālām vajadzībām un notiesātajiem”	
Interesu izglītība	
28.08.2001. noteikumi Nr. 382 „Interesu izglītības programmu finansēšanas kārtība”	
Izmaksu minimums uz vienu izglītojamo	
13.09.2001. noteikumi Nr. 399 „Noteikumi par vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo (gadā)”	
02.10.2007. noteikumi Nr. 655 „Noteikumi par profesionālās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo”	

Nobeigums

Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotā Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes projekta „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” ietvaros kvalitātes dienesta izveidota darba grupa ir izstrādājusi „Metodiskos ieteikumus profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestāžu pašvērtēšanai”, kuru mērķis ir veicināt vienotu, kvalitatīvu un pamatotu pieeju izglītības iestādes pašvērtēšanas procesā.

Metodisko ieteikumu izstrādes procesā kvalitātes dienests no 2014. gada novembra līdz 2015. gada maijam organizēja darba grupas seminārus „Vienotu izglītības iestāžu un izglītības programmu pašvērtēšanas metodisko ieteikumu profesionālajā izglītībā un vispārējā izglītībā pilnveide”. Darba grupā bija deleģēti profesionālās izglītības un vispārējās izglītības iestāžu vadītāji, vietnieki, pedagogi, izglītības pārvalžu vadītāji un vietnieki, Nozaru ekspertu padomju un sociālo partneru pārstāvji no Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un Latvijas Darba devēju konfederācijas. Darba grupa ir veikusi ievērojamu darbu, lai sagatavotu metodiskos ieteikumus pašvērtēšanas procesa veikšanai izglītības iestādē. Notika diskusijas par pašnovērtējuma ziņojuma struktūru un pašnovērtējuma ziņojumā iekļaujamo informāciju, tika izveidota izglītības iestādes ieteicamo darbību kontroljautājumu lapa, kā arī apkopoti priekšlikumi pašvērtēšanas procesa pilnveidei. Tika diskutēts par EQAVET rādītāju iekļaušanu metodiskajos ieteikumos.

Galvenais, kas izskanēja diskusiju laikā, ir atziņa, ka objektīvs un godīgs pašvērtējums ir izglītības iestādes darbības kvalitātes pamats, tas liek izglītības iestādei paraudzīties uz tās pašreizējo situāciju no cita skatu punkta, iedrošina cilvēkus noteikt sev augstākus mērķus, koncentrējot uzmanību uz galveno – katra izglītojamā izaugsmi. Kvalitatīvu pašvērtēšanu raksturo ieinteresēto pušu iesaiste un pārdomāta sadarbība, lai identificētu izglītības iestādes sasniegumus un jomas, kur nepieciešama turpmāka attīstība. Par pašvērtēšanu un pašnovērtējuma ziņojuma izveidi ir atbildīgs izglītības iestādes vadītājs. Tomēr ir būtiski, ka pašvērtēšanas procesa vadība tiek uzticēta pašvērtēšanas darba grupai, kura tajā iesaista pēc iespējas plašāku iesaistīto pušu loku. Tas veicina izpratni par izglītības iestādes darbību un prasībām tās kvalitātei, motivē turpmākajam darbam, saliedē un liek meklēt jaunus sadarbības ceļus, prasa pārdomāt, ko katrs var paveikt kopēja darba labā, kā arī, nenoliedzami, aktualizē piederības sajūtu izglītības iestādei un izglītības sistēmai kopumā.

Darba grupa izteica cerību, ka šie metodiskie ieteikumi mainīs šobrīd reizēm sastopamo formālo attieksmi pret pašvērtēšanu un pašnovērtējuma ziņojumu.

Izglītības kvalitātes valsts dienests pateicas par ieguldījumu metodisko ieteikumu tapšanā, vērtīgiem ekspertu viedokļiem un komentāriem:

- Guntai Auzai, Pašvaldības iestādes „Jelgavas izglītības pārvalde” vadītājai;
- Ludmilai Belikovai, Balvu Sporta skolas direktorei;
- Guntai Bērziņai, Cēsu Valsts ģimnāzijas direktorei;
- Mārim Braslam, Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas direktoram;
- Artūram Bukontam, Latvijas Darba devēju konfederācijas Nozares konsultantam darba devēju satura jautājumos, Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju asociācijas un Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācijas izpilddirektoram;
- Vilim Deksnim, Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes vadītāja vietniekam;

- Igoram Grigorjevam, Ropažu vidusskolas un Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolas ekonomikas skolotājam;
- Ilzei Kalniņai, arodbiedrības „Latvijas izglītības vadītāju asociācija” prezidentei, Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības iestādes „Latvijas Tālmācības profesionālais centrs” direktorei;
- Maijai Lablaikai, Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” Eksaminācijas daļas vadītājai;
- Andim Lejiņam, Latvijas Darba devēju konfederācijas Metālapstrādes, mašīnbūves, mašīnzinību nozares konsultantam darba devēju satura jautājumos;
- Ingai Lukašēvičai, Privātās vidusskolas „Laisma” direktorei;
- Zanei Matesovičai, Britu padomes pārstāvniecības Latvijā direktorei;
- Aivaram Mednim, arodbiedrības „Latvijas izglītības vadītāju asociācija” viceprezidentam, Gulbenes vidusskolas direktoram;
- Imantam Mednim, Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolotājam;
- Ingai Nesterei, Rīgas 25. vidusskolas direktorei;
- Jānim Niperam, Profesionālās izglītības kompetences centra „Rīgas Tehniskā koledža” direktora vietniekam;
- Silvai Ozoliņai, Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” direktorei;
- Rutai Porniecei, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības nacionālajai koordinatorei;
- Inārai Puķītei, Jelgavas Mūzikas vidusskolas direktora vietniecei;
- Agrim Rupertam, Profesionālās izglītības kompetences centra „Liepājas Valsts tehnikums” direktoram;
- Ivetai Skrastiņai, Rīgas Ķengaraga vidusskolas direktorei;
- Fēliksam Svirskim, Ropažu vidusskolas direktora vietniekam;
- Sandrai Tukišai, arodbiedrības „Latvijas izglītības vadītāju asociācija” valdes loceklei, Allažu pamatskolas direktorei;
- Maijai Vanagai, Rīgas Amatniecības vidusskolas direktorei.

Izmantotā literatūra

Broks A. Izglītības sistemoloģija. – Rīga, RaKa, 2000. – 175 lpp.

Broks A., Geske A., Grīnfelds A., Kangro A., Valbis J. Izglītības indikatoru sistēmas. – Rīga, Mācību grāmata, 1998. – 280 lpp.

Drukers P. F. Efektīvs vadītājs. – Rīga, Zoldnera izdevniecība, 2011. – 220 lpp.

Dzelme J. Izglītības indikatoru izmantošana augstākās izglītības vērtēšanā. Pieejams: http://www.aiknc.lv/static_media/dati/materiali/LV/izgind99.rtf

European Quality Assurance in Vocational Education and Training. Pieejams: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

Fjelds S. E. No parlamenta līdz klasei. Ceļš no likumdošanas līdz labai skolai. – Rīga, Rīgas pilsētas Skolu valde, 1998. – 72 lpp.

Handbook for VET providers. – Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2015. – 245 p.

Izglītības pētījums 2008. Pilsoniskās izglītības jēdziens, prakse un rezultāti: virzība uz darbībā balstītu modeli sabiedrības saskaņas veicināšanai. – Rīga, SAK, 2008. – 127 lpp.

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam. Pieejams: <http://m.likumi.lv/doc.php?id=266406>

Ramiņa B., Kulšs D., Kinta G., Strūberga K., Šenberga A. Latvijas izglītības sistēmas piesaiste Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai mūžizglītībai un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrai. Pašvērtējuma ziņojums. Otrā versija. – Rīga, Akadēmiskās informācijas centrs, 2012. – 115 lpp.

Leiks N. Stratēģiskā plānošana. – Rīga, SIA „Multineo”, 2007. – 247 lpp.

Matīss I., Reinika V. Kvalitātes vadības pamati. – Rīga, Latvijas Zinātņu akadēmijas Sertifikācijas centrs, 2003. – 240 lpp.

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca. Pieejams: <http://www.tezaurs.lv/mlvv/>

Paņina L. Izglītības kvalitātes elementi izglītības sistēmā iesaistīto grupu vērtējumā. // Izglītība zināšanu sabiedrības attīstībai Latvijā. – Rīga, Zinātne, 2007. – 52.–73. lpp.

Profesionālās izglītības iestāžu kvalitātes nodrošināšanas un novērtēšanas metodika. Nacionālās programmas projekta „Vienotas metodikas izstrāde profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšanai un sociālo partneru iesaistei un izglītošanai” materiāli. – Rīga, 2007. – 66 lpp.

Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca. – Rīga, Zvaigzne ABC, 2000. – 248 lpp.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam. Pieejams: http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/ilgtsp_att/?doc=13858

Skolu vērtēšanas un attīstības plānošanas rokasgrāmata. – Rīga, 2002.

Skolu darbības kvalitātes vērtēšanas metodika. – Rīga, 2004. – 88 lpp. Stratēģiska sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā („ET 2020”). Pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52009XG0528\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52009XG0528(01))

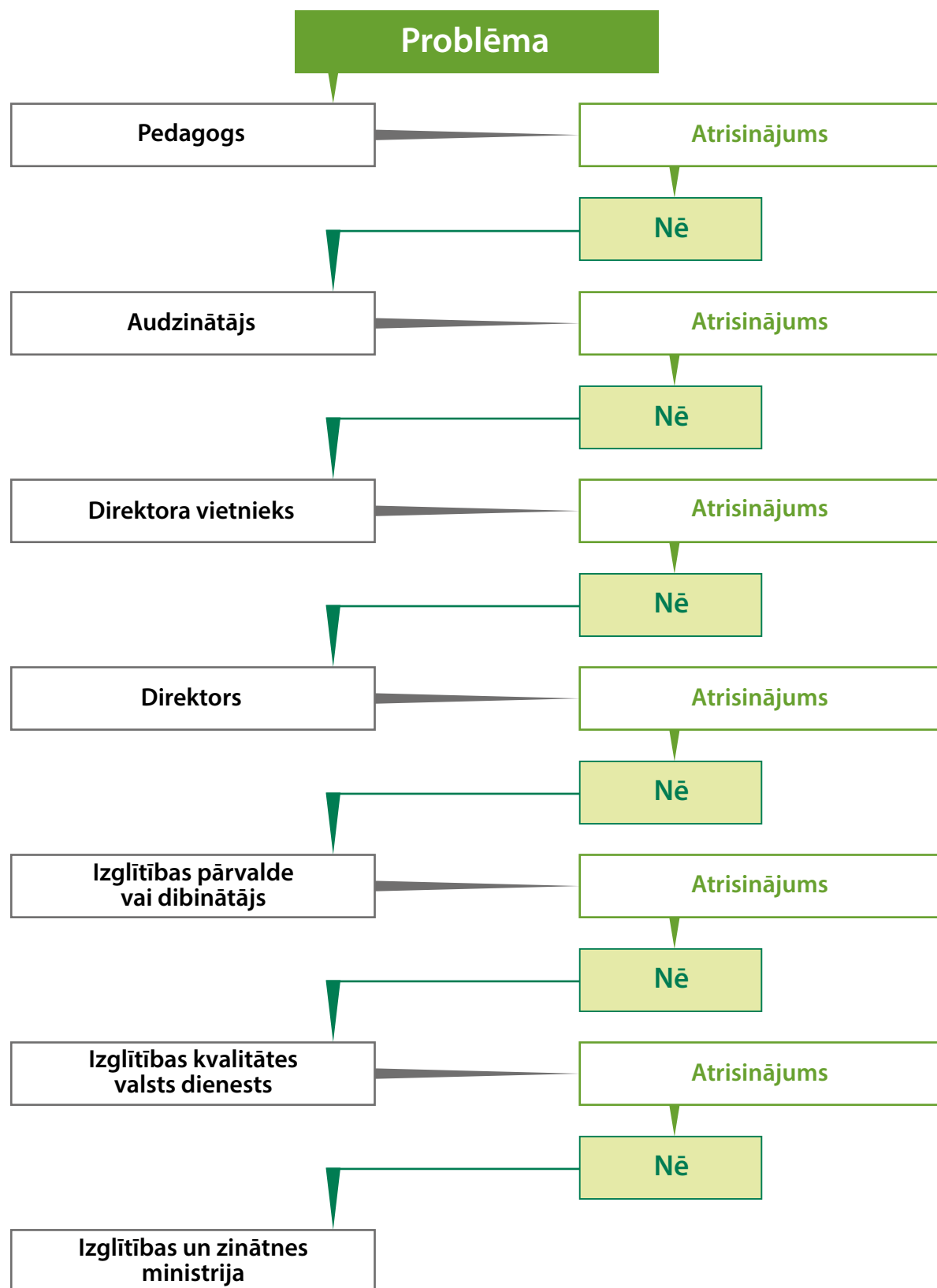
Valbis J. Skolēnu personības attīstība – izglītības virsuzdevums. – Rīga, Zvaigzne ABC, 2005. – 200 lpp.

Valsts pārvaldes principi Eiropā. Pieejams: <http://www.sigmaweb.org/bylanguage/latvian39560292.pdf>

Work-Based Learning in Europe. Practices and Policy Pointers. Pieejams: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/work-based-learning-in-europe_en.pdf

1. pielikums

Iespējamā esošās problēmas risināšanas shēma

2. pielikums

Izglītības iestādes darbiniekiem noteikto ierobežojumu ievērošanas izvērtējums

Nr. p. k.	Tiesību norma	Jā	Nē	Piezīmes
1.	Izglītības iestādē par pedagogu strādā:			
1.1.	Persona, kas sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas). <i>(Izglītības likuma 50. panta 1. punkts)</i>			
1.1.1.	Izņemot gadījumu, kad pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas Izglītības kvalitātes valsts dienests ir pieņēmis lēmumu, ka tas nekaitē izglītojamo interesēm, un ir izsniedzis atļauju strādāt par pedagogu izglītības iestādē personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu (bez ierobežojuma attiecībā uz izglītības mērķgrupām). <i>(Ministru kabineta 15.04.2014. noteikumu Nr. 195 „Kārtība, kādā tiek izvērtēts, vai atļauja strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, nekaitēs izglītojamo interesēm” 13.1. un 14.1. punkts)</i>			
1.1.2.	Izņemot gadījumu, kad pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas Izglītības kvalitātes valsts dienests ir pieņēmis lēmumu, ka tas nekaitē izglītojamo interesēm, un ir izsniedzis atļauju strādāt par pedagogu izglītības iestādē personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu (ar ierobežojumu attiecībā uz konkrētu izglītības programmas mērķgrupu). <i>(Ministru kabineta 15.04.2014. noteikumu Nr. 195 „Kārtība, kādā tiek izvērtēts, vai atļauja strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, nekaitēs izglītojamo interesēm” 13.2. un 14.2. punkts)</i>			
1.2.	Persona, kuras rīcībspēja ierobežota normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. <i>(Izglītības likuma 50. panta 2. punkts)</i>			
1.3.	Valsts vai pašvaldību dibinātās izglītības iestādēs – persona, kurai nav Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta dokumenta, kas apliecina valsts valodas prasmi augstākajā pakāpē. <i>(Izglītības likuma 50. panta 3. punkts)</i>			
1.4.	Persona, kurai ar tiesas lēmumu atņemtas aizgādības tiesības. <i>(Izglītības likuma 50. panta 4. punkts)</i>			
2.	Izglītības iestādē strādā persona:			
2.1.	Kura sodīta par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas. <i>(Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektās daļas 1. punkts)</i>			

2. pielikums

Nr. p. k.	Tiesību norma	Jā	Nē	Piezīmes
2.2.	Kura sodīta par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas. <i>(Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektās daļas 2. punkts)</i>			
2.3.	Kurai tiesa ir piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus. <i>(Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektās daļas 3. punkts)</i>			
3.	Izglītības iestādes vadītājs ne retāk kā reizi gadā pieprasa ziņas no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra Sodū reģistra, lai pārliecinātos par personas atbilstību Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā minētajām prasībām. <i>(Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta ceturtnā daļa)</i>			
4.	Izglītības iestādes vadītājs ir izvērtējis un ir atļāvis strādāt izglītības iestādē personai, kura sodīta par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155. panta trešajā un ceturtnajā daļā, 167.², 172., 172.¹, 172.², 172.³, 172.⁴, 172.⁵ un 173. pantā minēto administratīvo pārkāpumu vai par tišu noziedzīgu nodarījumu, kas nav minēts Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektās daļas 1. un 2. punktā, jo tā neapdraud bērna drošību, veselību vai dzīvību. <i>(Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta sestā daļa)</i>			

3. pielikums

Izglītojamo tiesību nodrošināšanas uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos izvērtējums

Nr. p. k.	Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” punkts un apakšpunkts	Jā	Nē	Daļēji	Piezīmes
1.	Ne retāk kā reizi mēcību gadā saņemts (3.1.):				
1.1.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta atzinums (3.1.)				
1.2.	Veselības inspekcijas atzinums (3.1.)				
2.	Plānoti un organizēti izglītojošie pasākumi par izglītojamo drošību, t.sk. vardarbības un ievainojumu profilakses jautājumos (3.4.)				
3.	Izstrādāts evakuācijas plāns (3.5.)				
4.	Nodrošina, ka izglītības iestādes darbiniekiem un izglītajiem ir pieejama informācija par: (3.8.)				
4.1.	operatīvo dienestu izsaukšanu (3.8.)				
4.2.	iekšējās kārtības noteikumiem (3.8.)				
4.3.	drošības noteikumiem (3.8.)				
4.4.	evakuācijas plānu (3.8.)				
5.	Noteikti atbildīgie pedagogi par izglītojamo iepazīstināšanu ar (3.6.):				
5.1.	evakuācijas plānu (3.6.)				
5.2.	iekšējās kārtības noteikumiem (3.6.)				
5.3.	drošības noteikumiem (3.6.)				
6.	Izstrādāti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi (3.5.), kuri nosaka:				
6.1.	izglītojamo uzvedības noteikumus izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos pasākumos (6.1.)				
6.2.	evakuācijas plāna un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietojumu izglītības iestādē (6.2.)				

3. pielikums

Nr. p. k.	Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” punkts un apakšpunkts	Jā	Nē	Daļēji	Piezīmes
6.3.	alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamo ieroču un auksto ieroču iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizliegumu izglītības iestādē un tās teritorijā (6.3.)				
6.4.	izglītojamā rīcību, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai (6.4.)				
6.5.	vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (6.5.)				
6.6.	atbildību par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu (6.6.)				
6.7.	citus jautājumus, kurus izglītības iestāde uzskata par būtiskiem (6.7.)				
7.	Izstrādāti drošības noteikumi (3.5.), t.sk.:				
7.1.	par drošību mācību kabinetos un telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (7.1.)				
7.2.	par ugunsdrošību (7.2.)				
7.3.	par elektrodrošību (7.3.)				
7.4.	par pirmās palīdzības sniegšanu (7.4.)				
7.5.	par drošību ekskursijās, pārgājienos un pastaigās (7.5.)				
7.6.	par drošību citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos (7.6.)				
7.7.	par drošību sporta sacensībās un nodarbībās (7.7.)				
8.	Drošības noteikumos iekļauta šāda informācija (8.):				
8.1.	par rīcību ekstremālās situācijās (piemēram, ja izcēlies ugunsgrēks, telpās jūtama gāzes smaka, plūdi, vardarbības situācija) (8.1.)				
8.2.	par rīcību nestandarta situācijās (piemēram, saskarē ar bīstamiem priekšmetiem un vielām) (8.2.)				

Nr. p. k.	Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” punkts un apakšpunkts	Jā	Nē	Daļēji	Piezīmes
8.3.	par ceļu satiksmes drošību (8.3.)				
8.4.	par drošību uz ūdens un ledus (8.4.)				
8.5.	par personas higiēnu un darba higiēnu (8.5.)				
8.6.	par darba drošību, veicot praktiskos un laboratorijas darbus (izņemot profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes) (8.6.)				
8.7.	par drošību mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos (8.7.)				
9.	Izglītojamos iepazīstina ar (9.):				
9.1.	iekšējās kārtības noteikumiem (9.1.): <ul style="list-style-type: none"> • drošības noteikumiem par ugunsdrošību (9.1.) • drošības noteikumiem par elektrodrošību (9.1.) • drošības noteikumiem par pirmās palīdzības sniegšanu (9.1.) <i>katru gadu septembrī</i>				
9.2.	drošības noteikumiem par drošību mācību kabinetos un telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību <i>ne retāk kā divas reizes gadā un pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību</i> (9.2.)				
10.	Izglītojamo iepazīstināšanu ar: <ul style="list-style-type: none"> • iekšējās kārtības noteikumiem • drošības noteikumiem • evakuācijas plānu reģistrē klases vai grupas žurnālā (10.)				
10.1.	<u>Izglītojamais, izņemot pirmsskolas vecuma bērnus, atbilstoši spējām un prasmēm iepazīšanos ar iekšējās kārtības noteikumiem, drošības noteikumiem un evakuācijas plānu apliecina ar ierakstu „iepazīnos”, norādot datumu, un parakstu</u> (10.)				
11.	Nodrošina izglītojamo (līdz 18 gadu vecumam) vecāku vai bērnu likumisko pārstāvju iepazīstināšanu ar iekšējās kārtības noteikumiem (3.7.)				

3. pielikums

Nr. p. k.	Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” punkts un apakšpunkts	Jā	Nē	Daļēji	Piezīmes
12.	Noteikta izglītojamo vecākiem un citām personām saistoša uzturēšanās kārtība izglītības iestādē (3.10.)				
12.1.	Kārtība pieejama izglītojamo vecākiem un citām personām (3.10.)				
13.	Noteikti atbildīgie pedagogi par: <ul style="list-style-type: none"> • drošību ekskursijās • pārgājienos • sporta sacensībās • citos izglītības iestādes rīkotajos pasākumos (3.9.) 				
13.1.	Noteikts pedagogu skaits, kam jāpiedalās attiecīgajā pasākumā (3.9.)				
13.2.	Nodrošināts, ka (3.9.): <ul style="list-style-type: none"> • <i>pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā</i> atbildīgais <u>pedagogs</u> vadītājam iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas (11.) • izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem par drošību ekskursijās, pārgājienos un pastaigās <i>pirms katras ekskursijas, pārgājiena vai pastaigas</i> (9.3.) • <i>pirms pasākuma</i> atbildīgais pedagogs pārliecinās par telpu tehniskā nodrošinājuma piemērotību attiecīgajam pasākumam, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām, kā arī saskaņo ar vadītāju pasākuma plānu. Plānā norāda attiecīgā pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus (15.) • izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem par drošību citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos <i>pirms katra pasākuma</i> (9.4.) • <i>pirms piedalīšanās sporta sacensībās</i> atbildīgais pedagogs iesniedz vadītājam rakstisku informāciju, kurā norādīts sacensību veids, laiks, vieta, pārvietošanās 				

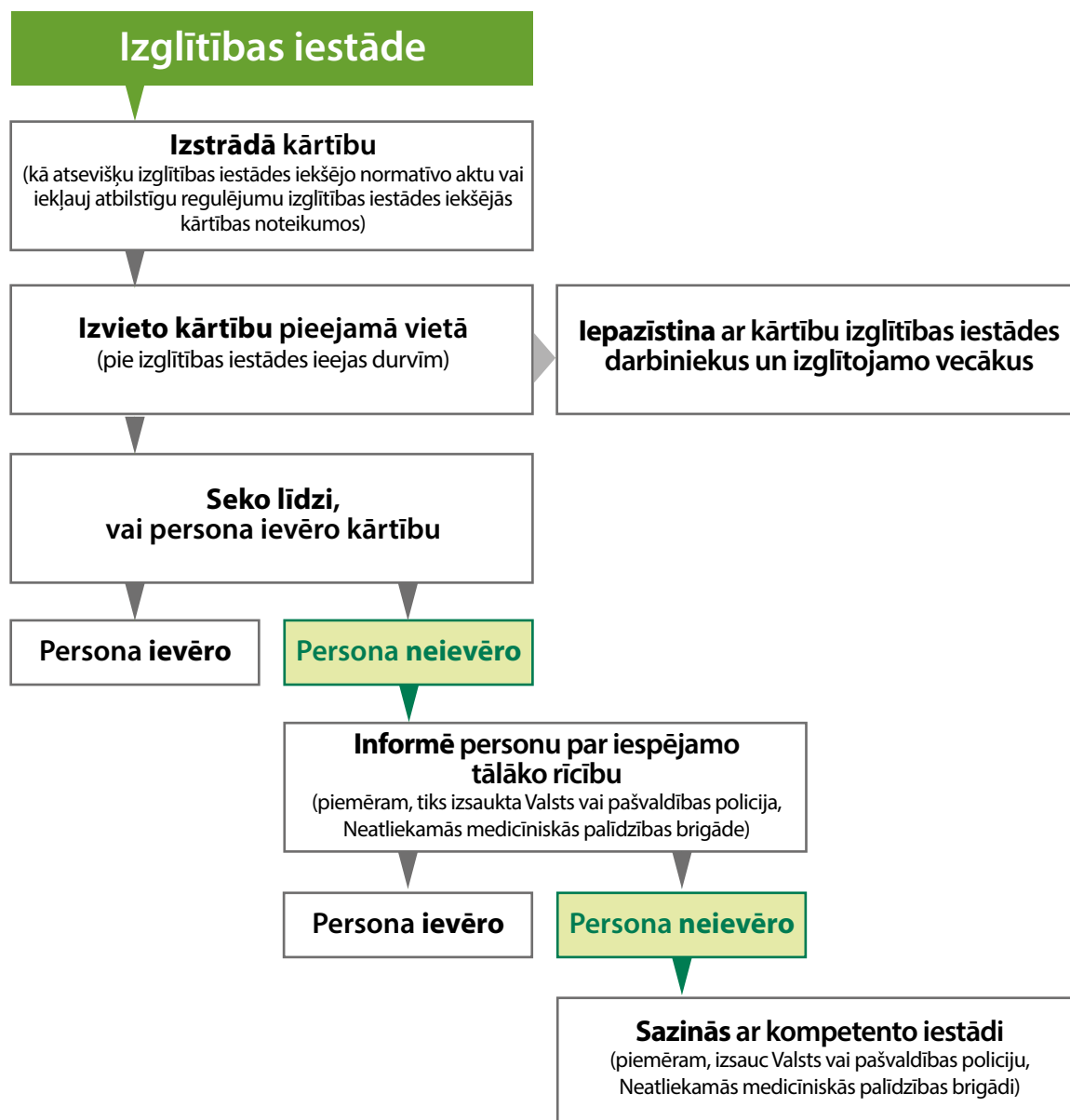
Nr. p. k.	Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” punkts un apakšpunkts	Jā	Nē	Daļēji	Piezīmes
	<p>iespējas, izglītojamo saraksts, saziņas iespējas ar vecākiem, kā arī datums, kad izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem par drošību sporta sacensībās un nodarbībās (24.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • izglītojamie iepazīstināti par drošību sporta sacensībās un nodarbībās pirms sporta sacensībām (9.4.) 				
14.	Tiek ievērota vadītāja rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību (II¹ nodaļa)				
14.1.	<p>Ja izglītojamais izglītības iestādē apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību (5.1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pedagogs informē vadītāju par izglītojamā uzvedību (5.11.) • vadītājs nodrošina izglītojamam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē. Mācības citā telpā ilgst no vienas mācību stundas līdz mācību dienas beigām (5.12.) • vadītājs rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi (5.13.) • vadītājs rīkojumā nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai (5.14.) • vadītājs pieaicina nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās (5.15.) • attiecīgā pašvaldība nodrošina atbalsta personāla pakalpojumus, ja izglītības iestādē nav šādu speciālistu (5.16.) 				

4. pielikums

Rīcības shēma izglītības iestādes iekšējā normatīvā akta – izglītojamo vecākiem un citām personām saistošas uzturēšanās kārtības izglītības iestādē – izveidei un ievērošanai

Šī kārtība, piemēram, ietver atbildes uz šādiem jautājumiem: Ko tā nosaka? Kam tā saistoša? Kāda ir personas secīga rīcība, ierodoties izglītības iestādē? Kāda ir darbinieka secīga rīcība, sagaidot personu izglītības iestādē (piemēram, noskaidrot personas ierašanās mērķi, vārdu un uzvārdu, lūgt personai uzrādīt personu apliecinošu dokumentu)?

Kārtības nepieciešamība izriet no Ministru kabineta 2009. gada 24. novembra noteikumu Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 3. punkta 3.10. apakšpunktā noteiktajām izglītības iestādes vadītāja funkcijām izglītojamo drošības jautājumos.

Piezīmes

Piezīmes

